

● Videospoor en Video Top 20

Zodra de bewijslast voldoende is zal worden ingegrepen aldus de woordvoerder, die erop wijst dat de officieren van Justitie hierin autonoom optreden.

De man is in april van dit jaar door de rechtbank in Maastricht tot acht jaar cel en tbr veroordeeld omdat hij in maart vorig jaar zijn 34-jarige ex-echtgenote Marie fysiotherapeute

LONDEN - In Iran zijn gisteren 28 drugsmokkelaars opgehangen. Dat gebeurde op de binnenplaats van de Qasr-gevangenis in Teheran. Onder hen bevonden zich twee vrouwen. Dit blijkt uit een bericht van radio-Teheran.

...ik wana een duikiel!

Elizabeth Taylor die twee keer met Burton trouwde en twee keer van hem scheidde, had beloofd na zijn dood (twee weken

NEW YORK - President Reagan heeft een voorsprong van 14 procent op zijn Democratische rivaal in de presidentsverkiezingen van november, Walter Mondale. Dat is het resultaat van een opiniepeiling van het weekblad Time onder duizend personen.

Limburgs Dagblad
2 weken gratis!

gratis

aan:

Dagblad 2 weken

... Tel: _____
... Limburgs
... matische b
... p (zonder t
... nummer 48
... 046-739333

ontvangt hi
nt met auct
onnement
pen enveke
1, Antwoor
EN Of bel:

— + Plaats: —
—
— ankstr.: —
— eert zich en
— est daarna:
— abnemen
— kwartaal
— een in een
— De bla
— 75 HEERL

Naam: _____ Adres: _____ Postc. _____
Giro/B/E _____
abonn _____
en we _____
☐ een ☐ een
Deze _____
Limb _____
6400 _____

Vierling maakt 't best

Van onze correspondent

HOORN – Hanneke, Kitty, Bart en Wouter, de vierling die donderdag in het St. Jansziekenhuis te Hoorn ter wereld kwam, maken het prima. Hun gezondheidstoestand is optimaal, vertelt de heer Meeuwesen, zaakwaarnemer van de familie Mes uit Stedebroek. Ook de moeder, Henny Mcs, maakt het uitstekend.

De aanblijdingen, cadesaus en giften stromen binnen bij de Westfriese familie. „Er is een overvloedige belangstelling. De mensen in de streek leven erg mee”, zegt Meeuwesen. Diverse weekbladen hebben al aanblijdingen gedaan om het exclusieve verhaal van de geboorte van de vierling te mogen publiceren.

De moeder was niet behandeld met preparaten die de vruchtbaarheid bevorderen. De kans op een natuurlijke bevruchting van een vierling is één op de 750.000.

De woning van de familie Mes is met de geboorte van Hanneke, Kitty, Bart en Wouter te klein geworden. Een ingrijpende verbouwing is noodzakelijk. Om dat financieel mogelijk te maken is dit weekend een actie gestart, die al een aantal giften heeft opgeleverd. Van alle kanten wordt hulp aangeboden bij de verbouwing, aldus de heer Meeuwesen.

Nieuwe methode voor het meten van weerstand

Van de redactie binnenland

DELFT – Op het Van Swinden standaardlaboratorium van de Dienst van het IJkwezen in Delft is een nieuwe methode ontwikkeld, waarmee de elektrische weerstand honderd keer nauwkeuriger kan worden gemeten. Ir. R. Kaarls, hoofd van de afdeling nationale standaarden van de dienst, spreekt van een zeer veelbelovende ontwikkeling, waardoor de elektrotechnische industrie grote vooruitgang kan boeken. Hij verwacht dat het nieuwe systeem binnen anderhalf jaar in

de praktijk kan worden toegepast.

In het Delftse laboratorium wordt met het nieuwe instrument geëxperimenteerd. De tot nu toe bereikte resultaten zullen worden besproken en vergeleken met soortgelijke ervaringen in de VS, Japan en West-Duitsland op een internationale conferentie over elektro-magnetische precisie-metingen, die deze week in Delft wordt gehouden. In het Van Swinden laboratorium maakt men bij ijken van de eenheid van weerstand gebruik van het zogenaamde Quantum Hall effect. In een sterk magnetisch veld wordt elektrische stroom door een speciaal gefabriceerde, gelaagde halfgeleider gestuurd. Dit gebeurt in een luchtdichte ruimte, waar de temperatuur 270 graden Celsius onder nul is.

Door te beschikken over een nog veel nauwkeuriger meetmethode zal de elektrotechnische industrie haar productieve processen beter kunnen beheersen. Men kan bovendien meer hoogwaardige producten vervaardigen. Tenslotte kan de verspilling die bij elke productie optreedt, tot een minimum worden beperkt.

Ferraro's in krijt bij fiscus

WASHINGTON – Geraldine Ferraro, de kandidaat van de Democratische partij voor het vice-presidentschap, en haar man John Zaccaro moeten over het jaar 1978 nog \$3.459 dollar (ruim f 165.000) aan achterstallige belasting en rente betalen. Dit blijkt uit gegevens die Ferraro maandag openbaar heeft gemaakt na tal van speculaties daarover in de pers.

Accountants zijn nog bezig met het bestuderen van de belastingopgaven van het echtpaar over de jaren 1979 tot en met 1983.

Geraldine Ferraro stuurt de overheid een cheque van \$3.459 dollar, deelde een woordvoerder van de Democraten gisteravond mee. Volgens haar heeft een accountant „een fout gemaakt” bij het berekenen van het inkomen van het echtpaar over 1978.

Over 1978 had het echtpaar, zo bleek uit de gegevens, ruim 62.000 dollar, op een gezamenlijk inkomen van 172.731 dollar, te weinig aan inkomsten opgegeven. Vergeten was melding te maken van de winst, gemaakt op de verkoop van een kantoorgebouw in New York. Daarover is aan achterstallige belasting en rente \$3.459 dollar verschuldigd.

Uit de gegevens die in aanwezigheid van 180 journalisten openbaar werden gemaakt, blijkt mevrouw Ferraro over de jaren 1979-1983 een bruto-inkomen had van 332.474 dollar, waarover zij 130.922 dollar belasting betaalde.

Nina Petrovna Chroesjtsjeva (84) overleden

MOSKOU – De weduwe van de vroegere Sovjet-partijleider Nikita Chroesjtsjev is op 84-jarige leeftijd overleden en bijgezet in het graf waar haar man 13 jaar geleden in alle stilte is begraven. Dit hebben familiekringen in Moskou maandag bekendgemaakt.

Aanzienlijke wijziging van de opstelling in de Ridderzaal

Stoelendans op Prinsjesdag

Van de redactie binnenland

DEN HAAG – Op komende Prinsjesdag, de derde dinsdag in september, is er in de Haagse Ridderzaal sprake van een even unieke als omvangrijke staatsrechtelijke „stoelendans”. Op aandrang vanuit beide Kamers der Staten-Generaal en in goed overleg met koningin Beatrix ondergaat de tot nu toe gebruikelijke opstelling van Kamerleden, regering en Raad van State bij het voorlezen van de Troonrede in de Ridderzaal een aanzienlijke wijziging.

De nu gekozen opstelling betekent een betere erkenning van de onderlinge staatsrechtelijke verhoudingen. De rigoureuze wijziging komt er in hoofdzaak op neer dat regering en Raad van State, het hoogste adviesorgaan van de regering, niet meer de vooraanstaande plaats ten overstaan van het staatshoofd zullen innemen.

De leden van de beide colleges „verhuizen” namelijk van het midden van de Ridderzaal naar – gerekend vanaf de troonzetel – de linkerzijde. De aldus vrijkomende plaatsen – recht tegenover de vorstin – zullen voor zover er plaats is door de Kamers worden ingenomen.

De wijziging houdt tevens in dat de eerste rijen van het middenvlak zullen worden bezet door de aanwezige fractievoorzitters uit de Tweede Kamer en door de leden van het zogenoemde senioren-convent uit de Eerste Kamer. Ook de commissie van in- en uitgeleide krijgt op de eerste rij een plaats.

Met de nieuw gekozen opstelling komt men tegemoet aan reeds in

1975 geuite verlangens over „de opvoering van het abele spel” aan het Haagse Binnenhof. Het was met name oud-Kamervoorzitter dr. ir. A. Vondeling die destijds wijzigingen bepleitte, omdat, zo schreef hij, „de Haagse dag staatsrechtelijk aan alle kanten rammelt”.

Zijn principiële bezwaren golden in het bijzonder het feit dat de tot op de huidige dag geldende opstelling in de Ridderzaal doet vermoeden, dat de koningin zich in de eerste plaats richt tot de ministers, de staatssecretarissen en tot de leden van de Raad van State. Vondeling vond die opstelling uitermate verwarrend. „Het is niet of de koningin zich richt tot de leden van haar regering in plaats van zich – namens die regering – tot de Staten-Generaal te wenden”, zo schreef hij destijds.

Oneigenlijk

Volgens de vroegere Kamervoorzitter had de Raad van State een oneigenlijke plaats in de Ridderzaal: „Er is echter geen reden dit college zo'n vooraanstaande plaats te geven”, zo betoogde hij.

In het uit 1952 daterende standaardwerk over de geschiedenis van Prinsjesdag wordt de aanwezigheid en de plaats van de Raad van State bij het jaarlijks gebeuren in de Ridderzaal vooral toegeschreven aan „een uit de historie gegroeid gebruik”. Ook in die uitgaaf werd reeds voorzichtig aangedrongen op wijzigingen in de opstelling.

„Er is”, zo werd geschreven, „wellicht enige grond aan te voeren om de ministers een andere plaats te doen innemen”. Op komende Prinsjesdag wordt – na ruim dertig jaren – aan die wens tegemoet gekomen.

Jan Retèl overleden

Van de redactie binnenland

AMSTERDAM – De acteur en regisseur Jan Retèl is op 66-jarige leeftijd na een kortstondige ziekte in Amsterdam overleden. Dit heeft zijn familie gisteren meegedeeld.

Jan Retèl werd op 24 februari 1918 geboren. Al op zijn achttiende jaar behaalde hij het diploma aan de toneelschool. Kort daarna maakte hij zijn debuut in „Ah, Wilderness” bij het gezelschap Het Masker. Hij speelde verder bij het Amsterdams Toneel, de Haagse Comedie, het Publiektheater, Ensemble en Residentie-Toneel.

Enkele bekende stukken waarin hij figureerde zijn: Orpheus en Eurydice, De knecht van twee meesters, De revisor, Androcles en De Leeuw, Hamlet, Romeo en Julia, Midzomernachtsdroom. Er viel een ster, en De bruiloft van Figaro.

'Droom in vervulling'

Anita van Ingen (20), geboren en getogen Edese, is gistermiddag officieel geïnstalleerd als herderin van een nieuwe schaapskudde in Ede. Deze Veluwe gemeente verkeert daarmee in de voor Nederland unieke positie twee kuddes op haar grondgebied te hebben. Hoewel niet de eerste is Anita op dit moment wel de enige schaapsherderin van Nederland. Zij heeft een agrarische opleiding genoten, richting dierenverzorging. „Een droom gaat in vervulling”, zegt ze zelf van. Dat blijkt ook wel uit het feit dat ze een vaste baan bij de PTT als brievenbestelster voor deze eenzame job heeft laten schieten. Ruim honderd schapen heeft ze onder haar hoede gekregen. Daarbij wordt ze voortaan geholpen door Tom, een „manscherpe bordercollië”, die is afgericht om schapen bijeen te houden. Met veel officiële toespraken en festiviteiten voor het publiek is de kudde gistermiddag de Ederheide opgestuurd.

Filippijnen herdenken moord op Aquino

Mars door Manilla

Van de redactie buitenland

MANILA – Duizenden Filippijnen zijn gisteren in een mars met kaarsen door Manilla getrokken aan de vooravond van de herdenking van de moord op oppositieleider Benigno Aquino. De Filippijnse strijdkrachten zijn voor de herdenking, waarbij vandaag een miljoen mensen worden verwacht, in de hoogste staat van paraatheid gebracht.

Douanefunctionarissen op het vliegveld van Manilla weigeren intussen een bronzen beeld van Aquino vrij te geven, voordat zijn familieleden ongeveer 10.000 gulden in voerbetalen betalen. Het beeld, in Rome vervaardigd door een beeldhouwer die in ballingschap leeft, werd zondag in beslag genomen. Het zou vandaag worden meegenomen in marsen op de eerste verjaardag van de moord op Aquino.

„Het grootste probleem is het geld te vinden... als het er niet komt, zullen wij iedere betogener een peso of 50 centavos vragen”, verklaarde Aquino's broer Butz gisteren. Hij voegde eraan toe dat een duplicaat gereed wordt gehouden.

Van het huis van de vermoorde oppositieleider in een buitenwijk van Manilla trokken maandag ruim

2.000 aanhangers met kaarsen naar de kerk waar destijds de uitvaart plaatsvond. De Filippijnse militaire leiding heeft in verband met de demonstraties de totale strijdkrachten in staat van „rood alarm” gebracht. De politie heeft controleposten ingericht op wegen naar de hoofdstad en doorzoekt voertuigen op handwapens en explosieven, zo blijkt uit nieuwsberichten.

Een Japanse journalist, Kiyoshi Wakamiya, werd gisteren door immigratiefunctionarissen tot „ongewenste vreemdeling” verklaard en teruggestuurd naar Japan. Wakamiya had in februari getuigd in het onderzoek naar de moord op Aquino. Hij verklaarde toen dat hij een schot hoorde en zag dat soldaten Aquino de trappen afdaalden van het vliegtuig waarmee hij naar zijn vaderland was teruggekeerd.

Werkgelegenheid in Derde Wereld en eigen land verruimen

Schoo presenteert 'credo' ontwikkelings samenwerking

Van de redactie binnenland

DEN HAAG – Nederland moet via ontwikkelings samenwerking een grotere bijdrage aan leveren aan de werkgelegenheid in ontwikkelingslanden en daarbij de capaciteit van de Nederlandse economie beter benutten. Hiermee zijn de ontwikkelingslanden gediend en wordt tevens een bescheiden bijdrage geleverd aan de werkgelegenheid in eigen land. Versterking van dit wederzijds belang van ontwikkelings samenwerking is een middel om de werkloosheid in de ontwikkelingslanden en in eigen land te bestrijden. Dit staat in de nota „Ontwikkelings samenwerking en werkgelegenheid”, die minister Schoo voor Ontwikkelings samenwerking gisteren heeft gepresenteerd.

Deze nota werd al door het kabinet aangekondigd in zijn regeringsverklaring. Hoofddoelstelling van het ontwikkelingsbeleid wordt de bevordering van productieve werkgelegenheid in de ontwikkelingslanden. De nu verschenen nota gaat over de bijdrage die daaraan bij uittek vanuit de Nederlandse economie en samenwerking kan worden geleverd. De mogelijkheden worden verkend en nieuwe beleidsinstrumenten gecreëerd om

via ontwikkelings samenwerking een grotere bijdrage te kunnen leveren aan de werkgelegenheid in ontwikkelingslanden en om de capaciteit van de Nederlandse economie en samenwerking daarbij te benutten. In dit verband kondigt de minister maatregelen aan als sectorinvesteringssubsidies en -bemiddeling, bedrijfsopleidingen, het zenden van managers naar ontwikkelingslanden, managementondersteuning voor de korte termijn, haalbaarheidsstudies, industriële dienstencentra, cursussen en produktaanpassing en -vernieuwing.

Schoo herinnert eraan dat de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) heeft bevestigd dat ongeveer 450 miljoen mensen in ontwikkelingslanden werk verrichten dat onvoldoende inkomen oplevert. Gevolg hiervan is dat meer dan de helft van de bevolking in ontwikkelingslanden (1,2 miljard) niet in de meest elementaire levensbehoeften kan voorzien. Zij leven in een voortdurende staat van ondervoeding.

Banen

Het geven van hulp aan en de handel met met ontwikkelingslanden is goed voor de werkgelegenheid in Nederland. Voorlopige cijfers wijzen erop dat in het kader van de Nederlandse bilaterale en multilaterale hulp geleverde goederen en

diensten ongeveer 9.000 banen opleveren. Samen met de directe werkgelegenheidseffecten van ontwikkelingshulp (vrijwilligers, deskundigen en ambtenaren) komt de totale werkgelegenheidsbijdrage van ontwikkelingshulp op ongeveer 13.000 arbeidsplaatsen uit.

De minister voor Ontwikkelings samenwerking wil bij de versterking van het wederzijds belang bij de ontwikkelingssamenwerking als uitgangspunten hanteren: – de ontwikkelingsinspanning is gericht op de blijvende verbetering van de levensomstandigheden van de mensen in ontwikkelingslanden, de meeste aandacht richt zich op de lage-inkomenslanden; de capaciteit in Nederland wordt optimaal benut; niet alleen het bedrijfsleven wordt ingeschakeld maar ook andere sectoren van de samenwerking.

Investeringen

Het nieuwe beleidsinstrument sector-investeringsstudies en -bemiddeling is gericht op het zoeken naar investeringsmogelijkheden, in de overheids- en de particuliere sector, met een groot werkgelegenheidseffect voor het ontvangende land, vooral in sectoren waar het Nederlands bedrijfsleven een nuttige bijdrage kan leveren.

Bij de bedrijfsopleidingen denkt de minister aan praktisch opgezette trainingsprogramma's waardoor productieverhoging van de bestaande investeringen kan worden bevorderd en ook een nieuwe investering in ontwikkelingslanden kan worden ondersteund. De programma's zullen vooral door het particuliere Nederlands bedrijfsleven worden uitgevoerd, al naar behoefte in de ontwikkelingslanden en Nederland.

De ervaringen die zijn opgedaan met het Programma Uitzending Managers (PUM) noemt de minister zonder meer goed. Dit programma startte in 1978 op initiatief van het NCW en VNO. Schoo wil de mogelijkheden nagaan om de activiteiten van het PUM te intensiveren.

Reactie FNV

Bij de FNV stemt de nota van minister Schoo tot tevredenheid. Wel vindt de vakcentrale dat de armoedebestrijding te weinig wordt toegespijst op de allerarmste ontwikkelingslanden en armste groepen. Die moeten te veel wijken voor het belang van het Nederlandse bedrijfsleven. De uitwerking van het industrieprogramma bijvoorbeeld wordt te weinig in dit kader geplaatst, vindt de FNV.

Bewaarders melden zich ziek in vrije tijd

Van onze correspondent

VEENHUIZEN – Uit protest tegen een nieuwe detachingsregeling voeren de bewaarders van de strafinrichting Norgervaren in Veenhuizen sinds gisteren een ziekmeldingsactie. Zo gauw zij uit dienst komen melden zij zich ziek om wanneer ze aan een nieuwe dienst beginnen weer aan het werk te gaan. De bewaarders zijn het oneens met de detacheringsovereenkomst die de ambtenarenbond AB-VAKABO geruime tijd geleden heeft gesloten met het ministerie van Justitie.

Volgens deze overeenkomst moeten de bewaarders in het vervolg niet twee weken onafgebroken, maar zes weken dienst doen in andere inrichtingen. In dit geval gaat het om vervangende dienst in de Bijlmerbajes in Amsterdam. De bewaarders stellen ook dat zij er bij een detachering gedurende zes weken achtereen per periode ongeveer f 500 tot f 6000 bij inschieten.

De regeling geldt voor bewaarders die zijn verbonden aan inrichtingen waar volgens de huidige normen eigenlijk teveel bewaarders zijn. De nieuwe regeling is maandag ingegaan. De bewaarders zijn het oneens met de nieuwe overeenkomst. Van de drie die naar de Bijlmer moesten afreizen, zijn er twee vertrokken. De derde was al ziek.

Schietpartij

● Bij een schietpartij in de Molukse wijk van Elst is in de nacht van zondag op maandag de 48-jarige E.N. levensgevaarlijk gewond geraakt. Het slachtoffer, lid van de Molukse wijkraad in Elst, werd in zijn buik getroffen toen hij na schoten op zijn woning naar buiten kwam om de dader te zoeken. De schutter is voortvluchtig maar zijn identiteit is bekend. De aanleiding tot de schietpartij is nog niet duidelijk. Volgens de politie broeit het al enige jaren tussen jonge en oudere leden van de Molukse wijkraad in Elst.

Doodgestoken

● De 18-jarige L.B. uit Zutphen heeft tegenover de politie bekend zaterdagavond zijn 29-jarige plaatsgenoot M.K. te hebben doodgestoken. Het slachtoffer liep verscheidene messteken op en overleed kort daarna in een ziekenhuis. De dader werd enige tijd later in een woning van familie aangehouden. De steekpartij volgde op een caferuzie die buiten het café werd voortgezet.

Aanslagen

● Bij een aanslag op een kazerne van de Guardia Civil in Las Arenas in de Spaans-Baskische provincie Biscaye zijn zondagavond laat twee politiemannen en een meisje van negen jaar gewond. De daders, vermoedelijk leden van de afscheidingsbeweging ETA, wisten te ontkomen. Zondag werden een politiman en een burger licht gewond bij een explosie die te weeg werd gebracht toen twee politie-auto's passeerden.

Hulp

● Zes kinderen van Engelse stakende mijnwerkers komen volgende week zondag naar Appelscha, waar ze worden ondergebracht op de camping van de Vrije Socialisten. De kinderen zullen er een week vakantie houden. De gemeente Ooststellingwerf werkt aan dit initiatief van de Vrije Socialisten mee door verschillende faciliteiten te verlenen. De zes kinderen worden begeleid door twee oudere landgenoten.

Groei

● De stijgende trend in de ontwikkeling van de industriële productie in ons land die sedert het laatste kwartaal van 1983 zichtbaar is, zet zich voort. Dat kan worden afgeleid uit de groei van het volume van de industriële productie in het tweede kwartaal van 1984, met drie procent ten opzichte van het eerste kwartaal. Dit heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek maandag meegedeeld. Vooral in april en mei nam de bedrijvigheid toe. In juni nam het volume van de productie ten opzichte van mei licht af. In het eerste half jaar van 1984 lag het volume van de industriële productie zeven procent boven het niveau van het eerste half jaar van 1983.

Misdrijf

● De recherche heeft maandag vastgesteld dat de nog altijd onbekende man wiens lijk zaterdagavond werd gevonden in een woning aan de Schaapherderstraat in Amsterdam, door geweld om het leven is gekomen. In binnen- en buitenland is nu gevraagd om de opsporing van de twee bewoners van het huis waar het lijk is gevonden. Het stoffelijk overschot werd gevonden nadat omwonenden hadden geklaagd over stank. De politie schat de leeftijd van het slachtoffer op ongeveer 25 jaar.

Aftrekpost?

● Het CDA-Kamerlid Couprie wil weten of gedupeerde belagers in het zogeheten American Land Programm van de van oplichting verdachte Rienk Kamer hun beleggingen gedeeltelijk als aftrekpost mogen opvoeren. Couprie heeft daarvoor schriftelijke vragen gesteld aan staatssecretaris Koning (Financiën). Als er afspraken met de belastingdienst zijn gemaakt is er sprake van ongelijke fiscale behandeling, want enkele jaren geleden was zowel Financien als het gerechtshof in Den Bosch van mening dat dergelijke aftrekposten niet geaccepteerd kunnen worden, aldus Couprie.

Varkensdood

● De Dienst Luchtvaart van de Rijkspolitie stelt een onderzoek in naar de toedracht van een incident met een hete luchtballon, dat afgelopen week in de Laag-Soeren aan elf varkens het leven kostte.

Reagan gaat comfortabel campagne tegemoet

Vier dagen politiek theater in Dallas

door Henk Kolb

WASHINGTON - De Republikeinse Conventie in Dallas is gisteravond begonnen: vier dagen van politiek theater in de comfortabele zekerheid dat president Ronald Reagan in de opiniepeilingen tien tot vijftien punten voorsprong heeft op zijn democratische rivaal Walter Mondale. Het congres voltrekt zich - met de 'kroning' van Reagan als hoogtepunt - tegen de achtergrond van een bittere strijd om het brede middenstuk van de Amerikaanse politiek.

De politieke programma's die presidentskandidaten meekrijgen hebben hun voornaamste nut als thermometer van de machtsverhoudingen onder het actieve kader van de partijen. Niettemin trekt Ronald Reagan straks ten strijde als de kampioen van een partij waarin de conservatieven de macht hebben gegrepen. Gematigde republikeinen hebben een tijdlang een doorslaggevende rol in de politiek gespeeld - de migratie naar de Sunbelt, de opkomst van politiek agressieve religieuze organisaties en extreem rechtse belangengroepen met toegang tot het grote geld, hebben daarin verandering gebracht.

De Republikeinen vormen een partij, die zich gaandeweg ideologisch heeft vernauwd. Voorzichtig-traditionele benadering van economische vraagstukken en een internationalistische definitie van buitenlands beleid hebben het veld moeten ruimen voor een politiek die zich voornamelijk bemoeit met Amerikaanse belangen. Hoever de slinger zal doorslaan is een van de vragen die de sterk geslonken groep der gematigden zich stelt.

Slinger

Mary Louise Smith, voormalig nationaal voorzitter van de partij en een van de gematigden die door Reagan aan de kant werd geschoven zei (in de New York Times): "Op den duur moet de slinger weer de andere kant op gaan. We krijgen te maken met het gevaar van uitersten." De verkiezingen van 1984 dragen het kenmerk van meer dan gebruikelijke polarisatie, waarbij ras, geslacht, geld en ideologie in het geding zijn. De democraten, zei een republikein, zijn naar het noordoosten getrokken en liberaal - wij hebben ons geworpen

(ADVERTENTIE)

IJZERWAREN W. JONGEN
VOOR HET MONTEREN
VAN AL UW SLOTEN
A. VRIJNER ROERVAARD 1111

politieke belangen heeft kunnen smeden waarmee zij in de toekomst verder kunnen gaan. In Dallas dienen zich ook de politici aan die in 1988 boven hopen te rijden: senator Howard Baker, senator Robert Dole, Jack Kemp, lid van het Huis van Afgevaardigden. En natuurlijk George Bush, de vice-president, wiens kansen aanmerkelijk zouden toenemen indien Reagan zou besluiten een tweede ambtstermijn niet vol te maken.

Voorstelling

De president heeft in de afgelopen weken geen sterke voorstelling gegeven. De conventie komt precies op tijd om hem, zorgvuldig geregisseerd, in volle glorie te tonen als de geëerde en onbetwistbare leider van een partij, die niet mag hopen voor een tweede maal de orthodoxe republikeinen uit het midden-westen en het noordoosten van de VS te verenigen met populistische, Nieuw Rechtse elementen en de

oudere segmenten van de arbeidersklasse.

Reagan profiteert ruimschoots van de moeilijkheden die de Democratische kandidaten voor zichzelf hebben gemaakt. De twijfel aan de financiële handelingen van Geraldine Ferraro, de onthulling dat haar man een huis zou hebben verhuurd aan leidende Mafia-figuren en haar aarzeling om belastingcijfers prijs te geven, hebben indruk gemaakt op een kiezerspubliek dat voor zulke kwesties overgevoelig is. Daarover schrijven de kranten pagina's vol - de republikeinen wrijven zich de handen en kunnen gevoelig vooralsnog zwijgen over de financiën van Witte Huis-adviseur Meese en het feit dat de FBI ook onderzoekt of minister van landbouw Block zich niet wederrechtelijk heeft bevoordeeld met een overheidslening aan een partner in zaken.

● Een historische opname: veiligheidsagenten dragen het lichaam van een door geweerschoten geveld man in een legertruck. Of het om het stoffelijk overschot ging van senator Benigno Aquino, die na een vrijwillige ballingschap van drie jaar bij terugkomst in Manilla werd doorgeschooten, is nooit bevestigd.

Moordenaar Aquino is nog steeds niet bekend

MANILA - Een jaar na de moord op de Filipijnse oppositieleider Benigno Aquino is nog steeds niet bekend wie hem uit de weg geruimd heeft. De man die beschouwd werd als de belangrijkste rivaal van president Ferdinand Marcos, werd op 21 augustus 1983 op het internationale vliegveld van Manila doodgeschoten.

Maar aan de officiële lezing, dat Aquino 'in opdracht van de communisten' door een beroepsmoordenaar werd gedood, wordt steeds minder geloof gehecht. De door Marcos ingestelde onderzoekscommissie heeft de afgelopen acht maanden geprobeerd de waarheid aan het licht te brengen. In Manila, Tokio en Los Angeles werden ruim 180 getuigen gehoord.

De getuigeverklaringen hebben alleen maar de verdenking doen groeien dat de vermoedelijke dader slechts het 'slachtoffer' was en dat de moord in feite door hoge militairen is beraamd. Drie soldaten begeleiden Aquino uit het vliegtuig toen hij nog op de trap van toestel door de dodelijke kogel werd getroffen.

Verdwenen

Het 'slachtoffer' Rolanda Galman kan niet meer praten. Hij werd enkele seconden na de aanslag door soldaten neergeschoten. Een regen van kogels maakte een snel eind

aan zijn leven. Bijna alle getuigen die misschien het doorslaggevende bewijs voor Galmans schuld hadden kunnen leveren zijn op raadselachtige manier verdwenen en zijn mogelijk dood, zoals Galmans vrouw Lina Lazaro.

Veertien dagen na de aanslag werd Galmans vriendin, die hem enkele uren voor de aanslag nog zou hebben gesproken, door gewapende mannen in een bar opgehaald. Zij namen toen nog een andere vriendin van hem mee. Sindsdien is taal noch teken van de twee vrouwen vernomen.

Veel Filipijnen geloven dat de onderzoekscommissie, die onder leiding staat van de alom gerespecteerde advocate Corazon Agrava, Galman postuum zal vrijspreken, maar de vraag wie voor de moord verantwoordelijk is, open zal laten. Verwacht wordt dat de commissie binnen enkele weken haar bevindingen zal uitbrengen.

Er zijn eenvoudig teveel aanwijzingen die Galman vrijpleiten en

teveel aanwijzingen dat anderen de moord beraamden. Zo is het de vraag hoe één man kon doordringen door het veiligheidskordon dat door maar liefst 2.000 man om de luchthaven was gelegd. En ook als hem dit gelukt zou zijn, dan had men wellicht een fanaticus voor die moord kunnen vinden, maar toch zeker niet een huurmoordenaar. Die verdient zijn dagelijks brood met moorden en wil met klinkende munt worden betaald, en vast en zeker niet met de dodelijke kogel van een van de honderden agenten waarvan het op het vliegveld krioelde.

Dan is de vraag hoe Galman achter het bestbewaarde staatsgeheim kwam en wist met welk vliegtuig Aquino zou arriveren, en wanneer en waar precies het toestel zou landen. Daar komt bij dat Aquino van

achteren werd doodgeschoten. Of man stond echter volgens vastotugde ooggetuigen op de landingsbaan voor de trap op het moment dat Aquino het toestel verliet.

Op foto's die werden gemaakt toen werd geschoten en waarop Galman mannen staan, ligt het lijf van Galman op een plaats van waar het mogelijk is dat hij enkele seconden eerder Aquino had kunnen doorschieten. Galmans lijf lag bovendien opzij van een legeroverstuur waarvan de achterdeur openstond en waaruit schietende militairen sprongen.

Tenslotte zijn er opnamen van journalisten die met Aquino waren meegereisd, waarop in Tagalog de officiële taal op de Filipijnen, is horen: "Daar komt hij. Laat mij doen. Schiet, schiet".

(ADVERTENTIE)

HAMBURG - De grootste primeur in de geschiedenis van de Duitse journalistiek heeft slechts een leven gehad van twee weken. Daarna spatte zij uit elkaar als een enorme luchtballon. De 60 geheime dagboeken van Adolf Hitler bleken een amateuristische vervalsing.

De beide mannen die in het voorjaar van 1983 de wereld 14 dagen lang bij de neus namen, staan vanaf dinsdag in Hamburg terecht. De topverslaggever van het grootste geïllustreerde weekblad van de Bondsrepubliek, Gerd Heidemann (53), en de 45-jarige curiosa-verzamelaar Konrad Fischer (Kujau), moeten zich voor het bedrog verantwoorden. Ook Fischers levensgezelle Edith Lieblang staat terecht voor helling. Zij kunnen worden veroordeeld tot gevangenisstraffen van één tot tien jaar.

Het Westduitse weekblad 'Stern' verbaasde op 22 april vorig jaar de wereld met de uitspraak: "Wij hebben na een onvermoeibare speurtocht van drie jaar de dagboeken van Hitler ontdekt". En de toenmalige hoofdredacteur Peter Koch zei: "De wereldgeschiedenis zal gedeeltelijk herschreven moeten worden". Wat er in werkelijkheid geschreven werd was de arbeidsovereenkomst van de hoofdredactie.

Nadat de 'ontdekking' een 'vervalsing' was gebleken waarmee de 'Stern' zich zo pijnlijk had gebalaagd, werd de hoofdredactie de laan uitgestuurd.

Er werd nog iets geschreven: een 316 pagina's tellend gerechtelijk dossier over de vervalsing, dat

werd opgesteld onder leiding van de voormalige minister van justitie Ulrich Klug. Dat dossier ligt nu bij de rechtbank, dat voor het proces verscheidene maanden heeft uitgezocht. De rechter zal moeten ophelderen hoe het tot het schandaal kon komen dat in de hele wereld voor opschudding heeft gezorgd.

Sleutel

De sleutel tot het mysterie ligt in de persoon van Gerd Heidemann. Hij stond bekend om zijn goede speurneus. Zijn chefs prezen hem openlijk: "Wat Heidemann ook voor Stern onderzoekt, zijn verhalen zijn altijd waterdicht. In 32 jaar heeft hij niets moeten intrekken, is er geen kritiek geweest en zijn er geen processen tegen hem aangespannen".

Daarom was de top van het uitgeverijconcern 'Gruener+Jahr', die ook 'Der Stern' uitgeeft, niet achterdochtig toen Heidemann met het bericht kwam: "Ik heb de dagboeken van Hitler gevonden". Heidemann was in de loop der jaren een nazi-deskundige geworden. Hij kocht het jacht 'Carina II', dat ooit van Hermann Göring was. Hij restaureerde het schip en tafelde met grote en kleine ex-nazi's die hem

over vroeger vertelden. Hij kocht 'souvenirs' en documenten uit de nazi-tijd en correspondeerde onder andere met de als 'slachter van Lyon' bekende nazi Klaus Barbie.

Wie behalve Gerd Heidemann zou de echte dagboeken van Hitler hebben kunnen ontdekken?

Duister

Maar het verhaal dat Heidemann vertelde over de geschiedenis van de dagboeken was nogal duister. Zo hield hij ook tegenover zijn superleuren de naam geheim van degene die hem de dagboeken had geleverd. De overdracht van het geld en de dagboeken van de ene rijdende

● Sterreporter Gerd Heidemann van het Duitse blad 'Der Stern' toonde in april 1983 met enige trots de dagboeken van Hitler, die zojuist 'ontdekt' waren. Later bleek overduidelijk dat het blad de 'miskoop van de eeuw' had gedaan. De dagboeken waren vals.

Vandaag begint proces over 'dagboeken' van Hitler

Duitse topjournalisten trapt in amateuristische vervalsing

auto in de andere op de autosnelwegen in Oost-Duitsland maken zijn verhaal er ook niet doorzichtiger op. En nauwelijks had 'Stern' de openbaarmaking van de dagboeken aangekondigd of overal werd aan de echtheid ervan getwijfeld.

Daarop liet het tijdschrift delen van de dagboekenreeks opnieuw door deskundigen onderzoeken. De conclusies waren vernietigend. Het handschrift was niet dat van Hitler en het papier was van na de Tweede Wereldoorlog, zo luidden enkele van de gevolgtrekkingen uit de onderzoeken.

Luchtballon

Op vrijdag 6 mei 1983 spatte de luchtballon definitief uit elkaar. Nadat de directeur van het Westduitse Rijksarchief, professor Hans Booms, had verklaard: "Inhoudelijk en formeel gaat het bij de zogeheten Hitler-dagboeken om een groteske oppervlakkige vervalsing", zei Stern-uitgever Henri Nannen tegen de Westduitse televisie: "Wij hebben reden ons tegenover onze lezers te schamen".

Bij „Stern“ heerste toen een stem-

ming als was de wereld vergaan. Het weekblad, dat zichzelf beschouwde als de beschermheer van de Westduitse waarden, stond voor de hele wereld in zijn hemd. De redactie vroeg zich af: "Hoe heeft dit kunnen gebeuren?" Op de omslag van de volgende uitgave prijkte een foto van een tot dan toe vrijwel onbekende man. Daaronder stond: "De vervalsing. Konrad Kujau. De man die de 'dagboeken van Hitler' leverde".

Deze Kujau, een handelaar in tweedehands wapentuig en curiosa uit het Hitler-tijdperk, zou voor het hele schandaal verantwoordelijk zijn. Hij vervoegde zich bij de politie en bekende de dagboeken te hebben geschreven. Hij zei daarvoor in totaal 1,57 miljoen DMark te hebben ontvangen. 'Stern' had echter 9,34 miljoen DMark betaald en bovendien aan Heidemann een premie van 1,5 miljoen DMark. De rechtbank in Hamburg zal nu proberen te achterhalen waar de ontbrekende miljoenen zijn gebleven.

Samenzwering

Maar veel belangrijker zal de beantwoording zijn van andere vragen die iedereen zich stelt: waren de dagboeken van Hitler onderdeel van een groots opgezette samenzwering van ex-nazi's om te proberen 'der Führer' te rehabiliteren, of was het slechts een 'domme kwartjongsstreek'. Wist Heidemann dat het om een vervalsing ging? Of werd ook hij bij de neus genomen?

Heeft Heidemann een deel van de 'Stern'bladen in eigen zak gestoken? Of zijn ze in de kas van de HIAG, de steunorganisatie van voormalige SS-ers, terechtgekomen? Het zal maanden duren voor de waarheid boven water zal komen. Als zij al boven water komt.

NIEUWE FILMS OP VIDEO

door theo pasing

Killerfisch

Braziliaans-Franse horrorfilm uit 1978.
Met: Lee Majors, Karen Black, Marisa Berenson, Margaux Hemmingway, James Franciscus. **Regie:** Antony M. Dawson. **Verhuur:** CBS/Fox.

Vijf boeven slagen erin om een diamantmijn te beroven. De buit wordt in een stuwmeer verborgen. De buit moet er blijven tot de overval in vergetelheid is geraakt. Maar de boeven vertrouwen elkaar niet zo erg. Om te voorkomen, dat een van de bendeleiden er vroegtijdig met de kostbaarheden vandaar gaat, worden vraatzuchtige piranha's als „waakhonden" ingezet. Dat levert heel wat afgekloven botten op. Horror volgens het geijkte stramien opgezet. Hij zal u nauwelijks uit uw stoel doen opveren.

The electric horseman.

Amerikaanse western uit 1979.
Met: Jane Fonda, Robert Redford, Valerie Perrine, Willie Nelson. **Regie:** Sidney Pollack. **Verhuur:** Esselte. **Lengte:** 120 minuten.

De cowboy Steele trekt door het land om reclame te maken voor Ranch graanonbijt. Zijn enthousiasme voor dit werk is echter tanende. Als hij ontdekt dat zijn paard met drugs wordt behandeld neemt hij de benen en verstoort hierdoor een belangrijke commerciële manifestatie. De film kan slechts bij vlagen echt boeien ondanks de aanwezigheid van Robert Redford en Jane Fonda.

Rollercoaster

Amerikaanse rampenfilm uit 1977.
Met: George Segal, Richard Widmark, Timoty Bottoms, Henry Fonda. **Regie:** James Goldstone. **Verhuur:** Esselte. **Lengte:** 118 minuten.

Amerikaanse lunaparken worden met verwoesting bedreigd als de afperser niet een miljoen dollar krijgt. Hij zet zijn woorden kracht bij door een achtbaan op te blazen. De achtbanen blijken dan zijn speciale aandacht te krijgen. Hij concentreert zich op een van de grootste achtbanen die er zijn. Er dreigt een catastrofale ramp als zijn bom ontploft. Niet onaardig gemaakt en daardoor best geschikt voor twee uurtjes ontspanning.

Papillon

Amerikaanse avonturenfilm uit 1973.
Met: Steve McQueen, Dustin Hoffman, Victor Jory, Don Gordon. **Regie:** Franklin J. Schaffner. **Verhuur:** EVC. **Lengte:** 150 minuten.

Papillon is wegens moord tot levenslang veroordeeld. Hij wordt overgebracht naar het bagno in Frans Guyana. Daar heersen verschrikkelijke

● Steve McQueen als Papillon.

VIDEOSPOOR

Dag	Begin/eindtijd	Duur	Zender	Titel/omschrijving/regie
DINSDAG	21.18-21.43	25 min	NEDERLAND 1	EEN VRESELIJK ONGEVAL TV-film naar een kort verhaal van Graham Greene.
	22.23-23.24	61 min	NEDERLAND 1	COUNTRY MATTERS Engelse tv-film over een eenzame boer, die via een advertentie een vrouw zoekt.
	22.05-23.50	105 min	DUITSLAND 2	KAMIKAZE 1989 Duitse misdaadfilm met Rainer Werner Fassbinder en Günther Kaufmann.
	21.00-22.35	95 min	SWF	MUSKETIER MIT HIEB UND STICH (1970) Frans-Roemeense kostuumfilm met Jean-Paul Belmondo en Mariène Jobert.
	20.05-21.25	80 min	NEDERLAND 2	THEIRS IS THE GLORY (1964) Britse gespeelde documentaire over de verovering van de bruggen over de Maas, de Waal en de Rijn.
WOENSdag	21.25-21.50	25 min	NEDERLAND 2	VIDEOSCOOP Video-magazine van Simon van Collem.
	20.15-22.00	105 min	DUITSLAND 1	WHO IS KILLING THE GREAT CHEFS OF EUROPE (1978) Amerikaanse thriller met George segal en Jacqueline Bisset.
	23.35-01.05	90 min	DUITSLAND 2	MAIGRET Franse tv-film met Jean Richard en François Cadet.
	22.30-00.10	100 min	WDR 3	FALBALAS (1944) Franse liefdesfilm met Raymond Rouleau en Micheline Presle.
	21.00-22.15	75 min	SWF	MONSTER ON THE CAMPUS (1958) Amerikaanse horrorfilm met Arthur Franz en Joanna Moore.
DONDERDAG	18.05-19.30	85 min	BRT 1	DOORNROOSJE ONTWAAKT Tsjechische jeugdfilm.
	19.51-21.42	111 min	NEDERLAND 2	DE CIRCUSPRINSES Operette van Kalman met Ingeborg Hallstein en Rudolf Schock.
	22.55-23.40	45 min	DUITSLAND 2	DIANA ROSS-SHOW Show met o.m. Michael Jackson, Quincy Jones.
	23.40-01.10	90 min	DUITSLAND 2	MAIGRET Franse detective.
	20.15-21.35	80 min	WDR 3	THE STORY OF MOLLY X (1949) Amerikaans socio-drama met June Havoc en John Russell.
VRIJDAG	20.15-21.45	90 min	BRT 1	CAFE EXPRESS (1980) Italiaanse komedie over een werkloze, die een koffiehandelijke begint. Met Nino Manfredi en Giovanni Piscopo.
	23.25-00.40	75 min	NEDERLAND 1	THE FACE OF FEAR Amerikaanse thriller over een vrouw, die zich wil laten vermoorden, omdat zij denkt ongeneeslijk ziek te zijn. Met Ricardo Montalban en Jack Ward.
	20.15-22.00	105 min	DUITSLAND 1	IL MOMENTA DELL'AVENTURA Italiaanse tv-film over een jacht op antieke schatten. Met Peter Chatel en Fausto di Bella.
	21.10-22.40	90 min	BRT 1	WOMEN OF SAN QUENTIN (1983) Amerikaans gevangenisdrama met Stella Stevens en Debbie Allen.
	16.00-17.30	90 min	BRT 1	THE GHOST GOES WEST (1936) Britse komedie met Robert Donat en Jean Parker.
ZATERDAG	23.35-01.15	100 min	NEDERLAND 1	THE SHADOW BOX (1981) Amerikaans drama met Joanne Woodward en Christopher Plummer.
	22.20-00.40	140 min	DUITSLAND 1	RIO BRAVO (1959) Amerikaanse western met John Wayne en Dean Martin.
	16.25-17.10	45 min	BRT 1	SECRET AGENT Amerikaanse jeugdfilm.
	20.35-22.20	105 min	BRT 1	SILVER STREAK (1976) Amerikaanse komedie met Gene Wilder en Jill Clayburgh.
	21.45-23.15	90 min	NEDERLAND 2	REBEL WITHOUT A CAUSE (1955) Amerikaans drama met James Dean en Nathalie Wood.
ZONDAG	20.15-21.40	95 min	DUITSLAND 2	ZYANKALI-COCTAIL Franse misdaadkomedie met Michel Auclair en Françoise Brion.
	21.55-23.40	105 min	DUITSLAND 2	DER WESTEN LEUCHTET (1981) Duitse spionagelilm met Armin Muller-Stahl en Beatrice Kessler.
	14.50-16.25	95 min	DUITSLAND 2	JAMAICA INN (1939) Britse avonturenfilm van Alfred Hitchcock met Charles Laughton en Maureen O'Hara.
	23.00-00.40	100 min	DUITSLAND 1	PURSUED (1947) Amerikaanse western met Robert Mitchum en Teresa Wright.
	20.15-21.45	90 min	DUITSLAND 2	UNTER GEIERN (1964) Frans-Duitse western met Stewart Granger en Pierre Brice.
MAANDAG				

NICOLE: 'n beetje bruiloft!

(Van onze showpagina-redactie)

NOHFELDEN (Saargebiet) – Een stralend feest: 120 bruiloftsgasten en méér dan 3000 fans waren in het afgelopen weekend getuige van het huwelijk van de 19-jarige zangeres NICOLE Hohloch en haar jeugdvriend, de 23-jarige technicus Winfried Seibert. De huwelijksplechtigheid vond plaats in een overvolle St. Martinskerk in Nohfelden in het Duitse Saargebiet, de woonplaats van Nicole. Het lied 'Ein biszchen Frieden', waarmee de schlagerzangeres nu twee jaar geleden voor de eerste maal voor de Bondsrepubliek het Eurovisie Songfestival won, weerklonk ook in de kerk. Luid en duidelijk gaf Nicole haar 'Ja'-woord toen zij voor het huwelijksaltaar stond. Nicole was gekleed in een lange witte bruidsjurk van zijde en satijn, afgezet met witte kant. Niet voor iedereen was er plaats in de kerk. Buiten het gebouw verdrongen zich meer dan twee-

KRO opnieuw met 1,2,3- shows

Ted zoekt (Limburgse) hostessen

(Van onze RTV-redactie)

HEERLEN – De KRO 'lonkt' naar haar (zuidelijke) achterland Brabant en Limburg waar het gaat om 5 jongedames zie men zoekt om permanent mee te werken aan de 1,2,3-shows die men vanaf 13 november opnieuw en nu in elf afleveringen op het scherm gaat brengen. Zoals bekend worden deze gepresenteerd door TED DE BRAAK. Het is de bedoeling dat vier van de vijf gevraagde jongedames tijdens de TV-shows als gastvrouw fungeren. Wanneer men bovendien kan zingen dan is men bij de KRO nog eens extra welkom. De vijfde hostess zou ervaring moeten in de toneel- en showwereld.

Geïnteresseerden kunnen vanaf vandaag schrijven aan KRO-televisie, motto „1,2,3-assistente", postbus 9000, 1201 DH in Hilversum. In de brief moet men persoonlijke gegevens, leeftijd en pasfoto bijsluiten. Voor de komende 1,2,3-shows kunnen zich ook weer (echt)paren, koppels opgeven. Met vermelding van naam, adres, woonplaats, beroep en leeftijd kan men in dit geval schrijven aan KRO - 1,2,3-shows, postbus 800, 1200 AV Hilversum.

● NICOLE en haar jeugdvriend WINFRIED: stralend huwelijksgeluk.

duizend nieuwsgierigen. Tijdens de receptie, die in aansluiting op de huwelijksplechtigheid plaatsvond, werden Nicole en Winfried bedolven onder geschenken. Het meest originele cadeau was van een landbouwer: een jaar lang dagelijks twaalf verse eieren voor het jonge echtpaar. Nicole kent de man met wie zij thans is getrouwd al vanaf haar dertiende jaar. Winfried Seibert was ook

Programmablad
voor een hele week.
Bewaren bij
uw tv-toestel !

Programma's 21 t/m 27 aug. 1984

● TED DE BRAAK
...nieuwe presentator van de 1,2,3-shows...

ZDF: méér films in het weekend

(Van onze RTV-redactie)

MAINZ/HEERLEN – In de strijd om de gunst van de kijker gaat het tweede Duitse TV-net ZDF vanaf oktober in het weekend van vrijdag tot en met zondag méér speelfilms, muziek- en familieprogramma's op het scherm brengen. Hiermee start men reeds tijdens het namiddagprogramma. Ook op vrijdag- en zaterdagmiddag (meestal rond de klok van 16.00 uur) brengt het ZDF om te beginnen dan een speelfilm. Later op de avond volgen dan nog eens één of twee films. „Het is de bedoeling", aldus de directie van het ZDF gisteren tegenover onze RTV-redactie, „dat wij in het weekend programma's voor het hele gezin brengen. Dat gebeurde naar onze mening tot-nut toe nog te weinig. Behalve dat we in de middagen ons programma afstemmen op de brede massa, willen we ook het avondprogramma uitbreiden tot één of twee uur 's nachts. Programma's als Derrick, der Alte, Aktenzeichen XY...Ungelöst en Wetten dasz? blijven weliswaar gehandhaafd omdat deze zich al mochten verheugen in een hoge kijkdichtheid. Op vrijdag- en zaterdagavond brengen we rond de klok van 18.00 uur nieuwe TV-series". Met deze nieuwe programmering loopt het ZDF alvast vooruit op de toenemende concurrentie die men in de loop van 1985 verwacht omdat men dan ook in de Bondsrepubliek meer buitenlandse TV-programma's (o.a. per satelliet) kan ontvangen.

© DR. WIMMO DEY, President van Kortepad 1994

Voor programma's Nederland en BFBS zie Limburgs Dagblad van zaterdag

★ Dramatische speelfilm

Nederland 2
21.45 uur

RONICA vanavond uitzendt. Met James Dean (Jim), Nathalie Wood (Judy), Sal Mineo (Plato), Corey Allen (Buzz), Ann Doran (moeder van Jim) en Jim Backus (vader van Jim). Jim is het slachtoffer van een ongelukkige jeugd tussen een dominerende moeder en een te zachte vader. Om toch respect af te dwingen raakt hij betrokken bij geweldadige acties. Voor Jim betekent de dood van zijn maat een ommekeer in zijn leven.

● JAMES DEAN en NATHALIE WOOD in 'Rebel without a cause'

★ Documentaire

Nederland 1
21.55 uur

De KRO-televisie zendt vanavond de documentaire „Que aparezca" (Vaar zijn ze gebleven) uit. Dit is een film van de Werkgroep Campa over vermiste mannen, vrouwen en kinderen in Peru, die tevens een schokkend beeld geeft over het mechanisme van de verdwijningen in dat land. Moederdag in Peru. De soldaten van het „democratisch" Peru paraderen door de straten van Ayacucho, als eerbewijs aan hun moeders. Daags ervoor is Alfonso Perez Esquivel in het Andesdorp aangekomen. Hij is de Nobelprijswinnaar voor de vrede van 1980. Esquivel komt naar Ayacucho om daar gepleegde schendingen van de mensenrechten aan de kaak te stellen, in het openbaar. Dat is bijzonder, want in het openbaar is gevaarlijk. Hij bent kwetsbaar. Kwetsbaar voor het geweld van het leger of van de guerilla's. Maar er is een Nederlandse filmploeg aanwezig. Dat biedt enige garantie, want voor internationale publiciteit zijn de strijdende partijen huiverig. Zo kunnen een aantal van de geplande acties die door de dienst voor Vrede en Gerechtigheid (Serpa) georganiseerd werden uiteindelijk toch doorgaan. Ondanks huiszoekingen en arrestaties de avond ervoor.

De manier waarop is een bekende. Perez Esquivel was de grote inspirator achter de „Dwaze Moeders" van het Argentijnse Plaza del Mayo. De „Dwaze Moeders" van het geweldloze verzet. Ook nu zijn het de vrouwen die het eerst openlijk naar buiten durven treden en meelopen in een processie van het stadhuis naar de kerk. De slachtoffers van de geweldterreur zullen in het openbaar hun beulen aanklagen en stopzetting van elke vorm van onderdrukking eisen. In de stoet worden spandoeken meedragen met daarop de namen van de vermisten. En dat zijn er in 1983 zo'n 150 geweest en nu al in de eerste drie maanden van 1984 nog eens 150. Dat zijn de officiële cijfers. De reële cijfers zijn vele duizenden hoger. Een rapport over deze zaak van Amnesty International werd door de regering als inmenging in binnenlandse aangelegenheden van tafel geveegd.

(ADVERTENTIE)

Kleurrijke en blitse kindermonturen met de bekende garanties

P. HOPPENBROUWERS
EMMALEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984
bij de Pancratiuskerk
t.o. de Passage

voor ziekenfondsleden op recept de vaste vergoedingen en onze bekende garanties

ARD Duitsland I

kan. 9, 24 en 46

- 09.30 PROGRAMMA-OVERZICHT
- 10.00 GEHEIMNISVOLLES ASIEN
- 10.45 DIE SENDUNG MIT DER MAUS Kinderfilmripjes
- 11.15 DIE REISE ZUM MATTERHORN
- 12.00 DER INTERNATIONALE FRÜHSCHOPPEN
- 12.45 NIEUWS
- 13.15 ERZÄHLE MIR, NANJUSCHKA...
- 14.00 MAGAZIN DER WOCHE Regionaal nieuwsoverzicht
- 14.25 DAS GEHEIMNIS DES 7. WEGES Avonturenreeks voor de jeugd.
- 14.55 ■ ERVINKA Israëlitische komedie
- 16.30 EIN LEBEN FÜR'S KAFFEEHAUS
- 17.00 BILDER AUS DER WISSENSCHAFT
- 17.30 ARD-RAADGEVER: REIZEN Informatief magazine. Vakantie op de West-Friese eilanden. — De stad Xanten. — Op reis naar Zuid-Afrika.
- 18.15 WIR ÜBER UNS
- 18.20 NIEUWS
- 18.23 DIE SPORTSCHAU
- 19.20 WELTSPIEGEL
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 START INS GLÜCK Internationaal showprogramma vanuit de Saarlandhal in Saarbrücken

Duitsland II

kan. 21, 29, 35 en 37

- 10.00 PROGRAMMA-OVERZICHT
- 10.30 ZDF-MATINEE
- 12.00 DAS SONNTAGSKONZERT „O Täler weit, o Höhen". Met romantische liederen door het Sauerland.
- 12.45 FREIZEIT Vrijetijdsmagazine.
- 13.15 CHRONIK DER WOCHE Weekjournaal.
- 13.40 CHRONIK DER WOCHE Weekjournaal.
- 13.40 BÜHNENZAUBER (2)
- 14.10 NEUES AUS UHLENBUSCH Kinderprogramma.
- 14.40 NIEUWS
- 14.45 DANKE SCHÖN De Actie Zorgenkind.
- 14.50 ■ RIFF-PIRATEN (Jamaica Inn). Engelse film uit 1939 van Alfred Hitchcock met Charles Laughton, Maureen O'Hara en Leslie Banks.
- 16.25 NIEUWS
- 16.27 DIE SPORT-REPORTAGE Met o.m. Duitse kampioenschappen golf in Frankfurt.
- 18.00 TAGEBUCH Uit de Evangelische wereld.
- 18.15 DIE SCHOFFIN (2) Zevendelige reeks over recht en gerechtigheid met Renate Küster en Manfred Seipold.
- Johanna Nähtebusch heeft nog altijd weinig ervaring in haar nieuwe job

WDR
kan. 48, 50, 55 en 58

- 17.30 THIRTY MINUTES CBS op het derde Duitse net.
- 18.00 BLACK BEAUTY Britse jeugdreeks over het paard Black Beauty.
- 18.35 DIE PRINZESSIN UND DIE ZAUBERORGEL Poppenspel.
- 19.00 AKTUELLE STUNDE
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 DIE UNBEGRENZTEN MÖGLICHKEITEN Gekke ideeën met toekomst.
- 21.00 EIN HAMLET AUS RUSSLAND Reportage over de Russische schrijver Iwan S. Toergienew. In de tweede helft van de 19e eeuw werd Toergienew beschouwd als één der toonaangevendste schrijvers van Europa. Zijn leven lang koesterde hij een verering voor de zangeres Pauline Viardot.
- 21.30 DIE LEICHE IM SACK Satirische opera van Eberhard Streul en Franz Wittenbrink met Rolf Lansky.
- 23.10 NIEUWS
- 23.15 -00.15 ROCKPALAST

- met o.m. Lotti Krekel, Vivian Reed, Les Solistes Baroques de Paris, het Pools nationaal ballet, Helga Feddersen.
- 22.15 HUNDERT MEISTERWERKE Besprekingen van het schilderij „De naakte Maja" van Francisco de Goya.
- 22.25 NIEUWS
- 22.30 HEIDI KABEL Reportage over deze Hamburgse actrice die morgen 70 jaar wordt.
- 23.15 LA FERDINANDA Westduitse kunstfilm (1980) van Rebecca Horn met Javier Escríba, Rita Poelvoorde en David Warllow. „La Ferdinanda" is een Medici-villa in Toscane, eigendom van Caterina de Dominici, vroeger een beroemde zangeres. Zij besteedt haar tijd aan reizen en vertoont zich steeds in het gezelschap van begaafde mensen. De villa wordt bewoond door de vermaarde longspecialist dr. Marchetti, die zich na een proces heeft teruggetrokken en zich nu uitsluitend bezighoudt met ornithologisch onderzoek. Caterina de Dominici komt haar villa bezoeken en wil er tegelijkertijd haar ziekelijke, vreemde en gestoorde nicht Simone aan de zorgen van dr. Marchetti toevertrouwen. Daar verneemt ze dat de eerste verdieping van het huis verhuurd werd voor een bruiloft...
- 00.40 NIEUWS

- voor de rechtbank, maar ze heeft zich voorgenomen haar voortaan meer te laten leiden door haar instinct, wat men eigenlijk ook van haar verwacht.
- 19.00 NIEUWS
- 19.10 BONNER PERSPEKTIVEN
- 19.30 SCHAUPLATZE DER WELTLITERATUR Lewis Carroll, alias Charles Lutwidge Dodgson (1832-1898) geldt als een der merkwaardigste figuren uit de wereldliteratuur. Zijn bekendste werk is „Alice in Wonderland".
- 20.15 ZYANKALICOCKTAIL Misdaadkomedie met Michael Auclair en François Brion.
- Charles Moissac, eigenaar van een exclusieve winkel, is op zijn verjaardag, in het bijzijn van zijn gezin, schielijk overleden. Eén van zijn vier zonen, Paul, is arts. Hij stelt vast, dat vader Moissac vergiftigd werd.
- 21.40 NIEUWS EN SPORT
- 21.55 DER WESTEN LEUCHTET Duitse tv-film van Niklaus Schilling met Armin Müller-Stahl en Beatrice Kessler.
- Harald Liebe heet niet echt zo, hij is niet geboren in Saarbrücken, woont niet in Frankfurt en is geen burger van de Bondsrepubliek. Toch staat dit alles op zijn identiteitskaart. In werkelijkheid heeft hij echter Rainer Lesniak en is hij een Oostduits spion.
- 23.40 ZEUGEN DES JAHRHUNDERTS 00.40 NIEUWS Aansluitend: Brief uit de provincie.

SWF
kan. 40 en 56

- 16.30 ABENTEUER DER LÜFTE Amerikaanse speelfilm uit 1975. Regie: Tom Leetch. Met o.a. Pat O'Brien, Lloyd Nolan. Abner Therman wordt van school gehaald door zijn vader. Hij moet naar zijn grootvader in Californië. In het beginbevalt het hem niet zo goed, totdat hij in de schuur het oude vliegtuig van zijn grootvader vindt. Abner is een fantieke modelbouwer. Samen met zijn grootvader probeert hij het vliegtuig te repareren.
- 18.00 NATUR UND FREIZEIT
- 18.45 GARTENGESCHICHTEN Een chinese tuin in München.
- 19.00 MALU Braziliaanse tv-serie.
- 19.55 WIEDERSEHEN MIT ALFRED Komische serie.
- 20.40 HEUT ABEND Talkshow met Joachim Fuchsberger.
- 21.25 HORNETTS & SUPERCHARGE Pop-quartet met liederen en parodieën
- 21.45 -22.30 FLUTLICHT Actualiteitenprogramma

brt Net I
kan. 10 en 44

- 14.30 NIEUWSOVERZICHT VOOR GEHOORGESTOORDEN
- 15.00 MET MIKE IN ZEE
- 16.15 FLURINA
- 16.25 AVONTURENBOEKEN
- 17.10 BATTOCHI Sierdorus van de Toeareg.
- 17.15 TAGELMOUST Sluiers van de Toeareg.
- 17.20 VOLKSDANSFESTIVAL SCHOTEN
- 18.25 NIEUWS
- 18.30 DOCTOR SNUGGLES (44) Reeks voor de kleuters.
- 18.35 LIEGEBEEST Kinderprogramma.
- 18.50 DE REIS NAAR SINBAD Derde en laatste aflevering van deze documentaire over Tim Severin die in het spoor van de legendarische Sinbad van Oman naar China zeilt in een duplicaat van een middeleeuws Arabisch schip.
- 19.45 NIEUWS
- 20.05 SPORTWEEKEND
- 20.35 TRANSAMERIKA EXPRESS (Silver Streak) Amerikaanse film (1976) van Arthur Hiller met Gene Wilder, Jill Clayburgh, Richard Pryor en Patrick McGoothan.
- George Caldwell, een jonge uitgever van de Westkust, neemt de „Silver Streak" naar Chicago om er eens goed zijn gemak van te nemen en te lezen. Hij heeft een coupé naast Hilly Burns, privé-secretaresse van de bejaarde kunsthistoricus professor Schreiner, die aan een boek over vervalsingen van doeken van Rembrandt werkt.
- Door een speling van het lot gaat de deur tussen de coupés van George en Hilly niet op slot en al vlug vinden zij samen aangename manieren om de tijd te doden. Maar de betovering van hun ontluikende idylle wordt plots verbroken wanneer George het erg toegenakelde en onmiskenbaar dode lichaam van Hilly's baas, de professor, langs het coupé raam ziet voorbischieten...
- 22.20 PUUR CULTUUR ...over fotografen. Reeks over fotografen.
- Ludo Bekkers in gesprek met Pierre Cordier.
- 22.50 NIEUWS Met aansluitend Coda: Een Boom, van Erik van Ruysbeek.

RTBF I
kan. 3 en 8

- 11.00 EUCHARISTIEVIERING Vanuit Maurs-la-Jolie.
- 13.00 NIEUWS
- 14.45 AUTOSPORT Rechtstreekse reportage van de Grote Prijs van Nederland Formule 1, op het duinencircuit van Zandvoort.
- 17.10 FASCINANTE THAILANDE Les tribus du nord. Documentaire over stammen in Thailand.
- 17.40 CONCERTISSIMO
- 18.35 FRAGGLE ROCK Poppensfilmserie van Jim Henson.
- 19.00 SPORTWEEKEND
- 19.30 NIEUWS
- 20.05 CONTACTS Tips voor veilig verkeer.
- 20.10 SI ON CHANTAIT
- 21.00 AU PLAISIR DE DIEU
- 22.30 NIEUWS EN TOTO-UITSLAGEN

RTL
Kan. 7

- 15.00 DE GROTE PRIJS VAN NEDERLAND Formule-1 races vanuit Zandvoort.
- 17.00 HITOUICK
- 18.00 EIN TAG WIE KEIN ANDERER
- 19.30 NEWS UND WETTER
- 19.35 TYPISCH RTL 2
- 19.45 UNSER DOKTOR IST DER BESTE Speelfilm uit 1969 met Roy Black.
- 21.15 WETTER
- 21.20 VOLKSMUSIK SPEZIAL Speciaal programma n.a.v. de 104e geboortedag van de componist Robert Stolz
- 22.20 STUDIO-STAMMTISCH
- 22.50 HOROSKOP
- 22.55 -23.00 BETTHUPFERL

ARD Duitsland I

kan. 9, 24 en 46

- 10.00 NIEUWS EN DAGTHEMA'S
- 10.23 EIN MÜNCHNER IN NEW YORK
- 11.10 DIE WEISSEN TEUFEL UND DER TOD
- 12.10 REPORTAGE AM MONTAG
- 12.55 PERSOVERZICHT
- 13.00 NIEUWS
- 15.00 DER REICHE, DER NICHT STEBBEN WOLLTE
- 15.30 DER SPATZ VOM WALLRAFFPLATZ
- 16.00 NIEUWS
- 16.10 GEFÜHLS-SACHEN
- 16.55 SPASS AM DIENSTAG
- 17.50 NIEUWS
- 18.00 HIER UND HEUTE
- 18.15 LANDLUFT
- 18.40 NICK KNATTERTON
- 19.00 DAS GOLD DER WÜSTE
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 BANANAS Muziek en kolder. Gasten o.a.: Mike Oldfield, Jimmy Cliff en Rocco.
- 21.00 MONITOR Actualiteiten.
- 21.45 DALLAS Amerikaanse reeks met Patrick Duffy

Duitsland II

kan. 21, 29, 35 en 37

- 10.00-13.15 ZIE DUITSLAND 1
- 13.15 -13.30 VIDEOTEXT FÜR ALLE
- 15.00 NIEUWS
- 15.03 ES IST SO WEIT NACH TAMPA BLUES
- 15.50 VAKANTIEKALENDER
- 16.05 FLIPPER
- 16.30 MOSAIK
- 17.00 NIEUWS
- 17.15 TELE-ILLUSTRIERTE
- 17.50 MEIN NAME IST HASE
- 18.20 DIE LEHMANNS
- 19.00 NIEUWS
- 19.30 EHEN VOR GERICHT Reeks over echtscheidingszaken met Eric P. Caspar en Ute Mora. Schumacher versus Schumacher
- 21.00 DIE TAGE DER NACHTREIHER Documentaire over de nachtraaf. In vele delen van Midden-Europa is de kwak of nachtraaf een met uitsterfende bedreigde diersoort. Klaus Janich, die reeds jaren een vogelkolonie aan de Duits-Oostenrijke grens beschermt, heeft het verborgen leven van de kwak op film vastgelegd.
- 21.15 WISO Sociaal-economisch magazine.
- 21.45 NIEUWS
- 22.05 KAMIKAZE 1989 Duitse tv-film van Wolf Gremm naar Per Wahlöf met Rainer Werner Fassbinder en Günther Kaufmann.

WDR
kan. 48, 50, 55 en 58

- 08.00 TELE-GYMNASTIK
- 08.10 -12.00 SCHOOLTELEVISIE
- 18.30 SCHOOLTELEVISIE
- 18.30 SESAMSTRAAT
- 19.00 AKTUELLE STUNDE
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 WANDERUNGEN DURCH DIE DOR Documentaire reeks. Rund um Oberdorf.
- 21.00 ■ HERR HESSELBACH UND DER WINDHUND Televisieserie. Op een uitstap maakt vader Hesselbach kennis met de sympathieke Niebüll, die hem uitnodigt voor een bezoek aan Steintal. Daar interesseert deze zich vooral voor vrouw Hesselbach, hetgeen haar man minder bevalt.
- 22.00 VOM EMPIRE NACH EUROPA 3-delige documentaire reeks over Groot-Brittannië van 1900 tot 2000. 3. Identiteit en toekomst. Groot-Brittannië heeft zwaar ingeboet sinds het zijn imperium verloren heeft, zo oordeelt prof. Dahrendorf. Toch gelooft deze overtuigde Europeër dat Groot-Brittannië een belangrijke plaats in de Europese Gemeenschap zal innemen.
- 23.15 ■ ALLE LIEBEN BOB Reeks met Bob Cummings. Bobs trouwe assistente is verliefd op haar chef en lijdt eronder dat haar liefde niet beantwoord wordt. Haar vriendinnen wil zij met vervalste foto's bewijzen dat Bob haar minnaar is.
- 23.40 NIEUWS

- en Linda Gray. Katherine Wentworth keert naar Dallas terug. Haar hoop om in Rome iets te vinden dat Jenna van bij Bobby vandaan kan houden is niet vervuld. Ze kan het dan ook maar moeilijk verdragen, dat die twee er zo gelukkig uitzien samen. JR doet intussen nog een paar zetten in zijn schaakspel om Cliff Barnes op de knippen te doen lopen.
- 23.30 DAGTHEMA'S 23.00 WENN DIE MUSIK AUS IST ... dann ist auch die Liebe aus. TV-film met Carola Niemann en Ferdinand Zander. De 18-jarige kleuringe Manuela en de 19-jarige Franz kennen elkaar al sedert hun kinderjaren. Altijd hebben ze een beetje aan de rand van de maatschappij gestaan, zij omwille van haar huidskleur, hij omdat hij een beetje mank. Nu is Manuela intussen uitgegroeid tot een knappe vrouw, zodat alle mannen haar begeren.
- 00.30 NIEUWS

Dit verhaal speelt zich af in een denkbeeldige republiek, in het jaar 1989. Wanneer een bommelding binnenkomt in een groot bedrijf, moeten op bevel van politie-inspecteur Jansen de dertig verdiepingen van de firma onmiddellijk ontruimd worden. Er ontloft echter geen bom. Door de ontruiming heeft de firma echter een groot verlies geleden. Jansen wordt daarvoor verantwoordelijk gesteld.

SWF
kan. 40 en 56

- 18.45 MUSIK - GYMNASTIK - PL AUDEREI Fitnessprogramma voornamelijk voor 50-plussers.
- 19.00 DIE ABENDSCHAU BLICK INS LAND IM DRITTEN
- 19.25 NIEUWS
- 19.30 DIE SPRECHSTUNDE Tips voor de gezondheid.
- 20.15 LEBEN MIT EXPERIMENTE Film over de schilder Steffen Lipp.
- 21.00 MUSKETIER MIT HIEB UND STICH Frans-Roemeense-Italiaanse speelfilm uit 1970 van Jean-Paul Rappeneau. Met o.a. Jean-Paul Belmondo. Marlene Jobert e.a. Enkele jaren voor het uitbreken van de Franse revolutie vlucht Nicolas Philibert als versteekling naar Amerika. Hij moest vluchten, omdat hij tijdens een duel een edelman gedood had. Hij wordt snel rijk. As hij met een rijke erfgename trouwen wil, komt men er echter achter dat Nicolas al in Frankrijk getrouwd is.
- 22.35 -23.20 KORSIKA - ZWISCHEN TERROR UND TOURISMUS Er worden steeds meer bomaanslagen gepleegd op dit eiland. Richten deze veel schade aan voor het toerisme?

WDR
kan. 48, 50, 55 en 58

- 17.00 MUSIC BOX Popmuziek en videoclips.
- 18.00 SKY-FI MUSIC Popmuziekprogramma.
- 19.00 ROGER RAMJET Tekenfilmserie.
- 19.05 ■ MR. ED Komische Amerikaanse tv-serie over het sprekende paard Mr. Ed.
- 19.30 GREEN ACRES Komische tv-serie.
- 19.55 SKYWAYS Australische tv-serie.
- 20.50 SIDE STREET Canadese politiereeks.
- 21.40 THRILLMAKER SPORT Motorsportmagazine.
- 22.05 STARSKY & HUTCH Amerikaanse politiereeks. Een burger overleeft een moorddaan-slag waarbij zijn vrouw en dochter omkomen en gaat op eigen houtje achter de moordenaar aan.
- 22.55 -00.55 MUSIC BOX Videoclips en popmuziek

brt Net I
kan. 10 en 44

- 17.55 NIEUWS
- 18.00 DOCTOR SNUGGLES
- 18.05 KLEIN, KLEIN KLEUTERTJE
- 18.15 DE SMURFEN
- 18.40 STAPPEN
- 19.10 MR. SMITH
- 19.35 KLUK UIT!
- 19.40 LOTTO-WINNAARS
- 19.45 NIEUWS
- 20.10 KUNST-ZAKEN
- 20.15 CONDO Dertiendelig komisch feuilleton met McLean Stevenson, Luis Avalos, Brooke Alderson en Yvonne Wilder. 12e afl.: Nieuwe armen. Maria vindt dat Jessie zijn verzekeringspolis moet laten aanpassen en dat hij daarvoor bij James te rade moet gaan. Jessie wil absoluut niet laten blijken dat hij James een plezier doet en dat maakt James zo kwaad dat hij de besprekingen opschoort. Nu is Maria weer boos op Jessie en hij voelt dat hij iets goed te maken heeft. Eén van Jessie's werklied is bij het amateurtoneel. Jessie vraagt hem de rol te spelen van een slecht verzekeringsagent. Als James het gesprek vol verkeerde raadgevingen afsluist zal hij wel te hulp schieten...
- 20.40 DE BLAUWE PLANET Dertiendelige reeks over de aarde. 12. De dorst van het zand. De mens van de 20e eeuw slaagde erin woestijngebieden vruchtbaar te maken. Californië is daar een goed voorbeeld van. Elders is de woestijn echter in opmars. Aan de randen van de Sahara, vooral in de Sabel, grijpt de desertificatie om zich heen.
- 21.30 UITZENDING DOOR DERDEN Een programma van de Christen-Democratische Omroep.
- 22.20 NIEUWS

RTBF I
kan. 3 en 8

- 17.00 WERKAANBIEDINGEN
- 17.15 LOLLIPOP
- 17.50 CINE-VACANCES
- 18.50 RTBF, BONJOUR LA FETE
- 19.05 CE SOIR
- 19.20 J'ECOUTE LA RTBF - JE REGARDE LA RTBF
- 19.30 NIEUWS EN WEERBERICHT
- 20.00 LES SENTIERS DU MONDE Het eiland Siberut en de Kalahari. Reportage over de Sakuddei-clan op het Siberut in Indonesië. Een volk-stam die volledig geïsoleerd leeft van de rest van de wereld. Ook een bijdrage over de Bosjesmannen in de Kalahariwoestijn in Zuidelijk Afrika.
- 21.15 NANA (3) Franse TV-film in vier delen naar het werk van Emile Zola. Met Véronique Genest, Guy Tréjean, Patrick Tréjean. Nana laat alles in de steek en vestigt zich met Fontan in Montmartre. Aanvankelijk loopt alles gesmeerd maar dan komt er verandering in de houding van Fontan. Hij voelt dat Nana onderdanig is en begint haar te slaan, laat haar aan haar lot over en duldt niet de minste opmerking. Op zekere dag ontmoet Nana op straat Satin, die haar andere wegen leert ontdekken: een verhouding met een andere vrouw. Toch keert Nana terug naar Fontan en tippelt ze opnieuw om in zijn levensonderhoud te voorzien. Voor Nana betekent dit de totale ondergang...
- 22.50 NIEUWS EN WEERBERICHT

RTL
Kan. 7

- 13.00 CLIP-CONNECTION
- 17.27 GEWINN VOR BEGINN
- 17.30 DEUTSCHE SZENE
- 18.25 REGIONAL 7
- 18.45 TYPISCH RTL 1
- 18.53 7 VOR 7 - NEWSHOW
- 19.20 BLICK IN DIE WELT
- 19.30 IM WILDEN WESTEN
- 20.00 TYPISCH RTL 2
- 20.15 HALLO RTL
- 20.30 BUTTERFLY Speelfilm met o.a. Stacy Keach, Orson Welles, Pia Zadora
- 22.20 WETTER
- 22.22 TYPISCH RTL 2
- 22.40 HOROSKOP
- 22.45 BETTHUPFERL
- 22.50 -00.50 CLIP-CONNECTION

★ Rechtszaken

Duitsland 2
19.30 uur

Na een lang verblijf in Canada komt Christine naar Duitsland. Ze wil zich van haar daar wonende man laten scheiden, zodat ze een nieuw huwelijk kan aangaan. Maar er rijzen problemen. Christine wil de 'Jugendstil'-lamp terug, die haar man inmiddels aan zijn nieuwe vriendin heeft gegeven....

● ERIC P. CASPAR en USCHE PLONER in 'Schumacher gegen Schumacher'

★ Bananas

Duitsland 1
20.15 uur

Olivia Pascal, Hans Herbert, Herbert Fux en Gerd Leienbach presenteren vanavond weer muziek en nonsens in 'Bananas'. Als gasten ontvangen zij Chi Coltrane, Mike Oldfield, Eartha Kitt, Jimmy Cliff, Handling, Nick Kerhaw, Rocco, Robert Linn, Edoardo Bennato en King Curt.

● GERD LEIENBACH, OLIVIA PASCAL, HERBERT FUX en HANS HERBERT

★ Kamikaze 1989

Duitsland 2
22.05 uur

Duitse misdaadfilm (coproductie bioscoopfilmindustrie en televisie) van Wolf Gremm met in de hoofdrollen Rainer Werner Fassbinder, Günther Kaufmann, Boy Gobert en Arnold Marquis. 1989: Duitsland is een Orwelliaanse staat geworden. Schijnbaar verloopt alles er harmonisch en sociaal vredig. Die indruk wordt althans in de media gewekt. Het aantal misdaden, moorden en zelfmoorden is echter ontzaglijk toegenomen. Ook de nationale televisiezender wordt het mikpunt van terroristen. In het flatgebouw van het concern komt een bommelding. Jansen (Rainer Werner Fassbinder) krijgt van zijn politiefchef opdracht de schrijver van de dreigbrief op te sporen.

● RAINER WERNER FASSBINDER

Voor programma's Nederland en BFBS zie Limburgs Dagblad van vandaag

★ Documentaire/speelfilm

Nederland 2
20.05 uur

In september was de stad Arnhem voor de Britse Airborne Troops slechts een naam op een landkaart.... een stad met een brug 90 kilometer achter de vijandelijke linies. Op diverse luchtvelden in Engeland werd de grootste luchtoperatie in de geschiedenis voorbereid. Een geallieerd Airborne leger van twee Amerikaanse en een Engelse Airborne Divisie onder leiding van lt. generaal Browning moest een verrassingslanding maken achter de vijandelijke linie, de bruggen over de Maas, de Waal en de Rijn veroveren en een opening maken naar Noord-Duitsland. De 1-ste Britse Airborne Division zou landen ten noorden van de Rijn om de brug bij Arnhem te veroveren. De Amerikanen hadden tot doel de bruggen over de Waal en de Maas. Door de nauwe corridor, die op deze manier tot stand kwam, moest het Britse Tweede Leger snel over de Rijn bij Arnhem - binnen twee dagen - en oostwaarts Duitsland binnengaan.

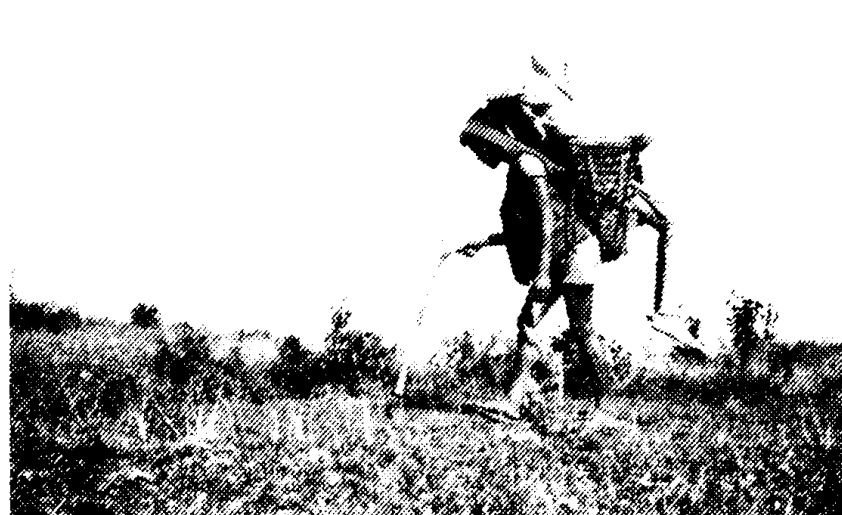

● Scène uit 'Theirs is the glory'

★ Documentaire

Nederland 2
21.55 uur

'Waar de weg ophoudt' is de titel van de documentaire over SI-MAVI, de vereniging voor directe medische steun aan projecten in de derde wereld. Urenlang is de Dhami doende met tromgeroefel de boze geesten te verdrijven die de oorzaak zijn van tbc. Deze, in Nederland inmiddels bijna uitgeroeide ziekte raakt echter niet onder de indruk van dit spannende werk van de 'loverdokter' in oost-Nepal. Medische verzorging die meer afgestemd is op genezing van deze ziekte is onontbeerlijk. Op weg dus naar één van de weinige kleine kliniekjes die dit hooggelegen onherbergzame gebied rijk is. Op WEG is echter te sterk uitgedrukt. Dit nog volledig gesloten gebied kent immers geen wegen; niet om over te rijden en niet om te bevaren. Laat staan een vliegveld. De enige mogelijkheid van transport is lopen. En dat gebeurt dan ook dagelijks! Soms wel gedurende acht tot tien uur per dag. De 'vrachtmensen' torsen dan zo'n 50 tot 100 kilo op hun rug. Dit gewicht bestaat uit goederen, maar ook uit mensen, want het komt nog wel eens voor dat een 'mensenambulance' moet worden ingeschakeld. Bijvoorbeeld om een tbc-patiënt voor medische behandeling naar één van de weinige klinieken te brengen.

● Voorbeeld van een 'mensenambulance'

★ Rafaël

BRT net 1
21.55 uur

Vanavond het tweede deel (de prins der schilders) van de driedelige serie over de schilder Rafaël. De regie voerde Ann Turner en het scenario schreef David Thompson, die ook de presentatie voor zijn rekening nam. In de tweede helft van zijn carrière werkte Rafaël voor het Vaticaan. Ontwerpen voor de Sixtijnse kapel brachten hem in het vaarwater van Michelangelo. Hij werd aangesteld tot architect van de Sint-Pieterskerk en tot 'inspecteur van de overblijfselen van de oudheid'. Dit programma houdt zich ook bezig met het probleem van onze appreciatie van kunst. Hoe kijken wij tegen die kunstwerken aan, die waarden huldigen uit voorbije tijden, zoals sommige aspecten van het christendom, het klassieke humanisme, het Grieks ideaal en de morele opvattingen uitgedrukt in narratieve composities?

ARD Duitsland I

kan. 9, 24 en 46

10.00 NIEUWS EN DAGTHEMA'S
10.23 EHEN VOR GERICHT
11.55 UM SCHAU
12.10 MONITOR
12.55 PERSOVERZICHT
13.00 NIEUWS
13.15 -13.30 en 14.40 VIDEOTEXT
15.00 SIEBENSCHÖN
15.30 DER SPATZ VOM WALLRAFFPLATZ
16.00 NIEUWS
16.10 GESUCHT WIRD...
16.55 DIE ROTE ZORA UND IHRE BANDE (11)
17.25 DOCTOR SNUGGLES
17.50 NIEUWS
18.00 HIER UND HEUTE
18.15 FAMILIE FEUERSTEIN
18.40 NATUR VOR DER HAUSTÜR
19.00 LAUFSTEG PARIS

20.00 NIEUWS
20.15 DIE SCHLEMMERORGIE
Amerikaans-Duitse komische thriller uit 1978 van Tex Kottcheff met George Segal en Jacqueline Bisset.
Max Vanderveere, uitgever van een bekend culinair tijdschrift, roept een vrouw en drie mannen uit tot kok van het jaar. Daarmee ontkent hij echter een moordachtige ketteringreactie en komt hij terecht in een verschrikkelijk achtervolgingsstrijd.
22.00 DAGTHEMA'S
22.30 ATLETIEK
Het internationaal atletiek-sportfeest in Zürich.
23.30 DORIS BIERETT: UNTER DER LATERNE
Literaire-muzikale avond met de Berlijnse zangers, dansers en cabaretiers, Doris Bierett.
00.30 NIEUWS

ARD Duitsland II

kan. 21, 29, 35 en 37

10.00-13.15 ZIE DUTSLAND I
13.15 -13.30 VIDEOTEXT FÜR ALLE
15.00 NIEUWS
15.03 WIE SECHS FINGER AN DER HAND (2)
3-delige Franse jeugdreeks.
Om in de kinderbede opgenomen te worden, moet nieuweling Alain een examen doen. Elk lid geeft hem een opdracht en die moet hij alle zonder verpinken uitvoeren.
15.25 TRICKBONBONS
15.35 VAKANTIEKALENDER
15.55 MADITA (9)
10-delige jeugdreeks
Een sportvlieger nodigt Madita uit, om eens mee te vliegen. Ze is echter zodanig bezorgd om Abbe, dat ze het aanbod afslaat. Abbe is namelijk half verdronken.
16.20 LASSIES ABENTEUER
Amerikaanse jeugdreeks met Robert Bray.
Luci Wade heeft een longontsteking opgelopen en moet een tijdje in het ziekenhuis blijven. Aan haar bed komt het tot een besprek tussen haar vader en de twee Handford-jongens.
16.45 BREAKDANCE
17.00 NIEUWS
17.15 TELE-ILLUSTRIE
Actueel thema, sport, ontspanning.
18.05 DER LANGE TRECK
Amerikaanse avonturenreeks met Robert Preston en Rosemary Harris.
In de Woestijn.
De Ghisholms bevinden zich op de lange en moeilijke weg door de woestijn. Aan een rustplaats ontmoeten ze Betsy's broers Frank en Hermy. Die vertellen, dat de karavaan door Indianen overvallen is.

WDR kan. 48, 50, 55 en 58

08.00 TELE-GYMNASTIK
08.10 -13.00 SCHOOLTELEVISIE
17.30 SCHOOLTELEVISIE
18.30 SESAMSTRAAT
19.00 AKTUELLE STUNDE
20.00 NIEUWS
20.15 MITTWOCHS IM III KAMEN
Documentaire over hoe de Papua's ontdekten werden.
Op het einde van de 20e jaren verlieten drie broers Australië om in het hoogland van Nieuw-Guinea naar goud te zoeken. Zij waren de eerste blanken die op het drieduizend meter gelegen hoogland van Papua inlanders aantroffen.
22.30 HAUTE COUTURE (Falbalas)
Franse film uit 1944 van Jacques Becker met Raymond Rouleau, Micheline Presle, Jean Chevrier.
Philippe Clarence is een succesrijke modeontwerper. Bij zijn vriend Daniel maakt hij kennis met diens verloofde Micheline en wordt op haar verliefd. Hoewel zij zijn gevoelens beantwoordt, is zij niet blind voor het cynisme van Philippe en weigert met hem te huwen. Deze weigering veroorzaakt nog zijn verlangen haar te bezitten.
01.15 NIEUWS

19.00 NIEUWS
19.30 NA, SOWASI!
Muziek en gasten bij Shomas Gottschalk.
20.15 ZDF MAGAZIN
Actualiteitenmagazine.
21.00 DIE 2
Britse avonturenreeks met Tony Curtis en Roger Moore.
Danny Wilde koopt in Engeland een oud landhuis en wil er met eigen handen een droomkasteel van maken. Brett Sinclair vindt dat wel een belachelijk idee, maar is toch bereid een beetje mee te helpen. Er blijft echter iets aan de hand te zijn met dat huis.
21.45 NIEUWS
22.05 MIDWEEKLOTTO
22.10 REISEBILDER AUS DER DDR
Documentaire over het vroegere Groot-Hertogdom Mecklenburg in het noorden van de DDR.
22.40 DIE VERLEUGNUNG
Filmessay over naïviteit en professionaliteit, en de rol van de leugen in het cultureel denken.
Een naïef schilder heeft heel wat succes in grote galerijen. Zijn succes is voornamelijk gebaseerd op het feit dat hij zich nergens laat zien.
23.35 MAIGRET
TV-film naar Georges Simenon met Jean Richard en François Cadet.
Maigret is met zijn assistent Lucas op studiereis door de Verenigde Staten. Zo komen ze terecht in Tucson, Arizona. Daar vernemen ze van een Amerikaanse collega, dat in de afgelopen nacht een 17-jarig meisje door een trein overreden werd. Het vreemde was echter, dat het meisje vastgebonden was.
01.05 NIEUWS

brt Net I kan. 10 en 44

17.55 NIEUWS
18.00 DOCTOR SNUGGLES
18.05 GRIZZLY ADAMS
18.50 TAKALMI-SANDALEN VAN DE TOEGEG
18.55 DE KOFFER
19.25 TIJDROVER
19.40 BELGISCHE TIERCE
19.45 NIEUWS
20.10 WEERMAN
20.15 MET MIKE IN ZEE
Praatshow waarin Mike Verdringh gasten ontvangt in het Zeepreventorium in De Haan.
Met o.a. Jef Bruyninckx, Poeske Scheerens en Willy De Clercq.
21.30 PLUK DE DAG
Komische reeks met Bonnie Franklin, McKenzie Philips, Valerie Bertinelli en Pat Harrington.
29e afl. De maestro
Ann krijgt een belangrijke opdracht waar ze eerste wat tegenop ziet. Het wordt echter veel leuker dan ze geverd had, want ze heeft een ontmoeting met een charmante dirigent.
21.55 RAFAEL
Driedelige Britse documentaire van Ann Turner over leven en werk van de Italiaanse schilder.
Deel 2: De prins der schilders
In de tweede helft van zijn carrière werkte Rafaël voor het Vaticaan. Ontwerpen voor de Sixtijnse kapel brachten hem in het vaarwater van Michelangelo. Hij werd aangesteld tot architect van de Sint-Pieterskerk en tot 'Inspecteur van de overblijfselen uit de oudheid'. Dit programma houdt zich ook bezig met het probleem van onze appreciatie van kunst. Hoe kijken wij tegen die kunstwerken aan, die waarden huldigen uit voorbije tijden, zoals sommige aspecten van het christendom, het klassieke humanisme, het Grieks ideaal en de morele opvattingen uitgedrukt in narratieve composities?
22.55 NIEUWS

SWF kan. 40 en 56

19.00 DIE ABENDSCHAU BLICK INS LAND IM DRITTEN
19.25 NACHRICHTEN UND MODERATION
19.30 45 FIEBER
20.15 WANDERUNGEN DURCH DIE DDR
Vandaag: Spreewald.
In 1968 werd dit gebied rond Berlijn tot beschermd genoemd. Vele mensen, die in Berlijn wonen zoeken hier in het weekend hun rust.
21.00 DER SCHRECKEN SCHLEICHT DURCH DIE NACHT
Amerikaanse speelfilm uit 1958 van Jack Arnold. Met o.a. Arthur Franz, Joanna Moore. Deze horrorfilm kan men beschouwen als de opvolger van Dr. Jekyll and Mr. Hyde. Het gaat hier om de twee kanten van de mens. Bioloog Donald Blake experimenteert met een geconserveerde prehistorische vis. Als een hond hiermee in aanraking komt, wordt hij tot een moordachtige wolf. Hetzelfde gebeurt natuurlijk met mensen.
22.15 JACK ARNOLD ERZÄHLT
Informatie en achtergronden over de voorafgaande film.
22.30 -23.15 DIE INTERNATIONALE
Geschiedenis van het communisme. 3 De wereldburgeroorlog (1933-1945).

brt Net I kan. 10 en 44

17.55 NIEUWS
18.00 DOCTOR SNUGGLES
18.05 GRIZZLY ADAMS
18.50 TAKALMI-SANDALEN VAN DE TOEGEG
18.55 DE KOFFER
19.25 TIJDROVER
19.40 BELGISCHE TIERCE
19.45 NIEUWS
20.10 WEERMAN
20.15 MET MIKE IN ZEE
Praatshow waarin Mike Verdringh gasten ontvangt in het Zeepreventorium in De Haan.
Met o.a. Jef Bruyninckx, Poeske Scheerens en Willy De Clercq.
21.30 PLUK DE DAG
Komische reeks met Bonnie Franklin, McKenzie Philips, Valerie Bertinelli en Pat Harrington.
29e afl. De maestro
Ann krijgt een belangrijke opdracht waar ze eerste wat tegenop ziet. Het wordt echter veel leuker dan ze geverd had, want ze heeft een ontmoeting met een charmante dirigent.
21.55 RAFAEL
Driedelige Britse documentaire van Ann Turner over leven en werk van de Italiaanse schilder.
Deel 2: De prins der schilders
In de tweede helft van zijn carrière werkte Rafaël voor het Vaticaan. Ontwerpen voor de Sixtijnse kapel brachten hem in het vaarwater van Michelangelo. Hij werd aangesteld tot architect van de Sint-Pieterskerk en tot 'Inspecteur van de overblijfselen uit de oudheid'. Dit programma houdt zich ook bezig met het probleem van onze appreciatie van kunst. Hoe kijken wij tegen die kunstwerken aan, die waarden huldigen uit voorbije tijden, zoals sommige aspecten van het christendom, het klassieke humanisme, het Grieks ideaal en de morele opvattingen uitgedrukt in narratieve composities?
22.55 NIEUWS

brt Net II kan. 25 en 47

19.55 INTERNATIONALE ATLETIEKONTMOETING ZÜRICH
17.00 WERKAANBIEDINGEN
17.15 LOLLIPOP
17.50 CINE VACANCES
18.50 RTBF, BONJOUR LA FETE
19.05 CE SOIR
19.20 J'ECOUTE LA RTBF - JE REGARDE LA RTBF
19.30 NIEUWS
20.00 LA CHASSE AUX TRESORS
21.05 UN OURS PAS COMME LES AUTRES
22.05 L'HOMME ET LA MUSIQUE
Muzikale serie gepresenteerd door Yehudi Menuhin. „Zinvol of zinloos“.
23.05 NIEUWS EN SPORTUITSLAGEN
23.25 UN AUTRE REGARD

RTBF I kan. 3 en 8

17.00 WERKAANBIEDINGEN
17.15 LOLLIPOP
17.50 CINE VACANCES
18.50 RTBF, BONJOUR LA FETE
19.05 CE SOIR
19.20 J'ECOUTE LA RTBF - JE REGARDE LA RTBF
19.30 NIEUWS
20.00 LA CHASSE AUX TRESORS
21.05 UN OURS PAS COMME LES AUTRES
22.05 L'HOMME ET LA MUSIQUE
Muzikale serie gepresenteerd door Yehudi Menuhin. „Zinvol of zinloos“.
23.05 NIEUWS EN SPORTUITSLAGEN
23.25 UN AUTRE REGARD

RTBF II kan. 28 en 42

19.05 UN AUTRE REGARD
19.30 NIEUWS
19.57 ATLETIEK

brt Net I kan. 10 en 44

17.55 NIEUWS
18.00 DOCTOR SNUGGLES
18.05 GRIZZLY ADAMS
18.50 TAKALMI-SANDALEN VAN DE TOEGEG
18.55 DE KOFFER
19.25 TIJDROVER
19.40 BELGISCHE TIERCE
19.45 NIEUWS
20.10 WEERMAN
20.15 MET MIKE IN ZEE
Praatshow waarin Mike Verdringh gasten ontvangt in het Zeepreventorium in De Haan.
Met o.a. Jef Bruyninckx, Poeske Scheerens en Willy De Clercq.
21.30 PLUK DE DAG
Komische reeks met Bonnie Franklin, McKenzie Philips, Valerie Bertinelli en Pat Harrington.
29e afl. De maestro
Ann krijgt een belangrijke opdracht waar ze eerste wat tegenop ziet. Het wordt echter veel leuker dan ze geverd had, want ze heeft een ontmoeting met een charmante dirigent.
21.55 RAFAEL
Driedelige Britse documentaire van Ann Turner over leven en werk van de Italiaanse schilder.
Deel 2: De prins der schilders
In de tweede helft van zijn carrière werkte Rafaël voor het Vaticaan. Ontwerpen voor de Sixtijnse kapel brachten hem in het vaarwater van Michelangelo. Hij werd aangesteld tot architect van de Sint-Pieterskerk en tot 'Inspecteur van de overblijfselen uit de oudheid'. Dit programma houdt zich ook bezig met het probleem van onze appreciatie van kunst. Hoe kijken wij tegen die kunstwerken aan, die waarden huldigen uit voorbije tijden, zoals sommige aspecten van het christendom, het klassieke humanisme, het Grieks ideaal en de morele opvattingen uitgedrukt in narratieve composities?
22.55 NIEUWS

brt Net II kan. 25 en 47

19.55 INTERNATIONALE ATLETIEKONTMOETING ZÜRICH
17.00 WERKAANBIEDINGEN
17.15 LOLLIPOP
17.50 CINE VACANCES
18.50 RTBF, BONJOUR LA FETE
19.05 CE SOIR
19.20 J'ECOUTE LA RTBF - JE REGARDE LA RTBF
19.30 NIEUWS
20.00 LA CHASSE AUX TRESORS
21.05 UN OURS PAS COMME LES AUTRES
22.05 L'HOMME ET LA MUSIQUE
Muzikale serie gepresenteerd door Yehudi Menuhin. „Zinvol of zinloos“.
23.05 NIEUWS EN SPORTUITSLAGEN
23.25 UN AUTRE REGARD

RTBF I kan. 3 en 8

17.00 WERKAANBIEDINGEN
17.15 LOLLIPOP
17.50 CINE VACANCES
18.50 RTBF, BONJOUR LA FETE
19.05 CE SOIR
19.20 J'ECOUTE LA RTBF - JE REGARDE LA RTBF
19.30 NIEUWS
20.00 LA CHASSE AUX TRESORS
21.05 UN OURS PAS COMME LES AUTRES
22.05 L'HOMME ET LA MUSIQUE
Muzikale serie gepresenteerd door Yehudi Menuhin. „Zinvol of zinloos“.
23.05 NIEUWS EN SPORTUITSLAGEN
23.25 UN AUTRE REGARD

RTBF II kan. 28 en 42

19.05 UN AUTRE REGARD
19.30 NIEUWS
19.57 ATLETIEK

ARD Duitsland I

kan. 9, 24 en 46

10.00 NIEUWS EN DAGTHEMA'S
10.23 SPORT VOM FREITAG
11.05 DER SPORT-SPIEGEL
Reportage over het ruitertoernooi op de Hongaarse Poesta.
11.35 BONEY M. - FUTUREWORLD
Op reis met Boney M.
12.10 AULANDSJOURNAL
12.55 PERSOVERZICHT
13.00 NIEUWS
13.15 PROGRAMMA-OVERZICHT
13.45 DIE GEISTERFLOTTE VON TRUK
Documentaire over een expeditie naar Japanse schepen die in 1944 door Amerikaanse bommen werden getroffen, voor de kust van het eiland Truk in Micronesië.
14.30 SESAMSTRAAT
15.00 DIE RUNDE DER FÜNFZIGER
Gunther Philip ontvangt gasten.
15.45 FOLKLORE UNTEREM FUNKTUM
Showprogramma met o.m. Uschi Bauer, Freddy Breck, Black Föös, het Pools volksensemble „Lublin“, de Spreetaler Musikanten.
16.45 COLORADO SAGA
Amerikaanse avonturenreeks met Richard Chamberlain en Sally Kellerman.
Major Mercy is een vriend van de Indianen. Dankzij zijn tussenkomst verzamelen in 1851 talrijke stammen rond Fort Laramie, om er over een

vredesverdrag te praten. Jake Pasquinel wil daar niet van weten, omdat hij geen geloof hecht aan de beloften uit Washington.
17.30 HIER UND HEUTE UNTERWEGS
Regionale reportages.
18.00 NIEUWS
18.05 DIE SPORTSCHAU
19.00 MARKT
Consumentenmagazine.
19.25 ST. PAULI LANDUNGSBRÜCKEN
Familiereeks met Peter Petran en Marianne Kehlau.
20.00 NIEUWS
20.15 AUF LOS GEHT'S LOS
Spel en amusement met prominente Duitsers.
22.00 LOTTO EN NIEUWS
Aansluitend: Das Wort zum Sonntag.
22.20 RIO BRAVO
Amerikaanse film (1959) van Howard Hawks met o.a. John Wayne, Dean Martin en Ricky Nelson.
Dude was ooit hulpsheriff van Rio Bravo, tot een vrouw een alcoholicus van hem maakte. Sheriff Chance is een van de weinigen in de stad, die nog steeds in Dude gelooft. Wanneer hij op zekere dag Dude een grote vernedering bespaart, helpt ook Dude hem. Dat is het begin van een nieuwe samenwerking.
00.40 NIEUWS

ARD Duitsland II

kan. 21, 29, 35 en 37

12.15 NACHBARN IN EUROPA
Uitzending voor gastarbeiders.
14.30 NIEUWS
14.32 PUSCHEL, DAS EICHHORN
Tekenfilmreeks.
14.55 KALLE UND DAS GEHEIMNISVOLLE KARUSSELL
Jeugdfilm naar Astrid Lindgrén.
De tienjarige Kalle heeft met zijn vriend Pontus een soort van schroot-handel. Wanneer zijn zuster Britta echter liefdesverdriet heeft, wordt de schroothandel omgevormd tot een bureau voor liefdesaangelegenheden.
16.15 WUNDERWELT DER TIERE
Documentaire over de mooiste eenden ter wereld.
De oostaziatische Mandarin-eend is de prachtigste van alle eendenssoorten. In deze uitzending het leven van deze eenden in de vrije natuur, en hoe de wilde eenden van bij ons 's winters tot bij boerderijen komen om voedsel te zoeken.
16.40 HILFE, WIR WERDEN ERWACHSEN
Amerikaanse familierreeks met Meredith Baxter Birney en Michael Grossy.
Het vijfde wiel aan de wagen.
Elyse en Steven moeten weg en Ellen Mallory op, op de kleine Jennifer te passen. Mallory wil echter met haar vriend naar de bios en kan er Alex toe bewegen, haar werk voor zijn rekening te nemen.
17.05 BREAKDANCE
Doe mee, blijf fit.
17.25 NIEUWS
17.30 LÄNDERSPIEGEL
Informatie en meningen uit de Bondsrepubliek.
18.20 DER HERR KOTTNIK
Reeks met Walter Sedlmayr en Margot Troger.
Wally Kottnik heeft volgens het testament de drukkerij geërfd, maar Alfried blijft aan als zaakvoerder. Wanneer Wally dit nieuws hoort, wil ze de drukkerij onmiddellijk verkopen.
19.00 NIEUWS
19.30 HITPARADE IM ZDF
Gepresenteerd door Dieter Thomas Heck.

20.15 DAS LETZTE UFER
(On the beach)
Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Stanley Kramer met Gregory Peck, Ava Gardner en Fred Astaire.
22.20 NIEUWS
22.25 DAS AKTUELLE SPORT-STUDIO
23.40 DIE FÜCHSE
Britse politiereeks met John Thaw en Dennis Waterman.
Inspecteur Jack Regan en zijn jongere collega George Carter werken voor een speciale afdeling van de Londen-politie. Er gebeurt zodanig veel in de Britse hoofdstad, dat Regan, Carter en hun collega's praktisch constant van dienst zijn.

● JOHN THAW en DENIS WATERMAN in 'Die Fuchse'

SWF kan. 40 en 56

15.30 THIRTY MINUTES - CBS IM DRITTEN
16.00 ROCKPALAST
Open-Air-Festival live vanaf de Loreley. Met o.a. Little Steven, Stevie Ray Vaughan & Double Trouble, Big Country.
19.00 EBBES
Trektocht door Baden-Württemberg.
19.45 LÄNDER - MENSCHEN - ABENTEUER
Een 5-koppig filmteam van de SWF maakte een film over de „GR 20“, een wandelweg die dwars over het eiland Corsica over en tussen de bergen door loopt. Van Porto Vecchio aan de oostkust tot Calvi aan de westkust. Deze wandeling duurt normaliter 12 dagen en de weg slingert van 1000 tot 2400 meter hoogte over het eiland.
20.15 ROCKPALAST
Open-Air-festival live vanaf de Loreley (vervolg)
Aansluitend: Nieuws

brt Net I kan. 10 en 44

16.00 SPOOK TE KOOP
17.55 NIEUWS
18.00 DOCTOR SNUGGLES
18.05 TIJL UILENSPIEGEL
18.35 DE EDISON TWEELING
19.00 JUKE BOX
19.05 BOEKETJE VLAANDEREN
Wekelijks magazine
19.35 LOTTO-TREKKING EN BELGISCHE TIERCE
19.45 NIEUWS
20.10 KUNST-ZAKEN
20.15 DE LEVENDE PLEANEET
Twaalfdelige Britse documentaire reeks van David Attenborough over de aanpassing van het leven op aarde aan de verschillende leefmilieus die op aarde voorkomen.
12e en laatste deel: Nieuwe werelden.
De mens, de meest dominerende soort op aarde, heeft het aanzicht van zijn planeet op ingrijpende wijze veranderd. Hij heeft veel schade aangericht, maar heeft ook nieuwe leefgebieden voor plant en dier gecreëerd. Gelukkig is de natuur merkwaardig soepel en veerkrachtig, en als ze de kans krijgt kan ze vlug van toegebrachte slagen herstellen. Haar aanpassingsvermogen is de sleutel tot overleven. In dit programma worden de wisselende lotgevallen van een aantal soorten bekeken. David Attenborough besteedt ook aandacht aan de plaats van de mens zelf en de invloed die hij in de loop der tijden op zijn leefwereld heeft gehad. We werpen ook een blik in de toekomst van de hele gemeenschap op onze levende planeet.
21.10 VROUWEN VAN SAN QUENTIN
(Women of San Quentin.)
Amerikaanse TV-film (1983) van William A. Graham met Stella Stevens, Debbie Allen en Amy Steel.
In de beruchte San Quentingevangenis zitten uitsluitend mannelijke gevangenen (meer dan 3.000) opgesloten, maar er is wel een elitecorps van vrouwelijke cipiers. Deze film vertelt het ware verhaal van enkele van die vrouwen.
22.40 NIEUWS

RTBF I kan. 3 en 8

15.30 UN AUTRE REGARD
18.00 MES MEILLEURES RECETTES DE WALLONIE
18.20 EMILIE
Tekenfilmserie.
Emilie en de paaslelietjes.
18.25 ROCKLINE
Rock- en popmagazine.
19.00 TELETOURISME
Toeristisch magazine.
19.20 LOTTO
19.30 NIEUWS EN WEERBERICHT
20.00 LE NATURALISTE EN CAMPAGNE
Dertiendelige natuurserie.
De veldwachters.
20.30 L'HOMME DE NULLE PART (Jubal.)
Amerikaanse western (1956) van Delmer Daves met Glenn Ford, Ernest Borgnine, Rod Steiger.
22.10 SOURIRE D'ETE
Ontspanningsprogramma vanuit het stadhuis van Charleroi met Alex Metayer.
22.50 NIEUWS EN LOTTO

RTBF II kan. 7

13.00 CLIP-CONNECTION
Muziek en videoclips nonstop.
16.57 GEWINN VOR BEGINN
17.00 RTL-MINIPLUS
17.30 SPORT UND SPIELE
18.00 EIN TAG WIE KEIN ANDERER
Reisquiz
19.30 NEWS UND WETTER
19.35 SICHER AUF ZWEI RÄDERN
Motorsportmagazine
19.45 BALDUIN, DER TROCKENSCHWIMMER
Speelfilm met Louis de Funes.
21.30 WETTER
21.32 UNGLAUBLICHE GESCHICHTEN
22.05 DEN AASGEIERN EISKALT SERVIERT
Misdaadfilm.
23.35 HOROSKOP EN RETHTHIEPPIRI

Voor programma's Nederland en BFBS zie Limburgs Dagblad van vandaag

★ Britse comédie

BRT net 1
16.00 uur

BRT op deze zaterdagmiddag uitzendt: Met Robert Donat (Murdoch) en Donald Glouire, Jean Parker (Peggy Martin), Eugene Palette (mr. Martin), Everly Gregg (mrs. Martin) en anderen.
Voor Murdoch Glouire, de laatste telg van zijn clan, bestaat er een grondige reden waarom hij over de wereld als spook moet rondlopen: in een gevecht tussen de Glouires en hun aartsvijanden, de MacLaggans, hebben deze laatsten de overwinning behaald. Die schande moet gewroken worden.
Twee eeuwen zijn voorbijgegaan. Een van de Murdochs' nazaten, Donald, zit tot over zijn oren in de schuld. Hoe kan het voorouderlijk kasteel gered worden? Het geluk licht Donald toe: Peggy Martin, een mooi Amerikaans meisje, is tegelijk verliefd op het kasteel en op de eigenaar. Zij kan er haar schatrijke vader toe overhalen het kasteel in Amerika opnieuw te laten bouwen. Spook Murdoch reist natuurlijk mee. Hij is nog steeds op zoek naar een MacLaggan, op wie hij zich kan wreken.

● ROBERT DONAT en EUGENE PALETTE in 'The ghost goes west'

★ Het oog van de orkaan

Nederland 2
19.25 uur

Amerikaanse televisiefilm over een familie die in een natuurreservaat woont. Met Mary Ellen McKeon, Chris Robinson, Julie Gregg en Charlie Aiken.
Sarah en Tim wonen met hun ouders op een eiland voor de kust van Florida. Op een keer wordt hun tropisch paradijs geteisterd door een orkaan. Als deze is uitgeraasd, ontdekken de kinderen twee papegaaien. Het zijn ara's die in het reservaat niet voorkomen. Hun vader, die bioloog is, wil uittesten of de dieren over een afstand van zo'n 45 kilometer de weg naar huis kunnen terugvinden....

★ Shadow Box

Nederland 1
23.35 uur

'The shadow Box' is de titel van de televisiefilm uit 1981 onder regie van Paul Newman, die de TROS vanavond uitzendt. Ze is geschreven door Michael Christopher naar zijn gelijknamig toneelspel dat in 1977 zowel de Pulitzer Prijs voor Literatuur als een Tony-award voor het beste toneelstuk kreeg. Met Joanne Woodward (Bevly), Christopher Plummer (Brian), Valerie Harper (Maggie), James Broderick (Joe), Sylvia Sidney (Felicity), Melinda Dillon (Agnès), John Considine (interviewer), Curtiss Marlowe (Steve) en Ben Masters (Mark).
Drie gezinnen, die met elkaar gemeen hebben dat een lid van elk van de families in het laatste stadium van een fatale ziekte is. De gezinnen leven in drie huiselijke buitenverblijven van een speciaal hospitaal in de bergen van Zuid-Californië. Elk van hen tracht op eigen wijze te leven met het noodlot dat hen heeft getroffen.

● PAUL NEWMAN en JOANNE WOODWARD

Voor programma's Nederland en BFBS zie Limburgs Dagblad van vandaag

* Het steenbok mysterie

Nederland 2
20.50 uur

Rod Hardy uit, naar het gelijknamig boek 'Under Capricorn' van Helen Simpson, voor televisie bewerkt door Tony Morphet. Met Lisa Harrow, John Hallam, Peter Cousens, Julia Blake, Jim Holt, Cathrine Lynch, Peter Collingwood, Daphne Grey, Ellen Freeman en Dennis Olsen. Charles Adare, twintig jaar, knap en van adel, maar zonder één cent, reist met zijn neef, de nieuwe gouverneur, naar de colonie van New South Wales, Australië. Daar komt hij in het leven en het huis van Samson Flusky en zijn drankzuchtige vrouw lady Hattie. Hij neemt al gauw de taak op zich de verlaten Hattie terug te brengen tot de stralende schoonheid die zij eens was. Daar slaagt hij in het begin enigzins in, aangemoedigd in zijn pogingen door lady Hatty's echtgenoot. Deze is een grimmige reus, die zijn geld heeft verdiend in het ruige zakenleven van het oude Sydney. Maar hoe Charles Adare zijn best ook doet, zijn pogingen om Hattie te helpen worden op allerlei manieren belemmerd door haar huishoudster, een dominerende en zich vroom voordoende vrouw, die geheel andere plannen heeft voor haar bazin....

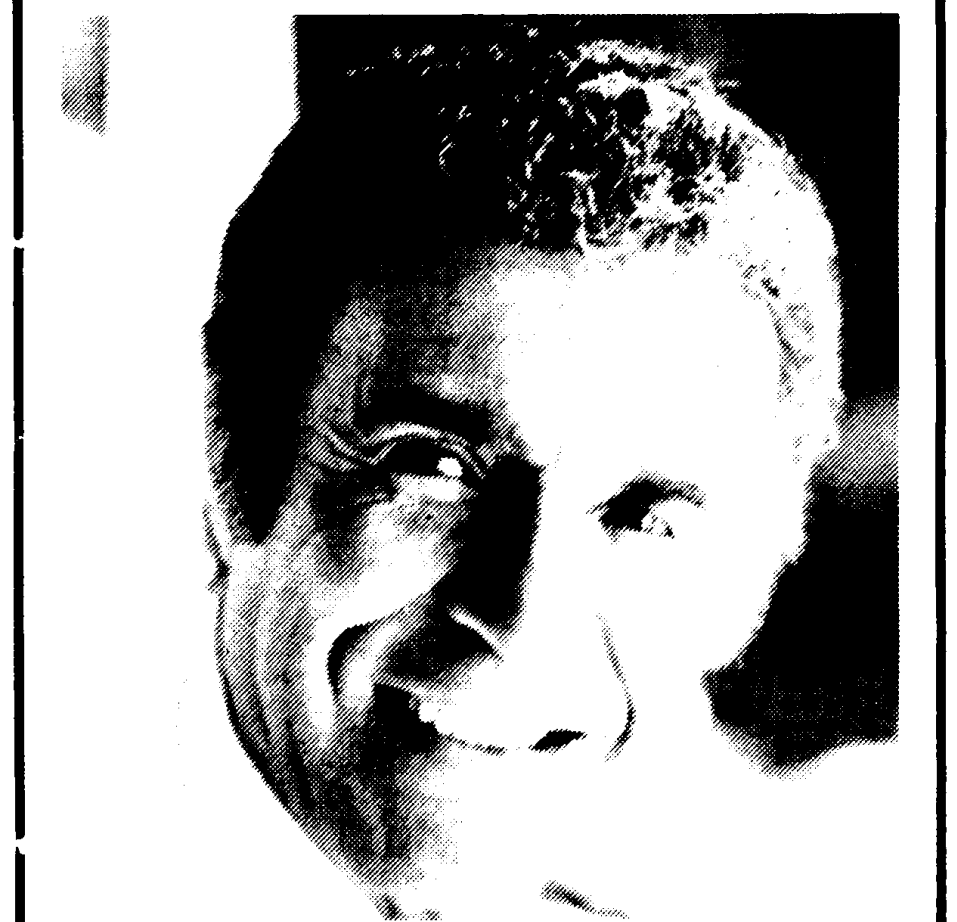

● LISA HARROW als lady Hatty in 'Het steenbok mysterie'

* Moord op afspraak

Nederland 1
23.25 uur

'Moord op afspraak' (The face of fear) is de titel van de televisie-thriller, geregisseerd door George McCowan, die de KRO vanavond op het scherm brengt. Met Ricardo Montalban, Jack Warden, Elizabeth Ashley, Dane Clark, Roy Polle, Charles Dierkop, Burr de Benning en Regis Cordic. Sally Dillman, een onderwijzeres in Idaho, denkt dat zij aan leukemie lijdt. Zij gaat naar San Francisco waar de barkeeper Tamworth haar in contact brengt met de onderwereld van die stad. Na enkele bizarre onderhandelingen geeft zij vijftien duizend dollar aan een man, die op zich neemt een huurmoordenaar te arrangeren om haar te vermoorden. Als zij ontdekt dat zij in het geheel niet ziek is, probeert zij de 'afspraak' met haar moordenaar ongedaan te maken....

● RICARDO MONTALBAN in 'Face of dear'

ARD Duitsland I
kan. 9, 24 en 46

- 10.00 NIEUWS EN DAGTHEMA'S
- 10.23 RAKETEN ABGEFEUERT - ZIEL VERNICHTET
Documentaire over het neerschieten door de Russen van de Koreaanse Boeing in augustus 1983.
- 11.25 SCHEIBENWISCHER
Cabaret van en met Dieter Hildebrandt.
- 12.10 ICH BIN ZIEMLICH WAHLERISCH
Partnerkeuze.
- 12.55 PERSOVERZICHT
- 13.00 NIEUWS
- 15.00 IM BLUMENGARTEN DES HERRN TSCHOU
Poppenspel.
- 15.30 DER SPATZ VOM WALLRAFFPLATZ
Jeugdreeks over de avonturen in een grote stad.
- 16.00 NIEUWS
- 16.10 DIE BALLONREISE
Een avontuurlijke reis met een ballon.
- 16.25 APACHEN KENNEN KEINE FURCHT
Italiaanse jeugdfilm met Pier Paolo Capponi.
De jongens van een Italiaanse dorpschool zijn allerminst engeltjes. Datervaart de onderwijzer aan den lijve. Bovendien moet de onderwijzer het vraagstuk oplossen, waarom de kippen in het dorp maar zo weinig

Duitsland II
kan. 21, 29, 35 en 37

- 10.00-13.15 ZIE DUITSLAND 1
- 15.00 NIEUWS
- 15.03 VAKANTIEKALENDER
- 15.20 EINE WAHRE LIEBE
Avonturenreeks voor de jeugd.
De tienjarige Robbie, zoon van een jachttopdichter in Afrika, groeit op in de vrijheid van de wildernis. Zijn enige vriend en speelkameraad is een jonge luipaard, Toppins. (Allen.)
- 16.45 BREAKDANCE
Doe mee, blijf fit.
- 17.00 NIEUWS
- 17.15 TELE-ILLUSTRIERTE
Actueel thema, sport, ontspanning.
- 17.50 PAT UND PATACHON
Deense reeks met Carl Schenström en Harald Madsen.
Prins Heiko, uit het vorstenhuis Krabbe, heeft een geheime liefde: prinses Julia. Er is echter een mededinger: Bubi, graaf Matjes van Hering.
- 18.20 RATE MAL MIT ROSENTHAL
Een amusante kwis voor mensen zoals u en ik.
- 19.00 NIEUWS
- 19.30 AUSLANDSJOURNAL
Buitenlandse actualiteiten.
- 20.15 EIN FALL FUER ZWEI
Duitse misdaadreeks met Günter Strack en Claus Theo Gärtners.
De verloren nacht.
In de Frankfurter binnenstad oogst een 22-jarige jongeman heel wat opzien: zijn gezicht en kleren zijn immers met bloed besmeurd. Op zoek naar een sigaret, haalt hij 4.000 mark uit zijn jaszak, tot grote verwondering van de omstanders en van zichzelf. Uiteindelijk wendt hij zich tot detective Matula, om uit te zoeken wat er feitelijk met hem gebeurd is en wie hij is.
- 21.15 DER SPORT-SPIEGEL
Reportage over een ruitersfeest in de Hongaarse Poesta.
Ten oosten van Boedapest, tussen de stroom de Tisza en de stad Debre-

WDR
kan. 48, 50, 55 en 58

- 08.00 TELE-GYMNASTIK
- 08.10 SCHOOLTELEVISIE
- 17.00 SCHOOLTELEVISIE
- 18.30 HALLO SPENCER
- 19.00 AKTUELLE STUNDE
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 LEUTE
Talk-show vanuit het café Kranzler in Berlijn.
- 22.05 SCHACH DER GROSSMEISTER
Rechtstreekse reportage van de schaakkamp Robert Hübner tegen Viktor Kortchnoi.
- 00.35 NIEUWS

- pluimen meer hebben. Alles wordt duidelijk, wanneer de jongens zich als Indianen vermommen.
- 17.50 NIEUWS
- 18.00 HIER UND HEUTE
Regionaal nieuws.
- 18.15 EXTRA SCHARF
Satirische humor.
- 18.40 NOCHMAL DASSELBE
Aan de bar: Ilya Richter.
- 19.00 DER JAEHZORNIGE
Reeks naar Anton Tsjechow.
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 DIE SKULPTUR DES GRIECHEN
Italiaanse tv-film van Marina Garroni met Peter Chatel, Fausto di Bella, William Berger.
Wetenschapslui van het archeologisch instituut van Napels hebben een belangrijke vondst gedaan. Ze vinden immers het gemummificeerde lijk van een man uit de eerste eeuw voor Christus. Bij de mummie lag ook een metalen koker met een grondplan. De eergierige Andrea probeert het plan te ontcijferen.
- 22.00 GOTT UND DIE WELT
In vitro-fertilisatie of kunstmatige bevruchting in een reageerbuis en het standpunt van de kerk.
- 22.30 DAGTHEMA'S
- 23.00 MOMENT MAL
Discussieprogramma.
- AANSLUITEND: NIEUWS

Duitsland II
kan. 21, 29, 35 en 37

- 10.00-13.15 ZIE DUITSLAND 1
- 15.00 NIEUWS
- 15.03 PAUL HAT'S NICHT LEICHT
Canadese jeugdfilm met Douglas Wiederhold.
De dertienjarige Paul is na de dood van zijn moeder helemaal alleen. Zijn vader, Rick, die al jaren van zijn gezin gescheiden leeft, is spoorloos. Met de hulp van de maatschappelijk werkster Marion Walsh komt Paul terecht bij een halfbroer van zijn vader.
- 15.55 VAKANTIEKALENDER
- 16.20 DIE SCHLUMPF
Tekkenfilmserie De Smurfs.
- 16.35 PUSCHEL, DAS EICHHORN
Tekkenfilmserie.
- 17.00 NIEUWS
- 17.15 TELE-ILLUSTRIERTE
Actueel thema, sport, ontspanning.
- 18.05 HALLO - HOTEL SACHER... PORTIER!
Reeks met Fritz Eckhardt en Marianne Schönaauer.
Vooraleer Oswald Huber afscheid neemt van Hotel Sacher om zelf directeur van een hotel te worden, heeft hij nog heel wat katten te geselen. Zo probeert Frau Lebzelter hem voor het altaar te slepen.
- 19.00 NIEUWS
- 19.30 DER GROSSE PREIS
Speelprogramma voor een liefdadig doel.

● HANS ROSENTHAL

RTL PLUS
Kan. 7

- 17.30 ROCK-KONZERT BERLIN
- 19.00 DIE ABENDSCHAU BLICK INS LAND IM DRITTEN
- 19.25 NACHRICHTEN UND MODERATION
- 19.30 URLAUBSHÖHEPUNKTE IN ECUADOR
- 20.15 WISSENSCHAFT UND FORSCHUNG HEUTE
Das Grab unter dem Hugel. Op zoek naar de koningen van Macedonië.
- 21.00 MUSIKDOSE
Musici met zelfgemaakte instrumenten.
- 21.30 JUGENDSTIL
Droom van een generatie. De beeldhouwer Adolf Bernd.
- 22.00 SCHACH DER GROSSMEISTER
Robert Hübner tegen Viktor Kortchnoi.

ARD Duitsland I
kan. 9, 24 en 46

- 10.00 NIEUWS EN DAGTHEMA'S
- 10.23 ATLETIEK IN ZÜRICH
- 11.25 NA, SOWAS!
- 12.10 ZDF MAGAZIN
- 12.55 PERSOVERZICHT
- 13.00 NIEUWS
- 15.00 DIE PERLE DES DRACHEN
Een programma van de Vlaams-Nationale Omroepstichting.
- 19.45 NIEUWS
- 20.10 WEERMAN
- 20.15 CAFE EXPRESS
Italiaanse film (1979) van Nanni Loy, met Nino Manfredi, Vittorio Caprioli, Adolfo Celi.
De straatarme werkloze Napolitaan Michele Abbagnano probeert de eindjes aan elkaar te knopen door op eigen houtje koffie te verkopen op de trein. Dat levert hem vooral bekeuringen op, die Michele nooit betaalt. Hij heeft veel geld nodig, want zijn zoon Cazzio, die in een tehuis zit, moet een hartoperatie ondergaan.
Die dag op trein 718 wordt wel zeer bewogen. Michele moet proberen uit de handen te blijven van drie controleurs, die hem op heterdaad willen betrappen. Op diezelfde trein ontmoet hij zijn zoon, die uit het tehuis weggelopen is. Daarenboven valt hij in handen van drie boefjes, die er plezier in scheppen hem te treiteren en zijn zoon gijzelen om hem naar hun pijpen te doen dansen. Om aan hun terreur te ontkomen, geeft Michele zich aan bij de controleurs.
Toch kan hij weer ontsnappen, maar na verschillende wederwaardigheden wordt Michele, nu definitief, opgepakt door een inspecteur van de spoorwegen. (Rijpere jeugd.)
- 21.45 FILMPORTRAIT
Dallas, aflevering 143.
Leonard Katzman, producer en occasioneel ook schrijver en regisseur van de televisiereeks „Dallas“, praat samen met de scenaristen Arthur Lewis en David Paulsen, over het feuilleton, hun beroep, de Amerikaanse Televisie, de wereld van de TV-feuilletons en het ongelofelijk succes van de reeks.
Afgewisseld met werkopnamen van het feuilleton in Dallas.
- 22.45 NIEUWS
Met aansluitend: Coda: In memoriam Patris, van Ida Gerhardt (1911).

Duitsland II
kan. 21, 29, 35 en 37

- 10.00-13.15 ZIE DUITSLAND 1
- 15.00 NIEUWS
- 15.03 PAUL HAT'S NICHT LEICHT
Canadese jeugdfilm met Douglas Wiederhold.
De dertienjarige Paul is na de dood van zijn moeder helemaal alleen. Zijn vader, Rick, die al jaren van zijn gezin gescheiden leeft, is spoorloos. Met de hulp van de maatschappelijk werkster Marion Walsh komt Paul terecht bij een halfbroer van zijn vader.
- 15.55 VAKANTIEKALENDER
- 16.20 DIE SCHLUMPF
Tekkenfilmserie De Smurfs.
- 16.35 PUSCHEL, DAS EICHHORN
Tekkenfilmserie.
- 17.00 NIEUWS
- 17.15 TELE-ILLUSTRIERTE
Actueel thema, sport, ontspanning.
- 18.05 HALLO - HOTEL SACHER... PORTIER!
Reeks met Fritz Eckhardt en Marianne Schönaauer.
Vooraleer Oswald Huber afscheid neemt van Hotel Sacher om zelf directeur van een hotel te worden, heeft hij nog heel wat katten te geselen. Zo probeert Frau Lebzelter hem voor het altaar te slepen.
- 19.00 NIEUWS
- 19.30 DER GROSSE PREIS
Speelprogramma voor een liefdadig doel.

WDR
kan. 48, 50, 55 en 58

- 08.00 TELE-GYMNASTIK
- 08.10 SCHOOLTELEVISIE
- 17.30 SCHOOLTELEVISIE
- 18.30 DIE SENDUNG MIT DER MAUS
- 19.00 AKTUELLE STUNDE
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 DIE GESCHICHTE DER MOLLY X
(The story of Molly X)
Amerikaanse film (1949, z/w) van Crane Wilbur met June Havoc, John Russell, Dorothy Hart.
Molly X, weduwe van een benedeide, neemt de leiding van de bende over en organiseert overvallen. Na een mislukte kraak bekent Rod Markle, een bendelid, dat hij haar man heeft vermoord omdat hij haar bemint. Daarop schiet Molly hem neer. De bende wordt opgevolgd en het lijk van Rod Markle wordt gevonden. Er zijn geen bewijzen voor de moord en Molly wordt slechts voor diefstal veroordeeld.
- 21.35 DER BAUER VON BABYLON
Film over Rainer Werner Fassbinder en zijn film „Querelle“. Het is een onthutsend document over een door zijn werk bezeten regisseur.
- 22.55 WARUM GERADE STACHMO?
Documentaire over de jazz-musicus Louis Armstrong.
- 23.40 NIEUWS

RTL PLUS
Kan. 7

- 13.00 CLIP-CONNECTION
Videoclips - nonstop muziek.
- 17.27 GEWINN VOR BEGINN
- 17.30 WAS DARF'S DENN SEIN?
Muziek op verzoek.
- 18.25 REGIONAL 7
- 18.45 TYPISCH RTL 1
- 18.53 7 VOR 7 - NEWSHOW
- 19.20 IM WILDEN WESTEN
Amerikaanse westernserie.
- 19.50 TYPISCH RTL 3
- 20.30 KINOPARADE
Filmkeuze uit „Das ganz grosse Ding“ en „Das Schwert des roten Giganten“.
- 22.00 WETTER
- 22.02 TYPISCH RTL 4
- 22.20 FRANKENSTEIN'S SPUKSCHLOSS
Speelfilm met o.a. Omar Sharif.
- 00.00 HOROSKOP
- 00.05 - 00.10 BETTHUPFERL

ARD Duitsland I
kan. 9, 24 en 46

- 10.00 NIEUWS EN DAGTHEMA'S
- 10.23 ATLETIEK IN ZÜRICH
- 11.25 NA, SOWAS!
- 12.10 ZDF MAGAZIN
- 12.55 PERSOVERZICHT
- 13.00 NIEUWS
- 15.00 DIE PERLE DES DRACHEN
Een programma van de Vlaams-Nationale Omroepstichting.
- 19.45 NIEUWS
- 20.10 WEERMAN
- 20.15 CAFE EXPRESS
Italiaanse film (1979) van Nanni Loy, met Nino Manfredi, Vittorio Caprioli, Adolfo Celi.
De straatarme werkloze Napolitaan Michele Abbagnano probeert de eindjes aan elkaar te knopen door op eigen houtje koffie te verkopen op de trein. Dat levert hem vooral bekeuringen op, die Michele nooit betaalt. Hij heeft veel geld nodig, want zijn zoon Cazzio, die in een tehuis zit, moet een hartoperatie ondergaan.
Die dag op trein 718 wordt wel zeer bewogen. Michele moet proberen uit de handen te blijven van drie controleurs, die hem op heterdaad willen betrappen. Op diezelfde trein ontmoet hij zijn zoon, die uit het tehuis weggelopen is. Daarenboven valt hij in handen van drie boefjes, die er plezier in scheppen hem te treiteren en zijn zoon gijzelen om hem naar hun pijpen te doen dansen. Om aan hun terreur te ontkomen, geeft Michele zich aan bij de controleurs.
Toch kan hij weer ontsnappen, maar na verschillende wederwaardigheden wordt Michele, nu definitief, opgepakt door een inspecteur van de spoorwegen. (Rijpere jeugd.)
- 21.45 FILMPORTRAIT
Dallas, aflevering 143.
Leonard Katzman, producer en occasioneel ook schrijver en regisseur van de televisiereeks „Dallas“, praat samen met de scenaristen Arthur Lewis en David Paulsen, over het feuilleton, hun beroep, de Amerikaanse Televisie, de wereld van de TV-feuilletons en het ongelofelijk succes van de reeks.
Afgewisseld met werkopnamen van het feuilleton in Dallas.
- 22.45 NIEUWS
Met aansluitend: Coda: In memoriam Patris, van Ida Gerhardt (1911).

Duitsland II
kan. 21, 29, 35 en 37

- 10.00-13.15 ZIE DUITSLAND 1
- 15.00 NIEUWS
- 15.03 PAUL HAT'S NICHT LEICHT
Canadese jeugdfilm met Douglas Wiederhold.
De dertienjarige Paul is na de dood van zijn moeder helemaal alleen. Zijn vader, Rick, die al jaren van zijn gezin gescheiden leeft, is spoorloos. Met de hulp van de maatschappelijk werkster Marion Walsh komt Paul terecht bij een halfbroer van zijn vader.
- 15.55 VAKANTIEKALENDER
- 16.20 DIE SCHLUMPF
Tekkenfilmserie De Smurfs.
- 16.35 PUSCHEL, DAS EICHHORN
Tekkenfilmserie.
- 17.00 NIEUWS
- 17.15 TELE-ILLUSTRIERTE
Actueel thema, sport, ontspanning.
- 18.05 HALLO - HOTEL SACHER... PORTIER!
Reeks met Fritz Eckhardt en Marianne Schönaauer.
Vooraleer Oswald Huber afscheid neemt van Hotel Sacher om zelf directeur van een hotel te worden, heeft hij nog heel wat katten te geselen. Zo probeert Frau Lebzelter hem voor het altaar te slepen.
- 19.00 NIEUWS
- 19.30 DER GROSSE PREIS
Speelprogramma voor een liefdadig doel.

WDR
kan. 48, 50, 55 en 58

- 08.00 TELE-GYMNASTIK
- 08.10 SCHOOLTELEVISIE
- 17.30 SCHOOLTELEVISIE
- 18.30 DIE SENDUNG MIT DER MAUS
- 19.00 AKTUELLE STUNDE
- 20.00 NIEUWS
- 20.15 DIE GESCHICHTE DER MOLLY X
(The story of Molly X)
Amerikaanse film (1949, z/w) van Crane Wilbur met June Havoc, John Russell, Dorothy Hart.
Molly X, weduwe van een benedeide, neemt de leiding van de bende over en organiseert overvallen. Na een mislukte kraak bekent Rod Markle, een bendelid, dat hij haar man heeft vermoord omdat hij haar bemint. Daarop schiet Molly hem neer. De bende wordt opgevolgd en het lijk van Rod Markle wordt gevonden. Er zijn geen bewijzen voor de moord en Molly wordt slechts voor diefstal veroordeeld.
- 21.35 DER BAUER VON BABYLON
Film over Rainer Werner Fassbinder en zijn film „Querelle“. Het is een onthutsend document over een door zijn werk bezeten regisseur.
- 22.55 WARUM GERADE STACHMO?
Documentaire over de jazz-musicus Louis Armstrong.
- 23.40 NIEUWS

RTL PLUS
Kan. 7

- 13.00 CLIP-CONNECTION
- 17.27 GEWINN VOR BEGINN
- 17.30 LÖWENJAGD
RTL-hitparade.
- 18.25 REGIONAL 7
- 18.45 TYPISCH RTL 1
- 18.53 7 VOR 7 - NEWSHOW
- 19.20 IM WILDEN WESTEN
Amerikaanse westernserie.
- 19.50 TYPISCH RTL 2
- 20.30 ABRECHNUNG IN VERA CRUZ
Italiaans-spanse speelfilm met Richard Harrison, Fernando Sancho e.a.
- 21.55 WETTER
- 21.57 TYPISCH RTL 3
- 22.30 HOROSKOP
- 22.35 BETTHUPFERL
- 22.40 - 00.40 CLIP-CONNECTION

Voor programma's Nederland en BFBS zie Limburgs Dagblad van vandaag

* Circusprinses

Nederland 2
19.51 uur

De VARA zendt vanavond de operette 'De circusprinses' van Emmerich Kálmán uit. In de hoofdrollen Ingeborg Hallstein, Rudolf Schock, Isy Orén, Peter Karner, Jane Tilden, Ernst Waldbrunn, Harry Hardt, Frits Ernst Fürbringer, Frits Korn, Peter Frankenfeld en Werner Abrolat. Het symfonie-orkest Kurt Graunke staat onder leiding van Werner Schmidt-Boelcke. De regie is in handen van Manfred R. Köhler.
Zoals vele van zijn collega's kwam Kálmán uit een onmuzikaal milieu. Geboren op 24 of 25 oktober 1882 in het Hongaarse Siofok, groeide hij op in een prozaïsch koopmansmilieu. Kálmán moest rechten studeren, maar streefde tegelijkertijd een opleiding als pianist na. Een gebrek aan de rechterhand belette hem echter de studie af te maken en hij gooide zich dan maar op het creatieve werk. Hij componeerde enkele symfonieën, wat pianowerken en liederen, die slechts matig belangstelling kregen. Vanaf 1908 begon hij ook operettes te schrijven, aanvankelijk in het Hongaars, later in het Duits, toen hij zich in Wenen gevestigd had.

● INGEBORG HALLSTEIN en RUDOLF SCHOCK

* Van oude mensen

Nederland 1
21.15 uur

Vanavond de tweede aflevering uit de zevendelige serie 'Van oude mensen, de dingen die voorbijgaan' van Walter van der Kamp naar de roman van Louis Couperus. Met Caro van Eyk, Paul Steenbergen, Andrea Domburg, Piet Kamerman, Lex van Delden, Josine van Dalsum, Joan Remmelts, Hans Bentz van den Berg en Ton Kuyl.
Mevrouw Dercksz en mijnheer Takma, twee oude mensen, leven met de herinnering aan een afschuwelijke gebeurtenis van ruim zestig jaar geleden. Al die tijd heeft dat hun denken en doen beheerst. En langzaam blijkt dat zij niet de enigen zijn die het weten. Onder tussen reizen Elly en Lot, die zich verloofd hebben, de familie van suikerooms en -tantes, rijke, domme en sjieke neven en nichten af.

* Feyenoord

Nederland 2
21.42 uur

'Feyenoord tussen kade en kuip' is de titel van de film over de sportclub Feyenoord en zijn thuishaven Rotterdam-Zuid, twee onafscheidelijke aspecten van de linker Maasoever.
De film volgt de historie van Feyenoord over 75 jaar in relatie tot zijn maatschappelijke functie, van de amateurs van het Afrikaanderplein tot het behalen van de Wereldbeker; van Zuid als polder tot wereldhaven. De film gaat in op de mensen achter deze club: de supporters, de spelers, de bestuursleden en de vrienden van... ieder met een ander uitgangspunt, maar allen met één gemeenschappelijk ideaal: Feyenoord.

● DE KUIP, thuishaven van sportclub Feyenoord

JAN RIETMAN, van destructief pianist tot populair radiopresentator

„Ik was een clown, maar maak er geen geheim van dat ik verder wil”

(Van onze showpagina-redactie)

HILVERSUM – Na elke zin zegt hij: „weet je wel”, hij vindt vrijwel alles „fantastisch” en zijn passie is rock'n roll („Fantastisch, weet je wel”). De naam: Jan Rietman.

Jan Rietman (31) kreeg bekendheid als de destructieve pianist van Long Tall Ernie and The Shakers („Ik was een clown. Het ging meer om het springen dan om het spelen op de piano. Hoe gekker hoe mooier. En die piano kon je helemaal slopen voor het gezicht, maar het apparaat bleef volkomen in takt”). Hij maakt nu furore als presenter van het NCRV-radioprogramma Los-Vast („er zijn mensen die mij haten tot op het bot, omdat ik een schreeuwelijk ben, maar er tegenover staan een heleboel mensen die het programma het absolute einde vinden en van mij houden. Het is niet voor niets een van de best beluisterde programma's”).

Bejaarde NCRV-leden:

„Dan maar naar de EO”

(Van onze rtv-redactie)

HILVERSUM – NCRV-voorzitter Jansen heeft een uittaling van zijn radiodirecteur Paul Hollaar rechtgezet, omdat daaruit zou kunnen worden opgemaakt dat de NCRV niet blij is met oudere leden.

Hollaar werd gisteren in het Limburgs Dagblad geciteerd, nadat hij op een persconferentie een pakket jongerenactiviteiten en „programma's had aangekondigd. „Proportioneel bestaat een te groot deel van de NCRV „uit 65-plussers”, zei Hollaar. Enkele oude leden maakten uit deze uitspraak op, dat de NCRV niet blij zou zijn met aanhangers op leeftijd. Tegenover een tweetal boze bejaarde dames uit Bussum heeft de NCRV-voorzitter verklaard dat „de wetenschappelijke term vergrijzing slechts betekent dat de NCRV in verhouding te weinig jonge leden heeft. „Wij zeggen halleluja tegen ieder ouder lid”, aldus Jansen maandag. De Bussumse dames bleven echter ook na de uitleg van de voorzitter gepikeerd: „Als de NCRV vindt dat wij te veel zijn, dan gaan we ook na 56 jaar lidmaatschap net zo makkelijk naar de Evangelische Omroep”.

In de tussentijd speelde hij in allerlei popgroepen (Unit Gloria en Rainbow Train), verdiende zijn brood als studiomuzikant, produceerde verscheidene platen en maakte een opleiding aan het muzieklyceum af waar hij ooit mee gestopt was, omdat het „grape Long Tall Ernie and The Shakers zo'n waanzinnig succes bleek”. En als het aan Rietman ligt, horen we in de toekomst meer van hem. Zelfs op TV. Nu Ted de Braak de 1-2-3-show gaat presenteren en overgestapt is van de NCRV naar de KRO, is er een vacature vrij. Misschien iets voor Rietman? „Ik heb mijn naam veel horen noemen. Ik ben ook genoemd om over te stappen naar Veronica; ik hoorde onlangs ook mijn naam vallen in verband met een overgang naar de TROS. Ik vind dat prima zo. Ik maak er geen geheim van dat ik dolgraag verder wil en met name tv spreekt mij heel erg aan. Welnu. Op dit moment wordt bij de NCRV intern gesproken over de opvolging van Ted de Braak. De besprekingen zijn nog niet zo ver dat ik erbij betrokken ben, dus wacht ik maar rustig af. Als ik de kans krijg en ik krijg iets aangeboden waarin ik pas, pak ik dat met beide handen aan”.

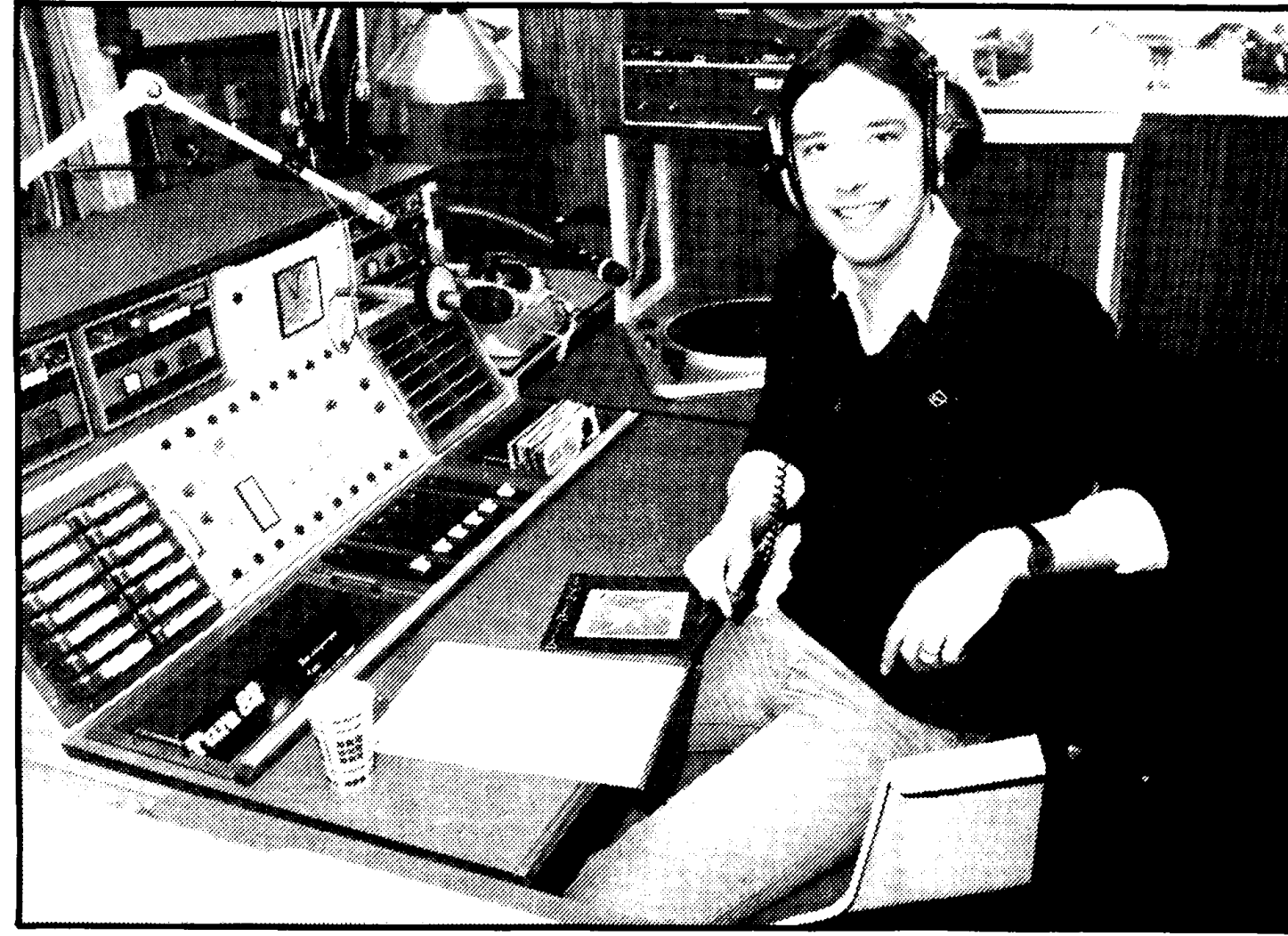
Bij de NCRV zelf is men minder op de hoogte dan Jan Rietman. Woordvoerder Van der Steeg van de afdeling gevarieerde programma's van de NCRV reageert tenminste nogal verbaasd: „Jan Rietman opvolger van Ted de Braak? Bent u niet in de war met een ander programma? Het is de eerste keer dat ik zijn naam hoor in deze

kwestie, dus lijkt me dat sterk. Ik kan over die opvolging sowieso geen zinnig woord zeggen. Dick van Bommel (hoofd gevarieerde programma's van de NCRV) komt eind augustus terug met vakantie en tot die tijd wordt er door ons alleen maar gedacht”.

Chaos

Jan Rietman zit niet zozeer aan de NCRV gebakken, hoewel hij het er prima naar zijn zin heeft. „Maar”, zo zegt hij, „ik zal kieskeurig zijn voor mijzelf, omdat ik bang ben dat als ik in een statisch programma terecht kom, het niet goed voor mij is. Het moeilijkst voor mij is om niet te snel 'ja' te zeggen, maar te wachten op het goede aanbod. Hoe het programma waarin ik pas er pecies uit moet zien weet ik niet, maar ik denk aan een chaos, want dat kan ik aan. Hoe spectaculairder hoe beter het voor mij is”. Dat Jan Rietman chaos aan kan bewijst hij iedere zaterdagmiddag in Los-Vast, een twee uur durend rechtstreeks programma op lokale waarin hij artiesten schreeuwig aan de luisteraars thuis en aan de stampvolle zaal voorstelt. Rietman over Los-Vast: „Het is een middle-of-the-road programma met middle-of-the-road artiesten. Dat betekent van de Zangers Zonder Naam tot Herman Brood of Normaal. Er is een groot aanbod en ik zorg ervoor dat in het programma van alles wat zit”.

„Ik maak alleen de keuze, ik doe vrijwel alleen de productie en ik zoek zelf de zalen uit, omdat ik wil weten waaraan ik toe ben. De mensen die ik kies moeten mensen zijn waarmee ik op kan schieten en mensen zijn die willen werken maar met een instelling het podium opgaan van 'hier ben ik, u kent mij wel, ik ben een groot artiest', moet ik niet. Het publiek trouwens ook, dat fluit zo iemand weg. Ik eis dan ook van mijn gasten dat ze live zingen. Niks playback, aan de slag”. „Soms wil ik een bandje helpen. Op dit moment is dat bijvoorbeeld Prima Vista, omka ik dat en leuk bandje vind. Het is trouwens toch de instelling van Los-Vast: helpen. Vanaf ok-

● JAN RIETMAN

.....Als je alleen maar plaatjes draait, dan voelt het publiek zich in de maling genomen”...

tober gaan we bijvoorbeeld een talentenjacht doen. Dit naar aanleiding van het 60-jarig bestaan van de NCRV”.

Tevreden

De platenmaatschappijen zijn ook dik tevreden over Los-Vast. Janus Toethuis van Phonogram: „Rietman is zeer belagrijk voor ons, want zijn programma wordt goed beluisterd. Dit komt weer omdat Rietman van Los-Vast een popfestival maakt. Andere omroepen gaan ook het land in, maar draaien plaatjes op de markt in Roodendaal en dan mag het publiek

eventueel meedoen met een speletje. Daar komt dan hooguit tweehonderd man op af, terwijl op een popfestival er altijd wel een paar duizend man op afkomen. Dat is het verschil”.

Serieus

Jan Rietman is het met Toethuis wel eens, „maar met die achterliggende gedachte ben ik niet begonnen. Ik heb altijd wel het idee gehad dat als je naar buiten gaat, je de mensen niet kan afschepen. Dan moet je niet zeggen van: hier staan wij en wij komen uit Hilversum. Wij maken radio, dames en heren dus kijkt u even goed.

Zo werkt dat dus niet. Ik ga van de instelling uit dat ik voor de mensen kom en niet andersom. Als je dat niet uit het oog verliest is er niets aan de hand”.

„Als je alleen maar plaatjes draait of als je een artiest niet 'live' laat optreden, dan voelt je publiek zich in de maling genomen. Zeker wanneer ze uren daarvoor in de rij hebben gestaan. Kortom: je hebt je publiek nu eenmaal serieus te nemen. Artiesten die dat doen staan aan de top en dan kan je de Rolling Stones, Normaal en Lee Towers in een adem noemen”. Jan Rietman presenteert vanaf eind

1981 Los-Vast. Waarom koos de NCRV juist hem? „Ik deed in die tijd een aantal dingen freelance en kreeg te maken met Eddie Becker, die toen Los-Vast presenteerde. Ik was inmiddels verhuisd van de Achterhoek (Rietman komt oorspronkelijk uit Doetinchem) naar 't Gooi en zo liep ik wel eens op een vrije zaterdag tijdens de opnamen de studio binnen”.

„Radio was volkomen nieuw voor mij en ik keek mijn ogen uit. Ik was er zeer behulpzaam: als er iemand koffie wilde hebben, haalde ik dat. Op een gegeven moment stopte Eddie Becker met het programma en ging producer Gert van Brakel de presentatie verzorgen. En ik werd producer. Waarom juist ik? Het was voor hen heel makkelijk om een jongen zoals ik erbij te hebben. Als er een pianist nodig was, kon ik spelen. Als er een arrangement geschreven moest worden, zorgde ik voor het arrangement. En ik viel natuurlijk ook op door mijn talenten. Toen Van Brakel verhuisde naar Hier en Nu schoof ik op en werd presenterator. Het programma is na dien nog vier maanden vanuit de studio uitgezonden en daarna zijn we het land ingegaan”.

Dik Voormekaar

Een onderdeel van Los-Vast zijn de belevenissen van Dik Voormekaar, een creatie van André van Duin. Iedere week beleeft hij met zijn maatjes de bekendste is wel ome Joop rondom half twee zijn avonturen. Hoe gaat dat in zijn werk?

Rietman: „Dat is dik lachen, maar een hele klus. André, Ferie de Groot en ik duiken donderdag de studio in en dan nemen we het sketchje van die week op tape op. Daar zijn we de hele dag mee bezig. Vrijdagmorgen wordt het vervolgens ingelachen en dan neem ik het vrijdagmiddag mee naar de lokale”.

„Los-Vast begint eigenlijk vrijdagmorgen al. Dan begint de crew met het opbouwen van het podium en het zendklaar maken van het program-

ma. Je moet niet vergeten dat Los-Vast een van de grootste acts is die in Nederland wordt verzorgd. Wij concurreren zonder moeite met een groep als Golden Earring. Het wordt allemaal nog beter als de Los-Vast band wekelijks de muziek gaat verzorgen. Nu doen we dat nog een keer in de veertien dagen. De andere week treedt de artiest op met behulp van een muziekband. We hebben sowieso grootse plannen met de Los-Vast-band. We gaan een single en een elpee opnemen en los van het programma gaan we ook een toer maken met Anita Meijer”.

„Ik wil bewijzen dat je met een sessieband gezellig muziek kunt maken, dat je naar mensen toe kunt in plaats van alleen maar in de studio te improviseren. Ik heb nu een aantal jongens bij elkaar die dat ook leuk vinden. Dat zijn: Jochem Fluitsma (gitaar), Lex Bolderdijk (gitaar), Jan Vermeulen (bas), Ton op 't Hof (drums), Hans Jansen (keyboards) en ik op piano. En als je elke week Los-Vast helemaal live kan gaan doen, zou dat fantastisch zijn. Er staat tegenover dat het een ongelooflijke klus zal zijn en er zal veel moeten veranderen. Maar de uitdaging hebben we aangenomen en dat is al fantastisch. Want als je voor je publiek non-stop live kunt spelen, is voor een radioprogramma natuurlijk helemaal te gek”.

Muziek maken is een passie. Er over praten maakt Jan Rietman al opgewonden. Zo loopt hij dikwijls tijdens een optreden in Los-Vast op een piano af en speelt een riedeltje mee. Volgens Rietman is dat de ware rock'n roll.

Rock 'n roll

„Rock'n roll is natuurlijk Chuck Berry en Little Richard en ook Herman Brood. Maar rock'n roll is meer. Het is een manier van leven. Ik kan waanzinnig veel respect opbrengen voor mensen die een lijn kunnen uitstippen voor zichzelf. In dat opzicht is Frank Boeyen ook rock'n roll”.

„Als je de kunst verstaat om emoties los te maken, maak je rock'n roll. En je zult als de grote onbekende je hele ziel in een single hebben gelegd en je hebt het voor elkaar dat het plaatje eindelijk in Hilversum bij een discjockey terecht komt. Maar die discjockey zegt: bah, dat is niks en gooit het plaatje in de vuilnisbak. Dat is natuurlijk dikke shit. Aan die types kan ik me dood ergeren. Breng op z'n minst het fatsoen op om uit te leggen waarom je het weggooit. Maar dat gebeurt niet. Want dat zijn omhoog gevallen mensen die niet weten wat rock'n roll is. Die mensen hebben nog nooit met een kapotte bus langs de snelweg gestaan, want dat is rock'n roll. Ik zal daarom altijd de mensen steunen die met rock'n roll bezig zijn, al is het alleen maar omdat het publiek ze ook steunt. Want die komen er op af”.

Eindredactie

Harrie Cremers

tel. 045-739273/739274

Barbra door pech achtervolgd

HOLLYWOOD – Filmster en zangeres Barbra Streisand is depressief. Ze voelt zich eenzaam en verlaten omdat ze door pech wordt achtervolgd. Haar liefdesaffaire met Jon Peters liep op niets uit en haar film „Yentl” is ook al niet zo succesvol als zij zich had voorgesteld.

„Wanneer Barbra niet gauw de ware liefde tegenkomt, dan wil ze een klein meisje adopteren”, zo weten vrienden haar te melden.

● BARBRA STREISAND

Kijkonderzoek tijdens Olympische spelen

J.R. breekt alle records

● LARRY HAGMAN (J.R.)

...niet populair, wel goed bekeken...

HEERLEN – De Duitse televisie heeft gisteren de uitslag bekend gemaakt van een kijkonderzoek dat men heeft gehouden tijdens de Olympische Spelen in Los Angeles. Daaruit blijkt dat in de avonduren 15 tot 30 procent van de Duitse kijkers de spelen op de voet volgde. Deze percentages corresponderen met 10 tot 15 miljoen kijkers. J.R. en zijn familieclan uit de TV-serie „Dallas” brak met een kijkdichtheid van 39 procent opnieuw alle records.

Andere toppers bij de Duitse TV-zenders waren:
● Charro, western met Elvis Presley (ZDF) – 31 procent
● Tagesschau (ARD) – 31 procent
● „Die Zwei” (ZDF) – 27 procent
● Die verflixte 7 met Rudi Carrell (ARD) – 26 procent
● TV-film „Abenteurer in Rio” (ZDF) – 25 procent
● „Der Postmeier” (ZDF) – 24 procent

● ELVIS COSTELLO

.....Je moet méér dan normaal opletten op melodie en toonhoogte”...

(Van onze showpagina-redactie)

PARIJS – „Het is het enige dat ik doe. Ik zie niet in dat het zo verrassend is dat ik elk jaar, of misschien zelfs vaker, een serie songs schrijf. Er zijn zat mensen die er in slagen om elke dag hun werk te doen, elke morgen op te staan en naar hun fabriek of kantoor te gaan. 's Avonds gaan ze weer naar huis en de volgende morgen keren ze weer terug, en dat presteren ze het hele jaar door. Alles wat van mij verwacht wordt is elke paar maanden of zo een selectie songs te schrijven. Theoretisch is er een contractuele deadline ik heb zoveel tijd om mijn job te doen, zou je kunnen zeggen. Ik ben bevoorrecht”.

Elvis Costello is vermoedelijk de beste songschrijver die sinds 1977 is komen bovendrijven. In amper zeven jaar tijd heeft hij zeven albums gepubliceerd en meer dan 200 songs geschreven. Hem wordt voortdurend lof toegezwaaid, en dan is zo'n uitspraak niet een frisse douche. Costello's productie is overigens niet alleen in kwantiteit op en de variatie in zijn schrijven leveren voortdurend tal van voorbeelden op hoe het mogelijk is om binnen een tijdsbestek van drie of vier minuten een juweel van een liedje te schrijven.

Op Goodbye Cruel World, zijn laatste album, laat de Londense zanger zich

bovendien van een ongekend persoonlijke kant horen. Emotioneler dan waartoe hij Costello als flegmatieke Brit in staat had geacht. Hoe gaat dat schrijven in zijn werk? En aan welke beperkingen is Costello daarbij gebonden?

Eenzaamheid

Op Goodbye Cruel World komt zelfs een handenwringende smartlap voor, het in souldioom gevatte I wanna be loved, maar dat is nu juist geen song van eigen hand. Costello lacht hartelijk om de constatering dat zo'n ontboezeming nu juist niet uit zijn pen kan vloeien. Hij zit er ongedwongen bij, vriendelijker en toegankelijker dan ooit tevoren. „Nee, zulke cliché's zou ik niet op papier kunnen krijgen. Zo triviaal kunnen alleen teksten in klassieke soulnummers zijn. Maar een smartlap ontleent zijn kracht juist aan cliché's. Deze song heb ik gevonden in een cassette met albums op het kleine Amerikaanse label Hi Records, dat wel actief was tijdens de jaren zestig, maar zich nauwelijks enige bekendheid heeft verworven”.

„Het is een song van een onbekend bandje dat de Teachers Edition heet en de tekst geeft je het gevoel alsof ze het hart op de long droegen. Ga maar na I guess I'm a victim of loneliness, but why should this be my destiny (ik denk dat ik een slachtoffer van de eenzaamheid ben, maar waarom zou dit mijn lot moeten zijn?). Hoe krijg je het bij elkaar! Ik zou dat in geen miljoen jaar op papier krijgen en

Englands beste songschrijver gaat er een tijdje tussenuit

Elvis Costello: „Ik schrijf omdat ik graag verander”

toch drukt het door de manier waarop het wordt gezongen heel effectief uit wat er wordt bedoeld. Je moet het lied zo zingen dat er niet mee bedoeld wordt. Ik wil bemind worden, alsjeblieft, hou een beetje van me. Het is een song over de eenzaamheid”.

„De enige reden waarom ik het lied cover is omdat er de regel I can't be made to give up now (ik kan niet gedwongen worden om nu op te geven) in voorkomt. Zoals ademt het juiste sentiment uit, zoets veel ik nu. Deze ballad wordt in originele vorm nog langzamer gedaan dan in de versie van mij en The Attractions. Het krijgt dan helemaal een tragiek die niet van deze wereld is. Deze stijl van musiceeren wordt bij ons nog altijd onderschat, vooral omdat we er niet dezelfde smartelijkheid in kunnen leggen als een goede soulzanger als wijlen Marvin Gaye kon. Ik vind dat je verplicht bent de song van iemand aan anders zo goed mogelijk uit te voeren

Je moet dan meer dan normaal letten op melodie en toonhoogte. Als ik mijn eigen songs zing dan let ik niet zo op details als de frasering in de zang”.

Alledaags

Als songschrijver kom je niet om het probleem van de autobiografische elementen heen. Net als de gemiddelde romanschrijver is zelfreflexie vaak de voornaamste drift om te gaan schrijven, maar Costello is de eerste om toe te geven dat hij wat te afstandelijk is om alles maar bloot op tafel te leggen. „Alles wat je maakt is autobiografisch, er zit tenminste altijd een element van jezelf in. Je observeert jezelf voortdurend. Ik moet vaak een scenario bedenken om een gevoel te kunnen omschrijven, omdat het in de meeste gevallen beter is om directe ervaringen niet weer te geven vaak is het saai om precies te melden wat je hebt doorgemaakt. Bij alles wat ik

maak laat ik me leiden door mijn emoties. Het komt vaak anders over, intellectueler, dat weet ik wel, maar je gebruikt je verstand alleen om de vorm te vinden waarin je je gevoelens het beste kunt uitdrukken. De gebeurtenissen die de grootste indruk op je hebben gemaakt, zijn vaak heel alledaags voor een ander, dus als je een goede song wilt schrijven dan moet je ervoor zorgen die ervaringen te dramatiseren. Je moet de luisteraar zover krijgen dat hij zich gaat interesseren voor het gegeven, zich erin kan verplaatsen”.

Clive Langer, Costello's naaste vriend en producer, weigerde aanvankelijk om Home Truth op te nemen, een bitter lied over een langlopende relatie, waarbij man en vrouw liefde voorwenden, maar de ogen sluiten tijdens elke plichtmatige kus. „Elvis... ik denk dat het het meest transparante lied is dat ik geschreven heb over een relatie, maar ik weet niet

zeker of het anderen aanspreekt. Als je schrijft, dan moet je leren accepteren dat je diepste gevoelens zich niet laten uitdrukken op een universeel niveau. Misschien kan een ander er wel niet bij. Het probleem is dat het simpele feit dat emoties voor jou belangrijk zijn het nog niet wil zeggen dat dat voor iedereen zo is. Maar Clive herkende de situatie onmiddellijk. Hij zei: dit is te persoonlijk. Ik voel me net een voyeur”.

Er zijn nogal wat songschrijvers en tekstdichters die een heel album wijden aan hun persoonlijke ellende. Zo heeft Phil Collins een elpee gewijd aan de problemen rond zijn echtscheiding. Costello: „Dat zou ik nooit doen. Een song is voldoende. Het zou anders... het wordt snel zo masochistisch. Het is alsof je dan zegt: kijk eens naar mij, ik lijd pijn. Ik hou daar niet van. Ik wil dalgene wat ik voel, want als je een song schrijft dan komt dat doordat je je ertoe gedreven voelt om een lied of tekst te schrijven. Ik hang niet zomaar wat rond en denk dat ik weer eens wat moet doen. Ik schrijf omdat ik verander, omdat ik dingen om me heen zie gebeuren en daar een bepaald commentaar op heb. Dat is het eigenlijk, in een notendop. Een heel album vol persoonlijke ellende zou aanmatigend zijn voor de luisteraar. Dan is je enige mededeling wat is er met mij allemaal fout? Kijk eens hoe ongelukkig ik ben, enzovoort. En dat is niet zo. In heel veel opzichten ben ik helemaal niet ongelukkig”.

Elvis vertelt dat hij onlangs een lang gesprek met de Amerikaanse songschrijver T-Bone Burnett over deze problematiek heeft gehad. De centrale vraag daarbij was: hoever kun je gaan in het open en bloot opdiepen van je emoties binnen het kader van een rocksong? Costello: „Ik weet niet of het wel zo dapper is om het er allemaal maar uit te gooien. T-Bone vertelde me over zijn ervaringen met The Rolling Thunder Revue, een fantastisch reizend circus dat door Bob Dylan was opgezet. Die hele interactie tussen al die mensen die op elkaars lip zaten en problemen met hun ego hadden! Ze schreven voortdurend liedjes over elkaar. Uiteindelijk werd het behoorlijk genant, want ze gebruikten het medium song om dat te kunnen uitdrukken wat ze elkaar niet recht in het gezicht durfden te vertellen. Affaires kunnen zo persoonlijk zijn, dat ze niet in teksten thuishoren. Maar ik denk dat ik die lijn nog niet heb overschreden”.

„Dat maakte Clive Langer ook zo hilarisch. Als ik de hele situatie zoals die in Home Truth voorkomt, bedacht had, dan had het hem niets uitgemaakt. Dan had hij zo'n lied al of niet een voorbeeld van goed vakmanschap gevonden. Maar dit gaat over leugens en bedrog zoals iedereen het elke dag weer meemaakt. Hij wist voldeende van me om te beseffen wat er van waar is. En dat maakte hem ongemakkelijk. Het was net niet zo erg dat hij zich oprecht opgelaten voelde, maar het scheelde bitter weinig”.

AMSTERDAM — De huurmarkt in Nederland is voor een groot deel in handen van sociale woningcorporaties. Stichtingen van verenigingen, voortgekomen uit kerkelijke instellingen of arbeidersverenigingen, die met rijksgeelden goede, goedkope woningen bouwen en verhuren. Ze heten sociaal omdat ze werken voor lager betaalden en hebben zo'n groot administratief apparaat dat het eerder commerciële bedrijven lijken waar het belang van de huurder minder

Tegenstander of bondgenoot ? Corporaties beheersen deel van de huurmarkt

weegt dan het voortbestaan van de corporatie zelf.

Organisaties

Er zijn daarom de laatste jaren drie organisaties ontstaan die beweren dat zij meer dan de corporaties tegenwoordig de belangen van huurders behartigen. Die drie zijn de Landelijke

Organisatie Belangengroepen Huisvesting (LOBH) in Amsterdam, het Landelijk Ombudsman Stadsvernieuwing (LOS) in Alkmaar, en de Nederlandse Vereniging van Huurders (NVH) in Emmen.

Zij hebben onlangs een vernieuwde derde druk laten verspreiden van hun brochure over

„corporatie, bondgenoot of tegenstander”. In dat boekje worden rechten van huurders beschreven, manieren van actie voeren en wordt uitgelegd wat de macht en bepreking van de corporaties zijn.

Die drie organisaties behartigen zelf de belangen van bewoners van woningzoekenden en vinden daarin als tegenstander meestal de woningcorporaties. Het gebeurt ook wel dat ze de belangen van de bewoners juist het beste kunnen waarborgen als ze samen met de tegenstander ten strijde trekken tegen gemeentelijke overheid die dwingend regels in de volkshuisvesting stellen. Op die manier is de corporatie zowel tegenstander als bondgenoot, vandaar de titel van het beknopte naslagwerk.

Volgens Economische en Sociale Raad:

Massa-ontslagen in Frans autoindustrie

PARIS — De Franse automobiellindustrie zal de komende jaren op grote schaal moeten snijden in het aantal arbeidsplaatsen om een eind te maken aan de forse verliezen en de vermindering van haar marktaandeel. Dit is de belangrijkste conclusie van een rapport van de Franse Economische en Sociale Raad, een adviesorgaan dat bestaat uit vertegenwoordigers van de industrie, de vakbonden en de landbouw. Een minderheid van de raad, hoofdzakelijk bestaande uit vakbondvertegenwoordigers, kon zich niet met de bevindingen verenigen.

Volgens het rapport zitten de twee autobouwfabrieken in Frankrijk, het staatsbedrijf Renault en het particuliere Peugeot-concern, zo diep in de schulden dat er omvangrijke financiële hulp nodig zal zijn voor de herstructurering die nodig is om de ondernemingen weer concurrerend te maken. De middellange en langlopende schulden van Renault en Peugeot belopen bijna dertig procent van de omzet, een percentage dat boven de kritieke grens ligt, aldus het rapport.

20 miljard

De raad schat dat er de komende periode jaarlijks twintig miljard frank (7,35 miljard gulden) zal moeten worden geïnvesteerd in de Franse automobiellindustrie. Voor het aantal af te stoten arbeids-

plaatsen wordt geen cijfer genoemd, maar de raad citeert wel een rapport van het Franse bureau voor statistiek, dat uitgaat van een vermindering van het aantal banen met 80.000 in de periode tot 1988.

Volgende maand verschijnt er een in opdracht van de regering opgesteld rapport over de toekomst van de automobiellindustrie. Volgens uitgelekte informatie zal daarin worden gepleit voor een vermindering van het aantal arbeidsplaatsen met 50.000 tot 70.000 over een periode van drie jaar. Op het ogenblik werken er nog ongeveer 270.000 mensen in de Franse autoproduktie.

Forse verliezen
Peugeot en Renault lijden al jaren forse verliezen. In 1983 verloren de concerns respectievelijk 2,59 miljard frank (950 miljoen gulden) en 1,58 miljard frank (580 miljoen gulden). De marktpositie van de twee wordt voortdurend slechter. Het aandeel van buitenlandse fabrieken van de Franse markt bedroeg in 1982 nog maar 22 procent. In de eerste zeven maanden van dit jaar was het 36 procent en in de afgelopen maand zelfs 41 procent. Ook buiten Frankrijk verliezen Peugeot en Renault steeds meer terrein.

Nestlé koopt bedrijf in VS

BERN — Het Zwitserse concern Nestlé heeft alle aandelen van de Amerikaanse chocoladefabrikant Paul F. Beich Company overgenomen. Beich verkocht vorig jaar voor 42 miljoen dollar.

De maatschappij heeft een fabriek in Bloomington (Illinois) waar vijfhonderd mensen werken. Hoeveel Nestlé voor de aandelen heeft betaald heeft zij niet meegedeeld.

deze daling bijna weer ingehaald, aldus Robeco.

In het tweede kwartaal gaven bijna alle beurzen in de wereld koersdalingen te zien. Deze werden voornamelijk ingegeven door de vrees dat de rentestijging in Amerika de economische groei in gevaar zal brengen. Alleen Engeland, Frankrijk en de Nederlandse internationale fondsen bereikten per saldo hogere koersen. Volgens Robeco lijkt de laatste weken de vrees voor een verdere rentestijging in de VS te zijn afgenomen, waardoor de beurzen begin augustus een sterk herstel te zien lichte verschuiving voor ten gunste van Nederland en Amerika. Eind juni was 20,45 procent van het vermogen in Nederlandse fondsen

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM — Voorlopige noteringen goud en zilver op 20-8-1984 om 14.30 uur bij de Drijfhout, alles in kg.
GOUD: onbewerkt f 36.280/- f 36.758/-
vorige f 36.250/- f 36.750/- bewerkt verkoop f 36.620/- vorige f 36.590/-
ZILVER: onbewerkt f 780/- f 850/-
vorige f 780/- f 850/- bewerkt verkoop f 900/-
vorige f 900/-

Advieskoersen

AMSTERDAM — Advieskoersen buitenlandse bankpapier van gisteren:
Amerikaanse dollar 3,18 3,30
Engelse pond 4,12 4,42
Belgische frank (100) 5,39 5,69
Duitse mark (100) 110,50 114,50
Italiaanse lire (10.000) 17,30 19,30
Portugese escudo (100) 2,00 2,50
Canadese dollar 2,41 2,53
Franse franc (100) 35,25 38,25
Zwitserse frank (100) 132,75 137,25
Zweedse kroon (100) 37,25 40,25
Noorse kroon (100) 37,50 40,50
Deense kroon (100) 29,25 32,25
Oostenr. schilling (100) 15,80 16,30
Spaanse peseta (100) 1,91 2,16
Griekse drachme (100) 2,50 3,30
Finse mark (100) 52,00 55,00
Joegoslav. dinar (100) 1,60 2,60
Ierse pond 3,31 3,61

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM — Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:
US dollar 3,23825-24075
Pond sterling 4,2675-2725
Duitse mark 112,785-835
Franse frank 36,705-755
Belgische frank 5,5815-5865
Zwitserse frank 134,955-3,005
Japanse yen 134,22-32
Italiaanse lire 18,215-265
Zweedse kroon 38,83-88
Deense kroon 30,905-955
Noorse kroon 39,155-205
Canadese dollar 2,4675-48825
Oostenr. shilling 16,550-0750
Ierse pond 3,4730-4070
Spaanse peseta 1,9730-9830
Australische dollar 2,77-78
Antilliaanse fls. 1,7875-8125
Surinaamse fls. 1,8000-8350
Saoedi riyal 91,60-85

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM — De jongste ANP-CBS-indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):
Algemeen 160,90 160,80
Algemeen-lokaal 144,30 144,40
Internationals 175,90 178,60
Industrie 128,50 128,70
Scheep- en luchtvaart 153,50 153,40
Banken 207,50 207,30
Verzekering 396,30 396,70
Handel 148,70 147,00
CBS-oblig. index 100,60 100,60
Rendementinstelling 8,26 8,26
waarvan 3-5 jaar 8,16 8,18
5-8 jaar 8,31 8,31
8 jaar en langer 8,46 8,44
nieuwste drie 8,46 8,47
rend. BNG-leningen 8,33 8,34
rend. bankleningen 8,42 8,45
rend. spaarbriefen 8,70 8,70

Avondkoersen Amsterdam

AMSTERDAM — In het telefonisch avondverkeer kwamen maandavond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de laatste notering van dezelfde dag):
Akzo 90,60 (90,80)
Kon. Olie 156,20-158,50 (156,60)
Philips 49,10 g+b-49,40 g+1 (49,10)
Unilever 268,00 (268,00)
KLM 177,00-177,50 (177,00)

NEW YORK Dow Jones

NEW YORK — De beursgemiddelden van gisteravond te New York luiden volgens de Dow Jones Index (achter-eenvolgens 30 fondsen industrie, 20 spoorwegen en overig transport, 15 nutsbedrijven, gevolgd door het gezamenlijke gemiddelde):
Begin 1211,90 514,18 128,23 468,96
Hoogst 1221,18 517,61 129,36 472,50
Laagst 1203,62 507,41 127,51 465,05
Slot 1216,98 512,46 128,80 470,01
Winst-verlies +5,08 -2,25 -0,11 -0,70

CONTROLE-APPARATUUR KERNCENTRALE Miljarden-order China voor Westduits bedrijf

PEKING — China heeft een contract ondertekend voor de aankoop van controle-apparatuur voor een kernenergiecentrale bij het Westduits bedrijf Kraftwerk Union, een dochter van Siemens, zo heeft het Engelstalige Chinese dagblad „China Daily” gemeld. Volgens de krant zal de apparatuur worden gebruikt om toezicht te houden op de splijtstofstaven.

De onderdirecteur van China Nuclear Energy Industry Corporation, Wu Fuxing, heeft gezegd dat het contract is ondertekend toen de onderhandelings met het Franse bedrijf Framatome geen vooruitgang meer vertoonden. Wu zei niet wat de waarde van het contract is.

In westerse commerciële kringen wordt de waarde van de Chinese markt voor kernenergie geschat op tien à twintig miljard dollar. De grootste concurrenten voor deze

PLAATS VOOR 106 BANEN IN HAVEN AMSTERDAM

UTRECHT — De Amsterdamse haven heeft sinds de zogenaamde peildatum van 1 juli van dit jaar een tekort van 106 havenwerkers. Dit heeft de Vervoersbond FNV berekend aan de hand van de overslagcijfers van het Gemeentelijk Havenbedrijf van Amsterdam, aldus een woordvoerder van de bond.

Uitgiftekoers AMRO 100 procent

AMSTERDAM — De uitgiftekoers van de 9,25 procent f 100 miljoen kapitaalobligaties Amrobank 1984 per 1985/2004 is vastgesteld op 100 procent, zo heeft de bank meegedeeld. De inschrijving staat open tot en met 21 augustus.

BEURS- OVERZICHT

Stil

AMSTERDAM — Op een weer stille zomerdag op het Damrak bleek NMB maandag favoriet. Het bankfonds moest als laatste grote bank komen met het halfjaarscijfers, en aangezien het accent bij de Middenstandsbank ligt op de binnenlandse activiteiten, waar de risico's wat afnemen, waren de verwachtingen hooggespannen. De koers ging gestaag omhoog en nadat zelfs tevergeefs f 138 was geboden, werd gesloten op f 134, wat een winst betekende van f 2,50. Ook de andere bankwaarden sloten wat hoger.

De verschuivingen bij de actieve fondsen bleven meestal weer gering. Bij de internationals sloot KLM f 1,90 lager op f 177 en was daarbij koploper. Aegon eindigde f 2 hoger op f 118 en Nat. Nederlanden f 1 beter op f 224. VNU moest f 2 prijsgeven op f 149 en Ahold eenzelfde bedrag op f 188. Nedlloyd ging f 2 vooruit naar f 108,50.

Lokaal
Ook op de lokale markt bleef het rustig. Wel steeg Proost en Brandt hier f 17,50 naar f 184. Gamma was f 1,30 in herstel op f 87,50 en Otr f 3 op f 89. Porcelanefles was f 4 beter op f 100. Aan de andere kant werd de laagprijs voor Kemp en Beeger nog eens met f 5 verlaagd tot f 60. Hagemeyer raakte f 1,50 kwijt op f 39 en Meneba f 1,20 op f 57.

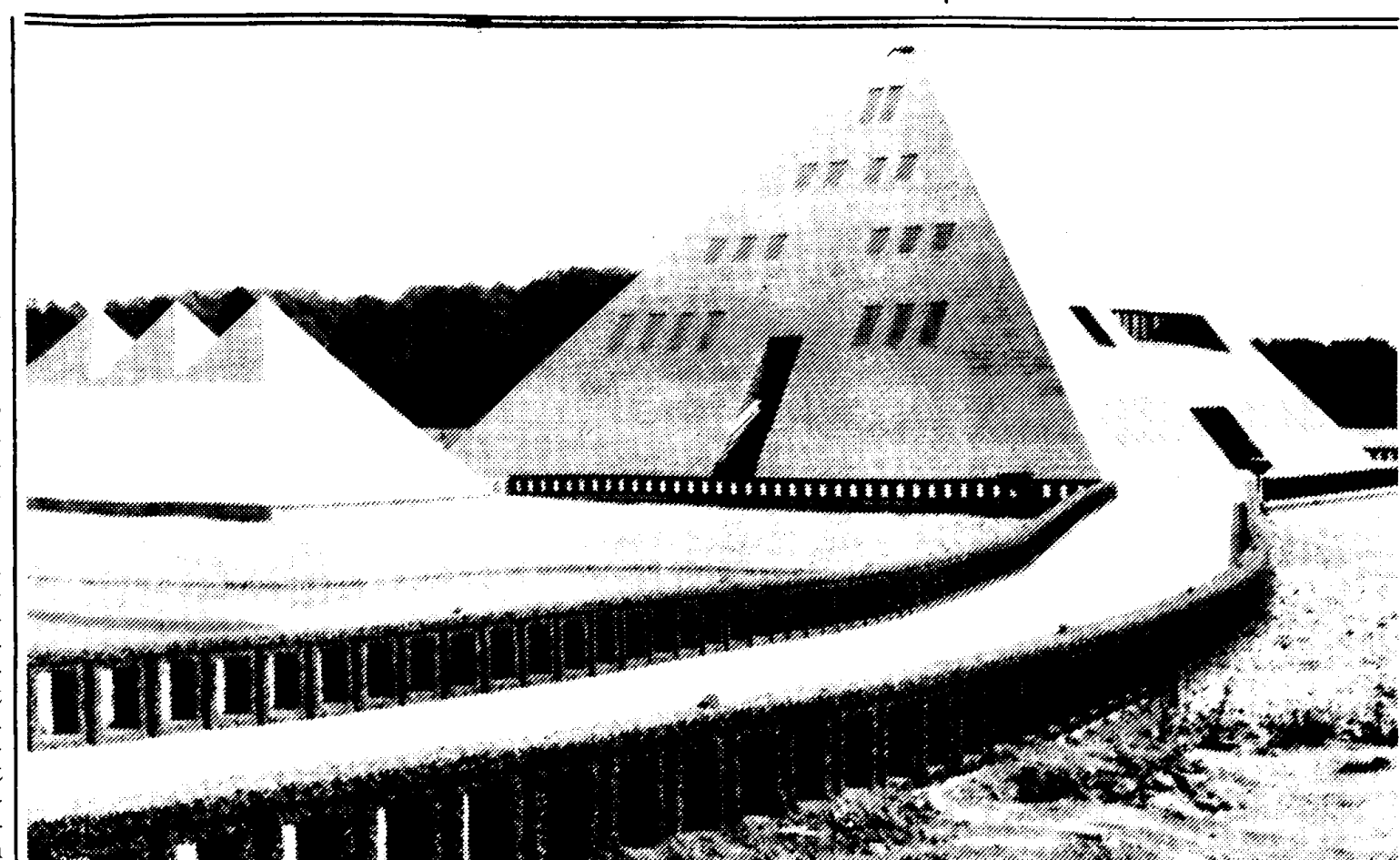
De staatsfondsenmarkt bleef er nauwelijks veranderd bijliggen.

markt zijn de Westduits Kraftwerk Union, de Franse onderneming Framatome, de Amerikaanse bedrijven Westinghouse en General Electric en het Japanse industriële concern Mitsubishi. Bonn en Peking hebben in mei van dit jaar een akkoord voor nucleaire samenwerking ondertekend waardoor de weg voor de aankoop van Westduits technologie en apparatuur is vrijgemaakt.

President Reagan heeft tijdens zijn bezoek aan China in april het initiatief genomen tot een Chinees-Amerikaans nucleair akkoord. Dit akkoord ondervindt echter veel oppositie van de kant van leden van het Amerikaanse Congres die vinden dat de overeenkomst te weinig garanties inhoudt waarmee wordt voorkomen dat de nucleaire technologie wordt gebruikt voor de productie van kernwapens. Tokio is in juli begonnen met de onderhandelingen over eenzelfde akkoord.

Zes centrales

China wil in het jaar 2000 zes kernenergiecentrales hebben om daarmee de ambitieuze productie-doelstelling van 10.000 megawatt aan nucleair vermogen te verwirkelijken. Chinese arbeiders zijn kort geleden begonnen met de aanleg van twee centrales, die beide drukwaterreactoren zullen bevatten. Een centrale van driehonderd megawatt, die klaar moet zijn in 1989, wordt aangelegd in de buurt van Shanghai en zal bijna geheel van Chinese makelij zijn. De tweede centrale komt bij Daya Bay in de provincie Guangdong en zal worden gefinancierd, gebouwd en gebruikt in samenwerking met Hongkong.

● De Amerikaan Jim Onan en zijn vrouw Linda hebben een met goud bedekte pyramide laten bouwen om er in te wonen. Het was voor hen gewoon een behoefte om eens iets anders te doen.

Dat is gelukt met dit kostbare gebouw dat qua afmetingen ongeveer een negende deel beslaat van de oorspronkelijke Egyptische pyramides.

WINST GING OMHOOG

Vermogen Robeco is licht gedaald

ROTTERDAM — Het vermogen van het beleggingsfonds Robeco is in de eerste zes maanden van dit jaar gedaald van f 6.958 miljoen naar f 6.690 miljoen. De winst bedroeg f 157 miljoen tegen f 137 miljoen over dezelfde periode van vorig jaar, zo blijkt uit het halfjaarbericht.

Het aantal uitstaande aandelen steeg met 4,3 miljoen tot bijna 111 miljoen. De koers van het aandeel Robeco bedroeg eind juni f 61,50. Inclusief het in april uitgekeerde dividend van f 2,60 (gecorrigeerd voor het effect van de aandelensplitsing) betekent dit een daling van 4 procent sinds eind 1983. Inmiddels is

beurs van amsterdam

Binnenlandse aandelen	9,50 id 83-90	105,60	105,70	4,50 id 60-90	94,00	94,00	11,00	105,60	105,30
Aegon	118,50	117,00	102,90	102,80	91,30	91,30	6,25	103,50	103,50
Ahold	190,10	117,00	101,90	101,90	—	—	7,25	100,80	101,00
Akzo	91,00	188,20	102,10	102,10	93,30	93,60	7,00	95,80	95,80
ABN	301,00	293,00	102,10	102,10	92,70	92,70	7,25	98,50	98,50
Amey	154,00	154,00	101,60	101,60	91,00	91,00	8,75	99,90	99,90
Amro-bank	53,30	53,00	101,60	101,60	91,10	91,10	8,75	91,50	90,00
Beukels Westm.	26,00	25,50	101,00	101,30	96,60	96,60	7,25	—	—
Duitsche Pte.	139,20	139,30	101,10	101,10	93,70	93,90	9,00	100,70	100,70
Dordt Petr. pref.	137,50	139,30	101,80	101,60	90,90	91,30	7,75	101,60	101,60
Elsevier-NDU	91,50	137,50	101,80	101,90	93,30	93,70	8,00	101,60	101,60
FGH	46,00	92,00	101,00	101,20	97,90	97,90	6,30	100,00	100,00
Gist Brocades	150,00	150,70	101,00	101,20	92,80	92,80	8,50	101,00	101,00
Heineken	137,40	138,50	100,40	100,40	94,20	94,10	8,50	100,40	100,40
Heineken Hld.	125,50	127,00	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70
Holl. Betong Ind.	100,50	100,20	101,10	101,10	88,90	88,90	8,50	101,10	101,10
Hoogovens	54,70	101,20	100,50	100,50	97,60	97,60	8,50	100,50	100,50
KLM	177,80	176,30	101,10	101,10	121,60	121,80	8,50	101,10	101,10
Kon. Olie	155,80	156,20	100,10	100,20	104,30	104,30	8,50	100,10	100,10
Nat. Ned.	223,00	224,00	100,50	100,50	102,70	103,00	8,50	100,50	100,50
NedLloyd groep	106,50	108,50	99,30	99,30	101,00	101,00	8,50	99,30	99,30
NMB	131,50	137,00	100,10	100,10	103,90	104,00	8,50	100,10	100,10
Que-Grinten	202,50	202,00	100,00	100,00	101,60	101,70	8,50	100,00	100,00
Van Ommen	28,60	28,30	100,00	100,00	101,60	101,60	8,50	100,00	100,00
Pakhoed cert.	63,20	66,30	100,00	100,00	101,60	101,60	8,50	100,00	100,00
Philips	49,20	63,20	99,90	99,90	101,60	101,60	8,50	99,90	99,90
Robeco	64,00	64,60	98,80	98,80	101,60	101,60	8,50	98,80	98,80
Rodamco	131,30	131,50	98,60	98,60	100,50	100,50	8,50	98,60	98,60
Rolingo	61,20	62,00	98,00	98,00	100,50	100,50	8,50	98,00	98,00
Rendite	267,80	203,10	98,00	98,00	99,70	99,80	8,50	98,00	98,00
Unilever	106,70	106,70	98,00	98,00	98,00	98,00	8,50	98,00	98,00
Ver. Becht VNU	150,80	148,00	98,00	98,00	98,00	98,00	8,50	98,00	98,00
Vulker Steun	25,50	25,70	98,00	98,00	98,00	98,00	8,50	98,00	98,00
Westland C.H.	81,00	80,30	98,00	98,00	98,00	98,00	8,50	98,00	98,00

Binnenlandse obligaties		127,20	127,50	105,60	105,70	94,00	94,00	11,00	105,60	105,30
127,50 Ned. 81-91	127,20	127,50	102,90	102,80	91,30	91,30	6,25	103,50	103,50	103,50
127,50 id 81-91	116,80	116,80	101,90	101,90	—	—	7,25	100,80	101,00	101,00
127,50 id 81-88	109,60	109,50	102,10	102,10	93,30	93,60	7,00	95,80	95,80	95,80
127,50 id 81-91	113,10	113,10	102,10	102,10	92,70	92,70	7,25	98,50	98,50	98,50
127,50 id 81-88	107,70	107,70	101,60	101,60	91,00	91,00	8,75	99,90	99,90	99,90
127,50 id 81-91	107,60	107,60	101,60	101,60	91,10	91,10	8,75	91,50	90,00	90,00
127,50 id 81-88	106,30	106,30	101,00	101,30	96,60	96,60	7,25	—	—	—
127,50 id 81-91	106,30	106,30	101,10	101,10	93,70	93,90	9,00	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	101,80	101,60	90,90	91,30	7,75	101,60	101,60	101,60
127,50 id 81-91	106,30	106,30	101,80	101,90	93,30	93,70	8,00	101,60	101,60	101,60
127,50 id 81-88	106,30	106,30	101,00	101,20	97,90	97,90	6,30	100,00	100,00	100,00
127,50 id 81-91	106,30	106,30	101,00	101,20	92,80	92,80	8,50	101,00	101,00	101,00
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-88	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70
127,50 id 81-91	106,30	106,30	100,70	100,80	91,20	91,20	8,50	100,70	100,70	100,70

SERVICE RUBRIEK

ZUDDAK B.V.

EDISONSTRAAT 18, SCHAESBERG
(industrieterrein Strijthagen) Telefoon 045-314218

Dakdekkers, loodgieters en doe-het-zelvers. Wij leveren en verkopen tegen concurrerende prijzen. Rollen, glasvlies, weefsel, mineraal en polyester. Brandrollen voor eenlaagse bedekkingen. Bloktbitumen en kiefstoffen, leisaag en grind in zakken 50 kg. Isolaties, afvoerbakken, ontlichtingen, daktegels en daktrimmen enz. Alles op het gebied van dakbedekkingen.

GASWACHT LIMBURG

VOOR ONDERHOUD EN REPARATIES VAN CV-KETELS EN GASINSTALLATIES

24-URS SERVICE OOK OP ZON- EN FEESTDAGEN.

NU GEBELD, UW INSTALLATIE NOG DEZELFDE DAG HERSTELD

Parallelastraat 37a Amstenrade Tel. 04492-3131

stickers

voor vele toepassingen

ook voor het bedrukken van kunststoffen - aluminium - magneetplaat - technische stickers frontpanelen - affiches - showcards - luxe kaarten - enz.

studio kerdèl geleen

mauritslaan 114 (bij de tunnel) tel. 04494-42964

RUBBER EN KUNSTSTOF SLAGEN

Afsluiters, kranen, terugslagkleppen, koppelingen, fittingen en bochtstukken (ook in kunststof).

RUIM GESORTEERDE VOORRAAD BIJ:

HYDRAFLEX/NUTH
Kathagen 4 - Tel. 045-243131

simons

HULSBURG - KERKSTRAAT 31
Centrale verwarming • Sanitair • Zinkwerk
Bel 04405-1218
voor reparatie en nieuwbouw Vakkundig, vlug, voordelig

SNEL EN GUNSTIG GELD LENEN
(in 'n halve dag)

netto in handen	maandelijkse aflossing	
5.010,-	120 (16,4)	-
10.010,-	234 (15,3)	173 (14,8)
13.000,-	304 (15,3)	224 (14,8)
18.000,-	416 (14,7)	303 (13,9)
23.000,-	529 (14,4)	378 (13,1)
28.000,-	644 (14,4)	460 (13,1)
40.000,-	914 (14,1)	649 (12,7)

Elk bedrag vanaf f. 2000,- kan. Ook kortere looptijden. Bij sneller aflossen rente-restitutie. Bij overlijden meestal kwijtschelding. ( ) = eff. jaarrente %

OOK TE EN DE HYPOTHEKEN EN DOORLOO KREDIETEN

045-225000*
DAGELIJKS VAN 9 TOT 21 UUR.

MOONEN

20 JAAR VERTROUWDE KREDIETBEMIDDELAAU

FINANCIERINGS-KANTOOR MOONEN HOOFTSTRAAT 9, NABU MARKT CENTRUM HOENSBOEK

Aangeb. betrekkingen

ASSISTENTE gevr. v. privewerk. Werkdagen in overleg. Inf. 045-227734.

BARDAMES gevr. Tel. 045-454936 of 045-22451.

Meisjes gevr. v. PRIVÉ WERK. variabele werktijden Stationstr. 31 Sittard 04490-12526

Bar PLAYBOYCLUB kan bij dakdekkersbedrijf DE NOK. Wij vernieuwen alle dakken, reparatie en zinkwerk. Met de langste officiële garantie. Bel voor vrijblijvende offerte: 045-224459.

Schoonmaakbedrijf vraagt PERSONEEL. Projecten in Kerkrade, Heerlen en Maastricht. Tel. 043-18025.

HOMOFIELNCLUB in Kerkrade zoekt jongens. Tel. 045-425101

BARMEISJES gevr. Tel. 045-318047 Na 19.00 uur 045-463943.

Onafhankelijk CHAUF. FEUR gevr. v. d. avond en de nachturen. 045-463943.

POETSHULP gevr. v. enkele uren p. week met eigen vervoer. Bellen tussen 20.30-22.00 uur. 045-228159.

MEISJE v. administratieve werk v. enkele uren gevr. Bellen tussen 20.30-22.00 uur. 045-228159.

Nog enkele MEISJES gevraagd. F.9 bar. Santforterstraat 4. Thorn. Tel. 04756-2077.

STADSPOST Geleen vraagt verzorgers, woonachtig in Geleen, leeftijd vanaf 20 jaar. Tel. 04494-46123.

Gevr. betrekkingen

Voor ramen schoon en rein moet u bij glaswasser. Stucadoor neemt alle werkzaamheden aan. Tel. 045-459073.

Antenneproblemen? Antennebouw KOCHEN. Ook v. dakreparaties 045-441693.

GEISER ontkaiken. Tel. 045-412636.

ONDERHOUDSSCHILDERSBEDRIJF kan nog werk aannemen. Tel. 045-210020.

Gevr. AANNEMERSPAPIEREN. N. n. H. 413 LD. Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

Voor al uw dakwerkzaamheden. Dakdekkersbedrijf HET ZUIDEN. Tel. 045-216151.

Schilder- en BEHANGWERK voor de goedkoopste prijs. Tel. 045-224908.

STOOMGEOLOED. Uw meubelair ook gevraagd, deuren etc. als nw. terug! Vakk. niet duur! Halen en brengen. Nieuwhuisterstr. 3, Heerlerbaan, tel. 045-416957.

Voor een verbouwing groot of klein, ook nieuwbouw tegen zeer concurrerende prijzen, moet u bij **BOUWBEDRIJF Bindels** zijn. Vrijblijvende prijsopgave. Tel. 045-451010 / 045-810268.

VROUW zkt. werk als hulp i.d. huishouding of in winkel voor 5 hte dagen of midd. Brond.n.r. SB 93 LD. Fr. Erenslaan 4. 6371 GV Schaesberg.

Alles in één hand! Bel Hans Lips B.V. voor al uw timmer- en DAKWERK, spanten, dakkapellen, isolatie, kozijnen, interieur en buitenwerk. Tel. 045-453818.

Te koop aangeboden

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R.J. Handelsondermering, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

VLOERBEDEKKING en gordijnen, goed en betaalbaar. Ook steeds vele coupons aanwezig. Woninginr. Grooten, Kloosterstr. 22. Sijpeveld.

PIANO'S, nieuw v.a. f. 2695,-, gebruikt v.a. f. 650,-, huur v.a. f. 400,- per jaar. J. van Urk, Westersingel 42, Rotterdam. Tel. 010-363500.

MEUBELGROOTHANDEL. AL. al. reüniegebouw Geleen. Voor particulieren. Eiken bankstel v.a. f. 1375,-, voll. gestoff. bankst. v.a. f. 975,-, lederen bankstel v.a. f. 2295,-, toogkasten v.a. f. 995,-, eethoek compl. v.a. f. 535,-, eiken stalen v.a. f. 159,-, Wilhelmstra. 3a, Open di. t/m vr. 9-17 uur. Zat. 10-17 uur.

TUINHUISJES, schuurtjes, kippen- en hondehokken (ook div. gebruikte) te koop aanwg. Ubachs, Vink 39, Kerkrade.

AAA-WINKEL!! Ongelooflijk wat ze daar verkopen. **AAA**, Julianastr. 11a, Brs.

Te k. **TEKENMACHINE** merk Kuhlmann incl. bord f. 150,-, meisjesfiets f. 35,-. Tel. 045-417218.

Te k. **GASBOILER** 115 ltr. compl. m. inlaatcombinatie, f. 175,-. Jasmijnstr. 3, Heerlen-Passart Zd.

Te k. **BED** 120x190 cm. met onderschuifbed, gasfornuis. Tel. 045-215068.

KLEERKASTEN 1-2-3-4 drs., tuenarkamers, ledikanten, toilettafels, nachtkastjes, matrassen. Kock, Kampstraat 62, Lindenhoeve-Geleen, tel. 43412.

BANKSTELLEN, eiken en modern, in leer of stof. Direct af fabriek, bestel goedke. Inruil met k. K. Kampstr. 62, Lindenhoeve-Geleen, tel. 43412.

TUINPALEN, hoge druk impregneerd. (Bruin en groen). Houth. Impreg. In de Cramer 104. Hrl. 045-751687. (Tussen Limb. Dagbl. en woonw. kamp).

Te k. antieke eiken **KASTEN**, in alle maten en modellen. Tel. 045-441356.

Te k. eiken **BANKSTEL**, 3-zits bank, 2 fauteuils, slaapk. 2 pers. Kock, kleerk. 3-dlg. nachtkastje, stoel, kl. grijsblauw, div. art. uit inboedel. Tel. inl. tussen 18.00 en 19.00 uur tot 22.18 tel. 045-253727.

Te k. **300 RBB BETONPANNEN** als nw., roodbruin, ruw, f. 160,-. Heisterberg 76, Hoensbroek.

KLEURENTELEVISIE grootbeeld Philips transistor, f. 295,-. Tel. 04494-43394.

Pracht. zwaar eiken **BANKSTEL**, babykamer en gashaard. Tel. 045-725271.

Te k. eiken **BANKSTEL** en salontafel f. 250,-. Tel. 045-720667.

BAKPRUIJEN f. 1,50 per kilo. Akersteenweg 240, Maastricht, tel. 043-613517.

T.K. Franse WANDELWAGEN met kap f. 125,-, witte kanten wieg f. 125,-, 04490-26176.

Bankstelkussens uit voorraad leverbaar in diverse bloemmotieven en effen kleuren, harde vulling. Complete set (10 st.) v. f. 595. Rundlederen kussens in diverse kleuren v. f. 998.

Nieuw!!!

Nu rundlederen kussens, rug en zit uit één stuk, dus geen geschuif meer, v. f. 375 p.st. Führen Woninginrichting, Wannerstr. 14, Heerlen-Noord (Heerleheide). Tel. 045-226222.

Zonnehemels Gebogen parabolische zonnehemels met lange, 1,80 m. snelbruinlampe. Compleet met in hoogte verstelbaar statief. Gratis thuisbezorgen. Eigen techn. dienst.

Beid van Erp Reeds v. f. 1.395. Sittard, Putstr. 34. 04490-13531, Heerlen, Saroleastr. 43, 045-711300; Kerkrade, Hoofdstr. 12, 045-456999.

Bankstelkussens Set compleet (10 stuks) in diverse kleuren, reeds vanaf f. 400,-, uit voorraad leverbaar. Wij maken tevens alle afwijkende maten. Ook bekleden wij stoelen en fauteuils. Limatic B.V., Akerstraat 22, centrum Heerlen. Tel. 045-711118.

Te k. geloogd eik. **TOOGKAST** 4 mnd. oud. Tel. 045-418528.

Te k. **EETKAMER** met 4 stoelen, wit formica blad met metalen onderstel. Na 17.00 uur ook 045-429247.

Te k. **VERWARMINGSKETEL** Intergas, 28.000 cal. 1 winter oud n. werking. f. 1.150,-. Winkel van Sinkel, Landgraaf. Tel. 045-323077.

Te k. **TARWESTRO**. H. Huys, tel. 045-751362.

1000 m2 barstenvol met betaalbare gebr. MEUBELS en antiek. Enorme collectie wandmeubels, eethoeken en bankstellen (inruil mogelijk). Grote voorraad kachels. Kom en overtuig u zelf. Dit ziet u nergens. Vergelijk in prijs en kwaliteit. Lei Romer Meubels, Einderstraat 46 (verlengde van Uterweg), Heerleheide. Tel. 045-217161. Dagelijks geopd. 10-18 uur. Dond. koopavond.

OPENHAARDHOUT en spec. kachelhout. Tel. 045-215716.

Te k. **HOMECOMPUTER** 4 mnd. oud, merk ZX 81, compl. m. 16 k. ram module, cass. rec. en bandjes. Spec. pr. f. 260,-. Laurierstraat 6, Heerlen.

Weegschalen

Nieuwe en occasion elektrische toonbankweegschalen te koop - te huur - leasing vanaf f. 45,- per mnd. excl. Occasions. vanaf f. 250,- excl. Bezoek onze showroom (1000 m²). Tevens vele occasion slagerijmachines, groentesnijders, aardappelschrapers, kassas etc. Roltech-Horsel B.V., Industriepark, to Mercedes & Makro, Nuth. Tel. 045-242880.

Te koop gevraagd

Te k. gevr. gebr. **DIEP-VRIEZERS**, koelkasten, stereo app., KTV, video's. Kl. defect. geen bezw. Tel. 045-727342.

GOUD, zilver, bril, munten, enz. Defect of heel. Cont. betaling, hoogste prijs. V. Versveld, Saroleastr. 80, Heerlen, 045-714666. Elisahethstr. 38, Geleen, 04494-43754.

HUIZEN te k. gevr. tot f. 75.000,-. Andere aanbiedingen worden ook bekeken. Inf. Schmidt's ad. o. 04494-50416.

JOHN koopt ijkasten, diepvriezers en gasfornuizen. Tel. 045-725395.

JOHN koopt bankstellen, eethoeken en hele inboedels. Tel. 045-725395.

Opgelet!! Wij betalen de hoogste prijzen voor OUD IJZER en metalen. 04490-25694.

Te k. gevr. **OPKLAPBED** en kleerkastje. Tel. 045-455426.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Tel. 045-750794.

Te k. gevr. **BANKSTELLEN** en eethoeken. Bellen tussen 13 en 16 uur 045-215716.

GOUD, zilver en platina. Simunt, Sittard. Hoogste prijs voor alle goud, zilver, brillanten, sieraden, zoals armbanden, horloges, ringen, kettingen, tandgoud, sloopgoud, zilver o.a. bestek, munten en penningen. Ook alles wat stuk is. Constant geld. Vrijblijvende taxatie. Simunt, Misboekstraat 2, Sittard (achter Albert Heijn). Tel. 04490-21965. Legitimatie verplicht.

Te huur aangeboden

KAMER te huur Dr. Calstraat 13, Schaesberg, 100 meter vanaf station. Tel. 045-721658 na 18 uur, tel. 045-313898.

Ter overn. aangeb. op centrum promenade Geleen, bedrijf met riante bovenwoning, zeer gesch. v. hercabedrijf, terrasmogelijkh. aanw. 01713-2214.

Meubelgroothandel levert rechtebreeks aan particulieren en te ch. Krigt u veel **GELD** terug als u de oude meubels inruilt. Tel. 045-726226 of 726239.

Een nieuwe allround zaak in Geleen!! Let op: grote partij bankstellen v. f. 95,-, kleine lintaag f. 195,-, pracht stereo radio in salonkast f. 175,-, eethoeken v. f. 35,-, stereo meubels v. f. 35,-, partij moderne wandmeubels v. f. 95,-, div. salontafels v. f. 30,-, mooi kluis v. f. 65,-, enz. enz. beslist te veel om alles op te noemen. Kom alles spot en spot goedkoop. Rijksweg-Noord 42, Geleen, to. Paterskerk, geen parkeerprobleem. (attentie alleen geopend van 1-6 uur).

Te h. gem. **KAMER**, douche, cv., keuken, ap. ing. Pannesheidstr. 1 + 19 Kerkrade.

Ter overname **CAFE** "Du Commerce" te Stein. Inf. tel. 045-243333.

Te h. mooie **STUDENTENKAMER** m. keuken, cv., enz. all-nr. 295,-. Tel. 045-219222 na 13.00 uur.

Te huur **CAFE** met div. verenigingen papieren en enig kapitaal vereist. Inf. Postbus 5003 Sittard.

Gemeub. **KAMERS** te h. Te bevr. Voorstr. 22 Bruns. sum. Tel. 045-257090, na 17 u.

HEERLEN, centrum, te huur appartement met o.a. 3 slpk., keuken, bad, Huurpr. f. 700,- p. mnd. Stienstra Heerlen. Tel. 045-712255.

Gr. **KAMER** m. gebr. v. bad, keuken, tuin in centr. Geleen. f. 500,- p.m. incl. Tel. 045-720128. Na 5 uur.

APP te huur Kampstr. 35, Heerleheide. Opp. ± 35 m², slpk., keuken, woonk., douche, w.c. Incl. water, gas, f. 280,- p.mnd. Tel. 043-647280.

APP Markt Schaesberg. Woonk. op keuk. slpk., badk., w.c. berg, cv. Tel. aansl. 680,- p.m. 045-412035.

Gem. **KAMER** te h. voor dame, met gebr. v. w.c., keuken en douche. Schaesbergerweg 152, Heerlen, tel. 045-724169.

4 **KAMERS** te huur Willemstraat 67, Heerlen, tel. 045-418672.

Ruilen

Aangeb. 4 **KAMERWONING** A'dam-Nrd., gevr. eengezinsw. Z-Limburg. Tel. 020-333347 na 18.00 uur.

Gerenov. **EENGEZINSWONING** met tuin, 2 slaapk., douche, cv., gas, schuur, gesch. v. ouder eeth., huur f. 216,60 in Heerlen; ruilen voor eengezinsw. m. tuintje in Roermond of omg. Brond.n.r. HK 892 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Onroerend goed

VALKENBURG: zakenpad v/h cafetaria met bovenwoning (aparte opgang) uitstekend geschikt aan de Cauberg. Ind. b.g. cafetaria met met keuken. Op de eerste verdieping een zitkamer, slaapkamer, toilet en een ruimte bestemd voor keuken. Tweede verd. twee slaapkamers, badkamer met toilet. Het pand is gedeeltelijk onderkelderd. Vp.pr. f. 69.000,- k.k. Volledige financiering mogelijk. Livac BV, Brugstr. 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

KANTELDREUREN, industriedreuren, afstandbedieningen in alle maten en uitvoeringen. Hormann-ea. Straten, Eyskensweg 18, Geulic, 043-641044.

Rustieke bouw- en BESTRATINGSMATERIALEN voor huis en tuin. Div. soorten kinderokjes. Prachtige natuurstenen voor het maken van bloemcirkels. Kunraderssteengroeve. Q&S, exp. m. Bergseweg, Voerendaal, tel. 045-751884.

KANTELDREUREN of rolluiken bestellen (ook voor industrie). Straten - Voerendaal bellen. Telendweg 8-10, tel. 045-750187.

Ramen - Deuren Rolliiken Zonwering

In kunstst., alu of hout. Div. af fabriek.

Griwet B.V., Kerkrade. Tel. 045-422238.

Dieren

TRIMMEN en toiletten van honden. Dierenspecialistzaak Cobbenhagen, Grabsroekerweg 42, Heerlen, tel. 045-725260.

Voor een mooi **TEC** KETJIE kort of langhaan. Cobbenhagen Grabsroekerweg 42, Heerlen, tel. 045-725260.

Jonge KONIJNEN te k. Schaesbergerweg 152, Heerlen, tel. 045-724169.

YORKSHIRETERRIER, reu, 2½ jr. oud, met papieren, f. 600,-. Tel. 045-752747.

Te k. **DWERGPOEDEL**, TJES en Yorkshireterriers. Kennel Van Klein Nuland, Servaatsstr. 45, Kerkrade, tel. 045-453264.

Te k. zeer mooi klein **YORKSHIRETERRIER**, RIETJE en groenendaal, iets apart. Tel. 045-462467.

Te k. **ROTTWEILER** met pap. Schandelerstr. 49, Heerlen.

Te k. Mechelse **HERDER**, 11 mnd. oud, teef. Jupiterstr. 94, Geleen, tel. 04494-46984.

GOUDWINDEN en goudkarpers te k. alle maten. Houterend 110, Steen, tel. 04495-1081.

3 **POESJES** gratis af te halen, 20 mnd., 15 mnd. en 7½ week, het karakter, afhalen tussen 18 en 20 uur, Hekerweg 43, Heer-Valkenburg.

Te k. 7 weken oude **PUPPIES**, moeder groenendaal, vader herder, f. 100,- p.st. kl. zwart, tevens te k. Waalse groenendaal met stamboom, 20 mnd. oud, echte terreinhond, f. 200,-. Tel. 045-719118.

Te k. **PAPEGAAI** en Dobermann. Tel. 045-725271.

T.K. HEIDWE (jacht-hond), 15 mnd. i.b.v. jacht-cursus. Kerkvoor 4, Broeksittard.

SNELLE VERKOOP van uw huis daarnaar streven wij bij onze bemiddeling. Vrijblijvende informatie. Troost Onroerend Goed, Heerlen, Tel. 045-717976.

Wij hebben of zoeken een koper voor uw huis in Zuid-Limburg. Prijsklasse van f. 75.000,- tot f. 150.000,-. Makelaardij **PETERS & PARTNERS** B.V. Agnet, Prinzenlaan 36, Geleen. Tel. 04494-48191.

NIJEUWENHAGEN te k. tussenwoning met 4 slpk., kelder, zolder. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-310902.

U heeft reeds een koper voor uw **WOONHUIS**? Bel Bopa o.g. voor verdere afwikkeling. Tel. 045-324133.

Bungalow met magazijn. Indeling: keuken, kamer, 3 slaapkamers, badkamer, bad en toilet, dubbele hefburg en werkplaats. Autohandel en sloperij. Marxer, Kapelweg 24, Heerlen, Tel. 045-720418.

AUTO'S gevraagd van 1976 t/m 1981. Tel. 045-227395.

Totale **UITVERKOOP** van onderdelen. Alle merken voor sportrijden. Alles moet weg. Autosloperij S.O.S., Haefland, Bruns. sum. Tel. 045-259912.

Wij kopen alle luxe, bedrijfsauto's en bussen, bestellers, stationcars enz. van '75 tot '80. Contant geld. Donny Klassen BV, Meerssenweg 219, Tel. 043-627354. Maastricht.

Te k. gevr. sloop- en **SCHADEAUTO'S** van f. 50,- tot f. 3000,-. 04494-43481.

Wij betalen f. 125,-, f. 0.000,- voor uw **AUTO**. 045-751446. Tevens gratis afhaal.

Wij geven de beste prijzen voor uw **SLOOPAUTO** en o.a. vrachtwagens en landbouwmachines. Ook voor schadeauto's betalen wij een goede prijs. 04490-25694.

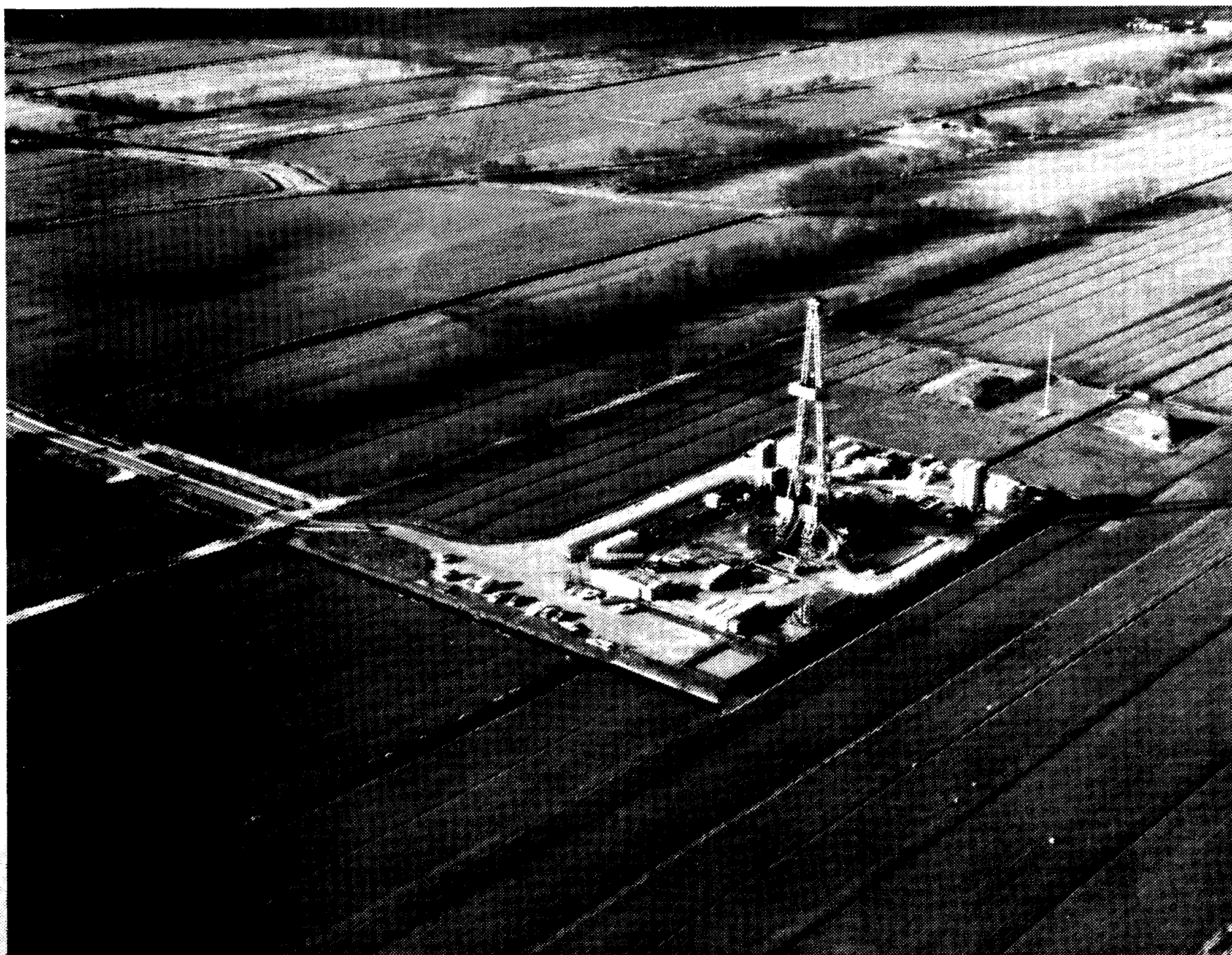
BMW 316 10 '82, z.g.a.n. f. 17.5

DE BEL VAN SLOCHTEREN KWART EEUW OUD

Miljarden aan gas maar geen 'dikke beloning' voor grondeigenaren

HOOGEZAND – In Nederland doen zich geen Amerikaanse toestanden voor als er olie of gas wordt gevonden. Geen rijke beloning voor de grondeigenaren, alleen huurpenningen en een onkostenvergoeding. Grondeigenaren in bijvoorbeeld Texas, op wier land olie of gas wordt gevonden, mogen steevast rekenen op een snel stijgend banksaldo. In Nederland ligt dat even anders. De nog uit de tijd van Napoleon stammende Mijnwet zorgt ervoor dat grondeigenaren geen cent wijzer worden van een minerale vondst. K. P. Boon uit Hoogezand, op wiens grond in 1959 voor het eerst de vele honderden miljarden guldens aan aardgas bevattende laag van Slochteren is aangeboord, kan dat bevestigen. Afgezien van huurpenningen voor het tijdelijk in bruikleen geven van de grond en enkele minieme onkosten vergoedingen heeft de Gouden Vondst op zijn land hem niets opgeleverd. Inmiddels is Boon 78 jaar. Dat weerhoudt men er niet van om nog dagelijks enig agrarisch werk te verrichten.

● Gasboringen in Groningen. Een normaal beeld na 25 jaar.

Gas bedwelmde Nederland

Zomer 1959 boorde de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) in Slochteren aardgas aan. Op 12 augustus was de NAM er zeker van: het ging om een enorme voorraad. Die dag ging de officiële melding van de vondst naar minister Jan de Pous. Dat is een kwart eeuw geleden. Daarom dezer dagen een terugblik op 25 jaar aardgas.

Albeda, die als minister van Sociale Zaken mede-verantwoordelijk was voor het kabinetsbesluit de aardgasprijs te koppelen aan de olieprijs: „Ik geloof dat dit hoe dan ook een goede beslissing is geweest. Van welke kant je het ook bekijkt, het aardgas en in het algemeen: de energie blijft fundamenteel schaars. Het is eindig en je moet het dus niet verkwanselen. Al zie ik wel dat de Gasunie in de toekomst, gezien de concurrentie van Rusland, moeite zal hebben om die prijs te handhaven”.

Flexibel

De economische betekenis van het aardgas. In het vraaggesprek met Albeda komt duidelijk tot uiting dat het goedje ons niet alleen zegeningen heeft gebracht. Toch is 'Slochteren' dermate bijzonder, dat het nergens ter wereld wordt geëvenaard. „Het is een uniek veld”, zegt ir. B. P. Jetses, sinds eind verleden jaar directeur van de NAM, de in Assen zetelende Shell-Esso-dochter die het veld zomer 1959 aanboorde. Er zijn wel gasvelden (Texas, Algerije) die qua inhoud groter zijn, maar nergens is tot nu toe een gasvoorkomen ontdekt dat zo compact is. Gezien de (oorspronkelijke) inhoud had 'Slochteren' zich gemakkelijk kunnen uitstrekken over heel Nederland.

Opgesloten onder een dikke zoutlaag (was die er niet geweest dan was het gas de eeuwen door allang vervlogen) bevindt het Groninger gas zich, meer dan drie kilometer onder het maaiveld in een dikke, poreuze zandlaag, waardoor het gemakkelijk winbaar is. Uniek is 'Groningen' ook, omdat de produktie (die met acht man gerund wordt) gemakkelijk stilgelegd kan worden. Verleden jaar is dat met succes uitgeprobeerd. Toen lag het veld echt compleet een dag stil. En op die eigen-schap kon Nederland een uit de jaren '70 stammend energiebeleid bouwen, dat erop gericht is het Groningen-veld zo veel mogelijk als reserve voor later in tact te houden en eerst de kleinere voorkomens te verbruiken.

Die flexibele winbaarheid van het Groningen-gas maakt van Nederland (Gasunie), in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Sovjet-Unie, een interessant leverancier voor het buitenland: er kan, binnen de contractuele verplichtingen uiteraard, naar behoefte geminpuleerd worden met de gaskraan.

Jetses begint het gesprek met een goedgevoelde waarschuwing: „Van politieke uitspraken blijf ik weg”. Durft het dus wel aan om vast te stellen dat de economische betekenis van het aardgas 'fantastisch' is geweest, maar waagt zich niet op het gladde ijs dat verscholen zit onder de vraag of wij, of de Nederlandse samenleving, die rijkdom wel goed heeft gebruikt.

„Dank zij het gasvoorkomen zijn we in 1973 toch maar vrolijk fluitend langs de energiecrisis gelopen. Toen de Arabieren besloten ons te boycotten deed dat wel even pijn, want zonder olie kun je nou ook weer niet, maar we wisten het dank zij ons gas toch aardig op te vangen. Hoe we er nu voor hadden gestaan als we het gasveld niet hadden aangeboord? Moeilijk om daarover te speculeren, maar we hebben in de jaren zeventig een vrij gemakkelijke tijd gehad. Kijk maar naar België, dat behalve een beetje kolen geen eigen energiebronnen heeft en alles moet kopen”.

Wat is de strategische waarde van het aardgas? Jetses: „Die is voor Europa van niet geringe betekenis. Je moet nu

natuurlijk constateren dat de Russen er aankomen als geduchte concurrent van de Gasunie, maar dan zijn er toch twee dingen die in het nadeel van de Russen uitpakken. Ten eerste de politieke kwetsbaarheid. Het lijkt me persoonlijk erg om uitsluitend van de Sovjet-Unie afhankelijk te zijn. Ten tweede de flexibiliteit van ons veld, het feit dat we kunnen leveren wat er gevraagd wordt. De Russen zijn in dat opzicht veel minder flexibel dan Nederland. Meer in het algemeen kun je stellen dat Europa door de gasvondsten in Nederland en later ook in Noorwegen (het Noorse Trollveld is qua inhoud ongeveer de helft van oorspronkelijk Slochteren) minder is overgeleverd aan de gunsten van de Arabische landen.” De strategische betekenis van het Nederlandse aardgas voor de Westeuropese gasvoorziening is dus onmiskenbaar groot. Op dit punt wordt het betoog van de NAM-directeur Jetses krachtig ondersteund door drs. George H. B. Verberg, sinds oktober 1982 directeur-generaal van Energie op het departement van economische zaken. Verberg refereert aan een recente veiligheidsstudie van het Internationale Energie Agentschap (IEA), naar aanleiding van de onlangs op gang gekomen aardgasleveranties van de Sovjet-Unie aan een aantal Westeuropese landen. „De conclusie van dat rapport is, dat als het gaat om de zekerheid van de voorziening, in feite slechts twee landen daaraan een werkelijke bijdrage leveren, te weten Nederland en Noorwegen. Belangrijk in de studie is dan ook de beleidsaanbeveling, dat je als energie importerend land nooit voor meer dan dertig procent afhankelijk moet zijn van één bron en zeker niet voor meer dan dat percentage moet leunen op een bron van buiten het IEA-gebied. De betekenis van het aardgas voor de Nederlandse economie? Je kunt er niet slechts één betekenis aan toekennen. Het gas heeft ons land zeer indringend, structureel en veelzijdig beïnvloed. We hebben een wooncomfort weten te creëren dat nergens in de wereld zijn weerga vindt, we hebben tevens een industrie op poten gezet op basis van aardgas”.

„Verder moet je vaststellen dat het aardgas voor een wassende stroom aan staatsinkomsten zorgt. Al geef ik toe dat de effecten daarvan niet altijd als een pluspunt worden ervaren. Een van de evidente minpunten is dat de overheidsuitgaven, gevoed door de snel stijgende aardgasbaten, zodanig groeiden dat het beheersmechanisme tekort geschoten is. Er is sinds 1973 sprake geweest van een duidelijke en eigenlijk te forse expansie van de overheidsuitgaven”.

Toch overheerst naar zijn mening een aantal positieve elementen: een gunstige betalingsbalans, een hogere welvaart en een harde Nederlandse gulden, wat volgens de directeur-generaal, die zich wat dat betreft verlaat op de onlangs verschenen Exportnota, echt niet zo'n minpunt is voor de Nederlandse economie als sommigen wel beweren. Net als Albeda wist hij op het positieve gevolg: de lage inflatie.

Had, wat ik gemakshalve dan maar noem: het verkeerde gebruik van de aardgasgelden, niet voorkomen kunnen en moeten worden? Verberg: „Natuurlijk, als je achteraf terugkijkt, kun je zoiets heel gemakkelijk zeggen. Maar er is destijds nadrukkelijk voor een andere route gekozen. De Pous (de huidige SER-voorzitter, destijds minister van economische zaken), die vond dat de aardgasbaten moesten worden aangewend ter versterking van de economische structuur, was een roepende in de woestijn. In 1981, na de Spijkenburgronde, werden de extra inkomsten die daaruit voortvloeiden wel gedeeltelijk aangewend voor structuurversterkende maatregelen, maar dat was helaas toch niet veel meer dan rommelen in de marge. Het heeft niet echt geleid tot een sterkere economische structuur”.

Er is op dit moment een energieoverschot. Er is blijkens recente berekeningen van de Gasunie meer gas dan we eerst dachten, reden waarom het licht op groen is gezet voor meer export. Verberg: „De gasmarkt is op dit moment wat je zou kunnen noemen ontspannen. Het besluit om voor de jaren na 1990 de aflopende exportcontracten te verlengen en misschien wel nieuwe te sluiten, met Engeland bijvoorbeeld, is dus wel verklaarbaar. Ik ben er overigens van overtuigd dat de situatie van energieoverschotten een tijdelijke zaak is. Na 1990 zal er volgens mij in het geheel geen sprake meer zijn van een ontspannen markt. Dan overtreft de vraag het aanbod weer”.

Ook NAM-directeur Jetses constateert dat er ruimte is voor verlenging van de exportperiode. „Er is een heleboel gas over. Dat komt enerzijds doordat we als gevolg van nauwkeurig schattingen de reserves hebben kunnen opwaarderen en anderzijds doordat er onder invloed van de beide crises wereldwijd een traditie van zuiniger energiegebruik is ontstaan. Als ik de zaak op die manier bekijk, durf ik toch wel de stelling aan dat we het met het gas nog niet zo slecht hebben gedaan”.

GRONINGEN – Toen de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) vijftientwintig jaar geleden het aardgas onder Groningen aantoonde, waanden we ons een gezegend volkje. De onderaardse rijkdom leek in de jaren die volgden niet op te kunnen. De kolenkit verdween uit de persoonlijke staatsaarduitrusting van het Nederlandse gezin en het aardgas is nu doorgedrongen in meer dan 95 procent van de huishoudens. Wat een weelde! Dachten we. Slechts een enkeling doorzag toen al dat 'de zegen van Slochteren' ook zijn keerzijde had; een roepende in de woestijn. Zo'n enkeling was dr. M. W. Holtrop, de toenmalige president van De Nederlandsche Bank en Kroonlid van de Sociaal-Economische Raad. Professor dr. Wil Albeda (Rijksuniversiteit Limburg) en destijds zelf werknemerslid voor het CNV) herinnert zich dat als de dag van gisteren. „Holtrop waarschuwde ervoor dat het aardgas in de jaren zeventig en tachtig een werkloosheidsprobleem zou veroorzaken”, zegt Albeda.

Hoe juist! Jaren later, toen 'het gelijk van Holtrop' zichtbaar begon te worden in de klimmende vaderlandse werkloosheidsstatistiek, was het mr. Frans Andriessen die de pijnlijke diagnose stelde: „Het aardgas is een drug voor de Nederlandse volkshuishouding”. Om vervolgens op te stappen als minister van Financiën, want die was nou zo knettergek om de bezuinigingsdrift van Andriessen serieus te nemen? Inderdaad, de rijkelijke vloeiende aardgasbaten werkten bedwelmend. Hollanditis

Albeda zal niet ontkennen dat het aardgas zijn zegenrijke kanten heeft gehad. „Het heeft zeker iets toegevoegd aan onze welvaart”, concludeert hij. Onmiskenbaar zijn echter ook de minder positieve kanten. Nederland liet zijn overheidsuitgaven explosief stijgen ten behoeve van 'leuke dingen voor de mensen'. Zodanig, dat we er internationale bekendheid mee verwierven. Overal ter wereld spreken politici vandaag de dag over 'the Dutch disease', de Hollandse ziekte dus, ofte wel Hollanditis.

Eigenlijk is er maar één oplossing”, citeert Albeda een Engelsman („Nee, z'n naam schiet me nu niet te binnen”). „Keep the damned stuff in the ground”. Vrij vertaald wil dat zeggen dat we hele bliksemse boel onder de Groninger klei hadden moeten laten zitten. Daar is Albeda het overigens nadrukkelijk niet mee eens, „maar zo'n opmerking illustreert wel iets”.

Bankpresident Holtrop zou dus nog eens gelijk krijgen: „Hij had een plausible verklaring voor zijn redenering”, zegt Albeda, terwijl hij in zijn Maas-trichtse werkkamer probeert uit een onwettige thermoskan koffie in mijn plastic bekertje te gieten. „Er zou achter dat aardgas een groot stuk export vandaan komen zonder dat daar veel arbeid voor nodig was. Die opvatting

van Holtrop heeft mij altijd erg aangesproken, maar er waren er indertijd weinigen die zich daar druk over maakten. Op dit moment, achteraf dus, kun je vaststellen dat het aardgas onze werkgelegenheidsproblematiek inderdaad heeft verzaagd, al weet je natuurlijk nooit precies in welke mate”.

We moeten daarbij in het oog houden dat in de beginperiode voortdurend werd gezegd: het aardgas moet zo spoedig mogelijk verbruikt worden. Dat was het officiële kabinetsstandpunt, in de Aardgasnota verwoord door de toenmalige minister van economische zaken Jan de Pous (bron: Richard T. Griffiths (1980) - „The economy and the politics of the Netherlands, since 1945”).

Albeda: „De kernenergie zat er aan te komen, dacht men toen, en zou het aardgas spoedig van de markt verdringen. We moesten ons dus haasten, wilden we nog zoveel mogelijk van de nieuwe, toen goedkope energiebron profiteren”.

„Natuurlijk, je kunt nooit ontkennen dat het aardgas ook zijn goede kanten heeft. Er is dank zij het aardgas een stuk extra welvaart ontstaan (denk maar eens aan het simpele feit dat nu vrijwel iedereen centrale verwarming heeft) maar onze economische problemen zijn er, vooral de laatste vijftien jaar, zeker door vergroot. Dank zij het aardgas waren wij in staat het overheidsbudget te laten stijgen zonder een deficit op de betalingsbalans te creëren”.

En dat hebben we niet nagelaten. Albeda: „Kijk, als je het verhaal goed beschrijft... We hebben al die jaren, tot 1973, geleefd in een groeiende economie, gebaseerd op een lage energieprijs. Toen dat voorbij was, toen de produktiviteitsgroei af ging nemen, bleven onze lonen maar verder stijgen. Dat is nog tot 1980 doorgegaan”.

● In 1973 werd dwars door Limburg een pijplijn vanuit Slochteren richting Italië aangelegd. Op deze archiefphoto uit 1973 een beeld van de werkzaamheden tussen Hoensbroek en Voerendaal nabij kasteel Rivieren.

Aankomen

„Eigenlijk kon je al sinds 1964, dus in de jaren voor 1973 (het jaar van de eerste oliecrisis) de ontwikkeling zien aankomen dat de werkgelegenheid in de industrie niet meer groeide. In 1973 heeft dat (overigens mede op advies van de OESO) geleid tot een bewuste keuze voor een verdere groei van de dienstensector en dan met name in de kwartaire sfeer, de door de overheid betaalde en gesubsidieerde diensten. Dat leidde tot de gigantische expansie van de overheidsuitgaven 'na 1973'. Wat mogelijk werd gemaakt door de staatsinkomsten uit het aardgas”.

„Inderdaad, naar ieders gevoel kon het niet op. Ik geloof overigens niet dat het een bewuste keuze is geweest op die manier de aardgasbaten op te maken, dat het aardgas een doorslaggevende rol heeft gespeeld, maar het kon allemaal wel erg gemakkelijk. Je kunt, denk ik, niet zeggen dat het aardgas deze ontwikkeling veroorzaakte, maar het hielp er wel een handje bij. Terugblikkend moet je, dat is mijn overtuiging, constateren dat we veel te veel tegelijk hebben gewild na 1964. Er was te veel optimisme”.

Het aardgas, of liever: de aardgasbaten, dit jaar geschat op 19,7 miljard gulden (bron: Voorjaarsnota 1984), beperkten dus de afgelopen jaren de noodzaak tot bezuinigen. Frans Andriessen, die die noodzaak wel zag, liep er op stuk als minister van financiën in het kabinet Van Agt-Wiegel. „Het kabinet zat enorm klem. Er was een einde gekomen aan de economische groei, maar”, zegt Albeda, die van 1977 tot 1981 minister van sociale zaken was, „we dachten: het is maar een klein dal, waar we even doorheen moeten. We verwachtten dat de groei zich zou herstellen”.

„Bestek '81 ging uit van een reeks omhoogingen van tien miljard gulden in drie jaar (kom daar nu eens om!). We hebben toen inderdaad het aardgas gebruikt als excuus om niet met zulke drastische bezuinigingsvoorstellen te komen als het huidige kabinet. Dat inzicht hadden we toen niet. We hadden inderdaad meer moeten doen”.

Harde gulden

Hoe zou Nederland er in economisch opzicht hebben uitgezien als het aardgas er niet was geweest?

Albeda: „De stijging van de welvaart zou minder zijn geweest, dat staat vast, maar tegelijkertijd moet je, denk ik, vaststellen dat het er met de werkgelegenheid wat minder problematisch had voorgestaan, dat er een paar procent minder werkloosheid was geweest: dat bovendien onze gulden minder hard was, hoewel lang niet iedereen dat een nadeel vindt, want de inflatie blijft er laag door. Ik geloof bovendien dat een belangrijk effect zou zijn geweest dat we ons loonbeleid effectiever hadden kunnen voeren, wat automatisch tot een betere werkgelegenheidssituatie zou hebben geleid. Want door die harde gulden ging bij elke loonmatiging de helft van het effect onmiddellijk weer verloren. Op die manier heeft de export van het aardgas (dat zonder veel werkgelegenheid geproduceerd kan worden) een deel van de uitvoer van andere produkten weggedrukt. Maar niemand die er zich druk over maakte. De betalingsbalans was immers positief. Pas na 1980, toen de lonen reël omlaag gingen, is daar verandering in gekomen”.

Intussen kunnen veel mensen van die in koopkracht gedaalde lonen hun gasrekening niet betalen. Is dat niet cynisch?

GELD LENEN?

VERLAAGDE TARIEVEN

PERSOONLIJKE LENINGEN

1 maand		3 maanden		6 maanden	
termijn bedrag	termijn bedrag	termijn bedrag	termijn bedrag	termijn bedrag	termijn bedrag
100.000	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
50.000	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
25.000	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
10.000	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
5.000	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
2.500	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
1.000	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
500	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
250	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
100	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
25	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
10	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
5	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
2	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
1	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50

045-719680
045-251043

C.M.V. BANK

Akerstraat 82a Heerlen
Kerkstraat 294 Brunssum

ECHTE PIEDRO'S ZIJN NIET DUUR

Natuurlijk meten wij beide voeten in lengte en breedte en houden de schoenen ook tijdens de draagtijd gratis onder controle. Pedro's zijn er van zeer smal tot extra breed vanaf maat 19.

PEDRO
toch beter voor hun voeten

Habets

Donderdag koopavond tot 8 uur
's maandags tot 1 uur gesloten

6261 BH Nuth, Stationsstraat 224. Tel.: 045-241286
Wycherbrugstraat 38A
6221 ED Maastricht. Tel.: 043-10426

Breialbum

HERFST-WINTER '84

3 SUISSES

3 SuisSES laat zich weer eens van haar beste zijde zien. In het sprankelende Breialbum.

6,95

3 SUISSES

• HEERLEN kerkplein 23 glaspeis bongerd •
• SITTARD steenweg 20 •
• GELDEN annastraat 47 •

Auto's en motoren

Let op, let op. INRUILERS van gerenommeerde zaak te k. voor weggeefprijzen. Kijk en vergelijk in prijs en kwaliteit. Vraag niet hoe het kan maar profiteer ervan. Opel Commodore '80 autom. m. lpg in nw.st. f. 10.750,-. z. sumes Chrysler 1307 '78, 2.250,-. Opel Rekord '79 op gas f. 8.750,-. Mazda 929 '82 f. 2.750,-. Ford Escort '77 f. 2.450,-. Mazda 929 Legato Hardtop type '80 autom. lpg f. 5.750,-. Datsun 100 '83 f. 2.750,-. Ford Capri '73 f. 1150,-. VW Bus pers. vervo. '78 f. 2.950,-. Vauxhall Chevette '78 f. 1.950,-. z. mooie Merce 280 S '74 veel extra's lpg f. 4.750,-. Ford 1600 '74 f. 2.450,-. Mazda 818 Coupé '78 f. 2.750,-. Renault 20 L '78 f. 2.450,-. diverse goedkope inruilers vanaf f. 500,-. Inruil en financiering mogelijk. Crombachstr. 7, Kerkrade (Gracht), laatste str. links voor Locht.

Bij beschikking van de kantoorrechter te Sittard d.d. 13-08-1984 is aan A.M.J. Diederens, wonende te Oorsbeek, gemeente Schinnen, aan de Nomenkamp nr. 36, handtekening verzoekend tot het zelfstandig uitvoeren van een internationaal handels- en zware machines, waar onder grondverzetmachines, waarbij hij gerechtigd is tot het gebruik van de beschikking daarover, een en ander in de ruimste zin des woords, doch met inachtneming van het bepaalde bij artikel 235, boek 1 BW.

Mr. Th.A. Pouw, advocaat en procureur, Prins Mauritslaan 82, Beek, Lb.

Te k. OPEL Kadett coupé, bj. '76. Tel. 045-750318.

Te k. zeer goed onderh. PERSONENAUTO of te ruil tegen bromfiets of motor. Tel. 045-462467.

Te k. FORD Taunus 16 L, bj. eind '77, f. 2150,-. Tel. 457013.

Te k. FIAT 128 Sport 3 p 1300, okt. '78, mooiste van Limburg, alle denkb. acc. aanw. Dorpsstr. 57, Bingerade.

Te k. TOYOTA Celica 16 ST, i.z.g.st., Liftback, bj. '77, f. 3700,-, bj. '76. Tel. 045-253330.

Te k. RENAULT 14 TL, bj. '77, i.z.g.st., vr.pr. f. 1900,-. Opel Kadett autom. 1200 S, bj. '75, vr.pr. f. 2900,-. VW Kever type '74, vr.pr. f. 1200,-. Tel. 04492-4382 tussen 18 en 20 uur.

LADA 1600 GL, '83; Lada 1200, '82; VW Polo, '78; Peugeot 104 SR, '80; Opel Kadett, '76; Taunus 1600, '74. Autobedrijf Chiaradia, Trichterweg 122, Brunssum, tel. 045-212843, Lada-dealer.

Te k. RENAULT 4, bj. '78, f. 1950,-. Montfortstr. 5, Hoensbroek, na 17 uur.

Te k. TOYOTA Corolla K 30, bj. '75, vr.pr. f. 850,-. A. Dr. Kuiperstr. 97, Treebeek.

Te k. OPEL Ascona 1900 S, 4-deurs, bj. '77, kl. geel, vr.pr. f. 3500,-. A. Riensstr. 2, Kerk-Schaesberg.

Te k. PEUGEOT 504 GL, bj. maart '77, te eig. alle keur. toegestaan. Tel. 045-321968.

Weg, omst. mooie BMW 316 i.z.g.st., kl. lichtgroen, radio/cass., enz. Alles nieuw. Vr.pr. f. 4750,-. Inr. evt. mog. type '77. Tel. 045-310098.

Te k. BMW 520 met extra's, moet weg, vr.pr. f. 1750,-. Ernst Casimistr. 2, Kerk-Schaesberg.

T.K. BEDFORD-BUS met gas, bj. '74; Citroën GS Club '76, Eisenhowerstraat 479, Sittard.

T.K. VW Kever. Rolandsweg 17, Sittard. Na 17.30 uur.

Huwelijk kennismaking

Jongeman 25 jr. zkt. kennism. m. M3SJE of jonge vrouw, tussen 20 en 26 jr., kind, geen bezwaar, huidskleur onbelangrijk. Br. m. foto op erew. ret. Brond. nr. KE 167 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

RTV muziek

Te k. KLEUREN-TV. Vele merken v.a. f. 1398,-. 16 cm. 66 cm. Tevens gebr. KTV vanaf f. 250,-. Zw/wit-vanaf f. 50,-. RTV van Voorst., Ganzewide 48, H'heide. Tel. 045-213879.

Landbouw

ONDERDELENBANK Schinnen. Tel. 04493-2715

Te k. TARWESTRO, oostg. 84, Gruijgrubben 29, Nuth, tel. 045-241923.

Caravans tenten boten

Dethleffs Caravans 1984. Rilemans Caravanhal, Haefland 19, Brunssum. Open mnd.-vrijd. 2-6 uur; zat. 10-5 u.

3 lichtgew. TOERCARAVANS met kachel, ijsk., tent. Kip. Wil. Ivonne f. 1250,-. 045-753039.

Te k. gevr. alle merken TOERCARAVANS en vouwwagens. Contant geld. 045-752747.

Door omstandigheden zeer moderne STACARA-VAN, gezellige slaapkamers, badkamer, Europacamping Valkenburg, v.z.v. water, gas, koelkast, oliestook, was/toilet, douche. Tel. 058-668081.

CARAVANSHOW met f. 500,- korting op al onze gebruikte caravans, o.m.: Tabbert, 538 mtr. Tandem, '78; Kip, 550 mtr.; Tandem, '78; Tabbert, 460 mtr.; '78; Knaus, 450 mtr.; '81; Chateau, '78; Munsterland, '77; Lion, '77; De Reu Hobby Kip 2x, 310 mtr.; Wile, 310 mtr.; Europa, 310 mtr.; 2x; Adria, 450 mtr.; Roller, 390 mtr.; Bergland, 310 mtr. Tevens f. 250,- korting op onze vouwwagens, o.a. La Boeme, Alpkamp, Alpkamp, Combi Camp, André J. met, Tago, Paradiso enz. Leuk speedbootje met trailer en 35 pk Mercury. Let op!!! f. 1950,-. Verdien extra vakantiegeld in onze vele tent showrooms. Caravanhandel Perfect Reukenderweg 36, Nuth. Tel. 045-244953. Geopend van 10.00 tot 18.00 uur. Zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur. Donderdag koopavond.

Te k. 6-pers. CARAVAN m. koelkast, verw. en nwe. tent, evt. ruilen tegen camper. Vr.pr. f. 5000,-. Marijkestr. 22, Nieuwenhagen.

TOERCARAVAN Bergland, 4.10 m, met nieuwe tent, kachel, ijskast, lat.v.nw. Tel. 045-753039.

2 lichtgew. TOERCARAVANS, tent, ijsk., Ivone '78 en Kip '72, f. 1250,-. 2 vouwwagens Trigano, '77, f. 1750,-. Roadmaster, '77, f. 1250,-. Tel. 045-753039.

Grote NAZOMERAKTIE

tot f. 2500,- korting op nieuwe 1984'er lichtgewicht tourcaravans vanaf f. 450,-. Vouwwagens met vaste wanden, incl. voortent vanaf f. 5995,-. Diverse leuke occasions! Caravanstalling vanaf f. 125,- p.j. Ubachs caravanimport, Kerkrade, Eygelshovergracht 39, tel. 460252.

Te k. STACARAVAN met inventaris, 2 aparte slaapk., op camping Mool Zutendaal - België. Tel. 045-722796.

Kunst antiek

H.H. ANTIEKHANDEL Nagel, Frans, Belg. en Duits antiek. Tel. 04937-2912. Ploegstr. 4, Someren f. 0450,-. Nieuw-Babant, 20 km. van Eindhoven.

SLAAPKAMER compl. v.a. f. 975,- en zaterdag f. 575,-. mooie tweedeeurs eiken kasten en vele andere meubelen. Souren, wit boerenhuis bij Makro Nuth, tel. 045-243860.

Te koop ANTIEK door eigen import, compl. eiken slaapkamer, kamerskasten, gesloten kasten, tv-kast, commode, nachtkastjes v.a. f. 75,-, tafels en stoelen, losse bedden, hanglampen, eiken bureau. P. Laeven, Rozenstraat 1, Vaesrade.

Antiek en CURIOSA-MARKT, zaterdag 25 augustus en zaterdag 1 september 6 september van 9.00-21.00 uur, grote toeristenbraderie winkelcentrum Entre Deux Maastricht. Nog 20 grondp., verwacht zeker 20.000 bezoekers. Tel. 04402-75041, Stoneproductions.

MIDZOMERBRADERIE te Kerkrade-Heilust, nabij Roda JC-stadion, op donderdag 23 augustus van 14 tot 21 uur. Handelaars, inlicht. tel. 045-310025.

PRIVE en escortservice.

Katja, Chantal en Marijke. Tel. 045-424987.

ESCORTSERVICE

voor dag en nacht. Tel. 045-425579.

JANNIE en Ria, escort en privé. Tevens ass. gevr. Tel. 045-424050.

KATJA'S escort en privé, van 9 tot 23 uur. Tel. 045-422564.

Privé JANNIE. Tel. 045-441909. Tevens assistente gevr.

Nieuw BRIGITTE bij Nancy, dag, van 19.00 tot 23.00 uur, 04494-54314.

SWEET LOVE escort met Anita en Peggie. Tel. 045-325143.

Privé-huis MARGO met nieuwe meisjes. Nu iedere dag geopend vanaf 10.00 uur tot 23.00 uur, 04494-52758.

SITTARD: privé van maand. t/m vrijd. 11-23 u. Tel. 04490-28256.

LINDA privé, iedere dag. Dag en nacht. Ook za. + zond. 045-228431.

ESCORTSERVICE van de Topclub v. 14 tot 4 uur. Bel voor info 045-323399.

TOPCLUB. Cindy, Diana, Mirjam en Sabrina. Geopend van 14 u. tot 4 u. 's morgens. Bel 045-321580.

VIDEOCLUB Heerlen. Tel. 045-718067. Anja is terug.

A-team ESCORTSERVICE van 14 u. tot 4 u. 's morgens. Tel. 045-321580.

LA COMPARSA Vaesrade 37, gem. Nuth. Tel. 045-241592. Geopend van 12 tot 20 u. Bar van 20 tot 2 uur.

Privé MARIA vanaf 13 uur. Tel. 04499-3828.

Bij Donna Christien privé nieuw!! ROSITA en Brigitte. Tel. 045-227734.

SONJA. Privé en escort onder nieuw tel.nr. en nieuw adres: 045-410449.

NELLIE, Pascale en Anneke. Tel. 045-711700.

Privé CHAMILLA en Dagmar. Tel. 045-227873.

Meisjes gevr. voor club KLAUWTE VIER, Oude Llesboslaan 90, Breda of bel eels na 18 uur 076-135968.

MADSON International Kerkrade. Nieuwstraat 110. Geopend v.a. 14 u. 454372.

HAPPY NIGHT club, geop. v. ma./zond. van 20 tot 4 uur. O.L. Vroonstraat 8, Kerkrade.

BE JACHTHOUT, geop. v. ma./zond. van 20 tot 4 uur. Grensstr. 23, Haanrade-Kerkrade.

MEN'S FOR MEN'S club, Peter, André, Jo, Bennie, Ad, Manfred ontvangen u. Dag. geop. v. 13.00-4.00 u. Drievogelstr. 4, Kerkrade-W. Tel. 045-425101.

SITTARD privé Debora en Angelique van ma. t/m za. van 12 tot 24 uur. Tel. 04490-15748.

NIJEUW Club Pallast, geopend ma. t/m vr. van 11 tot 24 uur. Tel. 04454-1195.

ESCORT. Frans, Edwin, Mark en Steven. Nu ook voor dames. Dag en nacht. Tel. 045-724688.

IIWINDY!!

van 12.00 tot 23.00 uur, ook weekends. Tel. 045-416598.

FANA, Vanessa, Jacky, Martina, Domina-Diana. Privé dag en nacht, za. en zo. Tel. 04494-53846.

ESCORTSERVICE dag en nacht. Tel. 04494-53846.

NIJEUW! Britta, Maria en Angelika. Privé en escort van 10 tot 24 uur. Tel. 04494-54360.

ESCORTSERVICE. Rob, Hans, René, Roberto en Frank. Ook voor dames. Woensdag 22-8 gesloten. Tel. 045-717670.

24-uurs ESCORTS. Sonja, Angela, Mara, Patricia. Tel. 045-727028. Ook zat. en zond.

Club-landhuis SONNENHOF nabij Aken, di., wo., do., vrij, van 15 u. zat. van 19 u. Tel. 09-49-2402-71262.

Nieuw MELANIE en Patricia vanaf 11.00 u. Ook zat. en zond. Tel. 045-721759.

VIDEOFILMCLUB (flat 390) Geleen. 04494-48933 14-22 uur.

NORA Stationstraat 31 Sittard. Contactburo filmclub 10-12 uur.

PRIVÉ-HUIS.

Linda met Sandra, Angela, Monica en Cora, vanaf 10.00 tot 4.00 uur. Tel. 04494-44439.

NANCY met Chantalle en Rosy, nieuw Brigitte. Dag van 10.00 tot 23.00 uur. Tel. 04494-54314. Zat. tot 18.00 uur.

CHRISTEL, Angelique en Iris, vanaf 11.00 uur. Tevens escort. Tel. 045-725020.

Domina, ROXANNE, privé, tevens videoclub. Tel. 045-463750.

NIJEUW! Heropening E-bar, Santforterstraat 4, Thorn. Geopend maandag t/m vrijdag v. 14.00-02.00 u. Tel. 04756-2077.

Nu iedere dag geopend ESCORTSERVICE. Bel tel. 045-225009.

Escort, escort, escort. Bel SUGERLAND-escort. 043-617295.

Nieuw MARK. Alleen escort. Iedere dag. Bel voor afspraak: 043-617297.

Mieke, Liane, Ellen e.a. ESCORTSERVICE. Bel voor afspr.: 045-222802.

NIJEUW. Privé Dewi, bellen 1 tot 10 uur, tel. 04490-25389.

Diversen

Café-rest. KOTA RAJ Dautenbergstraat Heerlen. Speciale Indië kokkin. Iedere dag kun genieten van onze heerlijke rijsttafel.

TV-reparatie zonder v. nijkosten. Z-Limburg SERVICE. Tel. 045-312591.

GEBIT gebroken? Kterwijl u wacht. Borst en Meers, Strepenstr. Schaesberg. Tel. 315921.

Meubelen STOFFER. Wij komen u geheel blijvend bezoeken. J. Zwaag, Kantstr. 35, U. Worms. Tel. 045-31045312756.

Voor alle KOELKAST en diepvriezers reparat. Vroko. Tel. 045-441568.

Stoelreparatiebedrijf PAREET rieten en stoelen. Tel. 216592.

REPARATIES van merken wasmach. wasdrogers enz. Tel. 722796.

DANK voor verkn. gunst. L.M.

ROVC

Mondelinge avondkursussen

duur 6-7 maanden
regionaal opleidings- en vormingscentrum voor het bedrijfsleven bv

Industriële automatisering

Een zeer praktische opleiding bestemd voor monteurs en bedieningspersoneel, e.a. (lts of mado opleiding). Een unieke cursus, waarvan u in ieder geval de documentatie moet aanvragen.

De cursus(en) start(en) te:
Roermond d. 25 sept. Streekschool v. B.B.O., Jagerstr. 6.

Hydrauliek en pneumatiek

Een hoog aangeschreven praktisch gericht cursus met praktijk voor lts-ers, mts-ers en overeenkomstig niveau. Schemalezen, kennis apparatuur en storingen staan centraal.

De cursus(en) start(en) te:
Heerlen ma. 24 sept. LTS, Burg. de Heesleplein 31.
Roermond d. 25 sept. Streekschool v. B.B.O., Jagerstr. 6.

Hydraulische systeemtechniek

Een vervolgcursus voor technici met basiskennis hydrauliek (of evt. lts opleiding). Geompeleerde en proportionele (regelsystemen: pomp-, motor-, e.a. regelingen; cartridges, meettechniek).

De cursus(en) start(en) te:
Sittard do. 27 sept. school op dit moment nog niet bekend.

Elektrisch schakelen

Bij uitstek geschikt voor lts-ers, mts-ers en overeenkomstig niveau met een metaal- of werkt.-bouw. opleiding. Centraal staan relais- en motorschakel-, meet- en schematechniek alsmede apparatuurkennis. Een cursus met praktijk.

De cursus(en) start(en) te:
Heerlen ma. 24 sept. LTS, Burg. de Heesleplein 31.
Roermond d. 25 sept. Streekschool v. B.B.O., Jagerstr. 6.

Toegepaste elektronika

Voor niet-elektronici zoals lts-ers en mts-ers werktuigbouw. Iedere cursus ontvangt een praktijkboek voor het thuis opzetten en doormeten van de vele schakelingen.

De cursus(en) start(en) te:
Roermond d. 25 sept. Streekschool v. B.B.O., Jagerstr. 6.
Sittard do. 27 sept. school op dit moment nog niet bekend.

Schakelbesturingstechniek

Een bijzondere cursus op mts/hts niveau voor het overzien en oplossen van mechaniserings/automatiseringsproblemen (zowel bij storingen als bij ontwerpen). Geeft een totaal inzicht in de verschillende uitvoeringstechnieken (relaisteknik, pneumatiek, elektronikatechniek, etc.) door het leren denken in functies. Noodzakelijke basiskursus voor industriële micro-processors en computers. Met praktijk.

De cursus(en) start(en) te:
Roermond d. 25 sept. Streekschool v. B.B.O., Jagerstr. 6.

Industriële microprocessors

Een cursus voor technici die te maken hebben of krijgen met microprocessors, zoals deze op industriële installaties worden toegepast. Het gebruik en de functie van de mikroprocessor staan centraal. Iedere cursus heeft de beschikking over een industriële mikroprocessor.

De cursus(en) start(en) te:
Roermond d. 25 sept. Streekschool v. B.B.O., Jagerstr. 6.

Meet- en regeltechniek

Een cursus (met praktijk) voor lts-ers, mts-ers en overeenkomstig niveau. Schema lezen, kennis apparatuur, regelsystemen en storingen zijn de belangrijkste onderwerpen.

De cursus(en) start(en) te:
Roermond d. 25 sept. Streekschool v. B.B.O., Jagerstr. 6.

Koeltechniek

Een basiskursus waarin het doorgronden van installatie (schemalezen) alsmede de kennis van de in de koel- en vries-techniek toegepaste apparatuur (vooral hun functies) centraal staan. Een cursus voor lts-ers, mts-ers en overeenkomstig niveau.

De cursus(en) start(en) te:
Heerlen do. 27 sept. LTS, Burg. de Heesleplein 31.
In uw omgeving verzorgt het ROVC verder de cursussen: Dieselmotoren, Energiebeheersing, Industriële Elektronika.

Voor uitvoerige informatie dient u de coupon zo spoedig mogelijk in een ongefrankeerde envelop te zenden aan:

► ROVC, antwoordnummer 85
6710 VB Ede.
Tel. 06380-32514

Gaarne ontvang(en) ik (wij) de gegevens voor de cursus:

Naam: _____
Straat: _____
Plaats (postcode): _____
Telefoon: _____

Het diploma is de kroon

Op het succes. Een papertje dat u het genoegen schenkt iets bereikt te hebben. En terecht. Het is immers een duidelijk bewijs van verworven kennis. Nieuwe maatschappelijke kansen en mogelijkheden krijgen hiermee de ruimte. Een belangrijke vraag is natuurlijk wel: een diploma in welke richting en van welk onderwijsinstituut?

Wat dacht u van het ISW? Het brede opleidingsaanbod en de diploma's daarvan genieten een werkelijke uitstekende reputatie bij bedrijf en organisatie.

Dat is uiteraard niet vanzelf gegaan. De ruim 50-jarige ervaring en de onbetwiste kwaliteit hebben van het ISW gemaakt wat het nu is. Gedegen en betrouwbaar in mondeling onderwijs. Tel daar nog het praktische karakter bij op en u heeft een onderwijsinstituut waar u niet omheen kan.

Bel snel 071-258585 of stuur de bon op. De gids naar een waardevol diploma heeft u dan snel in huis.

ISW, UW BETROUWBARE GIDS NAAR EEN WAARDEVOL DIPLOMA

ECONOMIE

- Bedrijfsconomie (MEAO-niveau)
- Bedrijfsconomie (HEAO-niveau)
- Praktijkdiploma Bedrijfsconomie
- Algemene Economie (MEAO-niveau)
- M.O. Economie
- Creditmanagement

COMPUTER EN GEBRUIKER

- Praktijkopleiding Computerboekhouden en Administratie (CBA)

MARKETING

- Commercieel Economische Praktijk
- Marketing Praktijk
- Marketing (NIMA-A, B en C)
- Repetitiecursus (NIMA-A en B)
- Industriële Marketing
- Industriële Verkoop
- Sales Management (NIMA-Verkoopleider)
- Retail Marketing
- Direct Marketing
- Informatietechniek voor de Marketing Manager
- Marketing van Diensten

MANAGEMENT

- Management Assistentie
- Middel Management
- Voorbereidend Hoger Management

PERSONEEL EN ORGANISATIE

- Leergang Personeelszaken
- Aktueel Social Management
- Organisatiekunde

COMMUNICATIE

- Public Relations
- Praktische Journalistiek

OPENBAAR BESTUUR

- Management in Overheidsorganisaties

RECHTEN

- Bedrijfsrecht

MAKELAARDIJ

- Makelaar in onroerende goederen
- Repetitiecursus Makelaar o.g.

DE STUDIEGIDS

Management voor Non-Profit organisaties
Voortgezet Management voor Non-Profit org.
Hoger Management voor Non-Profit organisaties
Hogere Bedrijfsleiding
Directie-Secretaris m/v
Persoonlijke Vorming en Presentatie
Management en Kwaliteit

Bel 070-245056 (dit nummer is dagelijks, ook in het weekend, van 8.30-23.00 uur bereikbaar), tijdens de kantooruren 071-258585, of stuur de bon even op. U krijgt dan vrijblijvend de ISW-Studiegids toegezonden met alle informatie over de opleiding.

Invullen met blokletters a.v.p.
dhr./mevr./meij. _____
Straat: _____
Postcode: _____ Plaats: _____
Tel.: _____ BLD-204

In gesloten enveloppe zonder postzegel sturen naar:
ISW, Aantwoordnummer 10120, 2300 VB LEIDEN.

OPLEIDINGEN EN BEDRIJFSTRAININGEN

Instituut voor Sociale Wetenschappen
Schoterveld 9, 2316 XG LEIDEN.

OPLEIDINGEN VAN HET ISW STUDIES MET TOEKOMST

Miro laat zien dat het goedkoper kan.

Andijvie

50 ct.

kilo

Tartaar

500 gram

4,95

MIRO

Gebroken

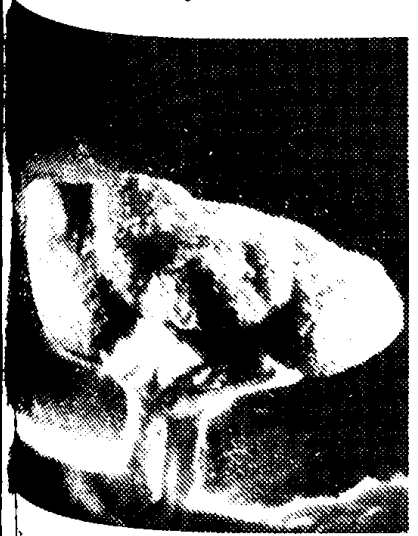
Heerlens oudste inwoner de 103-jarige Jan Pex kan een de-
sen dagen het De Weer-
zieken-
huis weer verlaten. Hij heeft
daar een week of twee gelegen
met een gebroken heup. Geluk-
lijk gaat alles nu weer goed. Het
is wel enigszins curieus hoe
Heerlens oudste in het zieken-
huis terecht kwam. De oorzaak
van zijn gebroken heup is een
diepe val met een 100-jarige in
het tehuis waar Jan Pex woont.
Deze man - zelf toch ook niet
meer een van de jongste - had
een beledigende opmerking ge-
maakt over de leeftijd van Pex
en noemde hem 'oude lul' (Sor-
ri, maar dat waren nu eenmaal
de beledigende woorden).
Jan Pex had zich hier zo over
opgevoerd dat hij uitgeden-
met de bekende gezinnen. Ore-
gens heeft hij een gevoelige
tijd gehad in het ziekenhuis.
Jan Pex weigerde namelijk
drinken tot zich te nemen of er
moest wat alcohol in zitten. Zo
werd Jan de enige in het zieken-
huis die dagelijks een paar gla-
zen bier en een borrel kreeg.
Ouderdom biedt toch ook voor-
delen.

Ridders

We schrokken ons een hoedje
toen we gisteren in Hoensbroek
een stel kruisridders voorbij za-
gen trekken. „Die hebben nog
een aardig eindje voor de boeg
als ze naar het Heilige Land
moeten”, dachten we bij onszelf.
Het bleek echter niet zo drama-
tisch te zijn als in de Middeleeu-
wen. De ridders waren jongelui
die de LTS in Hoensbroek gaan
bezoeken en in het kader van de
kennismaking op de eerste
schooldag, werd er wat crea-
tiefs gedaan, in de vorm van
een kruisridderspel. Al spelend
kamen ze namelijk veel beter met
elkaar kennismaken, dan al le-
red.

Medisch

moet er maar niet heen gaan
want U 's avonds uitgenodigd
zijn. Uw smaaklust eens kunnen
ervaren. Maar anders is het
ook heel interessant, die foto's
van Lennart Nilsson. Het zijn
medische foto's, een blik in het
menselijke lichaam. Het gaat met name om
het hart, de hersenen, de nieren
en de bloedvaten. Er zijn ver-
tellingen bij van 85.000 maal
de oorspronkelijke grootte van
de organen. Vijfveertig wien-
de opnamen zijn van 25 augus-
ten tot en met 7 september te
Kerkrade. Dat is misschien ook
de beste plaats van zo'n ten-
stelliging, mocht U zich na-
melijk na het zien van al dat
„ruudigs”, kunt U zich meteen
hier behandeling stellen.

TE GROTE STROP VOOR GEMEENTE HEERLEN Geen gemeentegarantie meer op appartementen

HEERLEN - Heerlen verleent geen gemeentegaranties meer op appartementen. Voor eengezinswoningen verandert de regeling niet. Daarnaast wil de gemeente bevorderen dat appartementen, die openbaar moeten worden verkocht vanwege achterstallige hypotheekbetalingen, in handen komen van de woningbouwverenigingen. Dit om speculatie met dit soort woningen te voorkomen. Bij een gemeentegarantie garandeert de gemeente aan de geldgever rente en aflossing voor het geval iemand niet meer aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.

Heerlen moet ieder jaar meer geld toeleggen op de gemeentegaranties. Vooral de begin jaren tachtig sterk gestegen rente, heeft nogal wat kopers de das omgedaan. In 1981 bij-voorbeeld bedroegen in Heerlen de verliezen op deze garanties bijna een kwart miljoen gulden. Het ging om zeven gedwongen verkopen. Negentigduizend gulden kwam voor rekening van de gemeente. De rest van de verliezen kwam voor rekening van het rijk en het Bouwfonds Limburgse Gemeenten (BLG). Een jaar later was er sprake van een ware hausse in de gedwongen verkopen. Op 21 woningen die moesten worden verkocht, werd 950.000 gulden aan hypotheekverliezen geleden. 220.000 gulden kwam voor rekening van Heerlen.

Daling

Verleden jaar was er een lichte daling in het aantal gedwongen verkopen van woningen met een gemeentegarantie; het bedrag dat de verschillende overheden moesten afschrijven liep echter op: 960.000 gulden namelijk. Heerlen moest 260.000 gulden daarvan betalen. Dit jaar zijn er ook al weer de nodige verkopen geweest.

Het merendeel van de woningen, die verkocht moesten worden, betreft appartementen. Bovendien

moet de gemeente op een appartement in de regel veel meer geld toeleggen dan op een eengezinswoning. Het komt voor dat appartementen voor een vijfde van de oorspronkelijke koopprijs in andere handen overgaan. Vandaar dat besloten is, geen gemeentegaranties meer te verlenen op appartementen. „We hebben onze les geleerd”, zegt wethouder H. Savelsbergh.

Hij deelde verder mee dat bevorderd zal worden, dat woningen die moeten worden verkocht, in de toekomst naar woningbouwverenigingen overgaan. Op deze manier wordt het gevaar dat speculanten zich meester maken van uiterst goedkope woningen en de overheid met de brokken blijft zitten, tegengegaan. Iets wat nu regelmatig voorkomt. Door woningbouwverenigingen mee te laten worden wordt ieder geval voorkomen dat de appartementen tegen de laagst mogelijke prijs worden verkocht.

Het rijk heeft formeel geen bezwaar tegen deze oplossing. Het zal er echter financieel-juridisch geen medewerking aan verlenen, zoals een bijdrage aan een eventueel exploitatie-

verlies op zo'n woning.

Toch karakteriseert de wethouder deze oplossing als de minst slechte die mogelijk is. Hij verwacht daarom dat ook andere gemeenten deze richting uit zullen gaan. Zowel de woningbouwverenigingen als het BLG hebben positief gereageerd op dit voorstel.

Brunssum

De gemeenteraad van Brunssum wordt in zijn komende vergadering andermaal geconfronteerd met een tegenvallende gemeentegarantie van appartementen aan de Weijweg en de ABC-sstraat in Treebeek. Voorheen hoorde dit gebied tot Amstenrade, bij de herindeling is het overgegaan naar Brunssum. De gemeente mag in totaal 140.000 gulden op tafel leggen (waarvan 50 procent voor rekening van het rijk) omdat de woningen door de eigenaars niet meer betaald konden worden (vaak buiten hun schuld om) en tegen enorm lage prijzen verkocht werden.

Verdriet op eerste schooldag „Papa, ik wil niet..”

HEERLEN - In onze geëmancipeerde maatschappij is het niet langer een aan de vrouw toebedeelde taak, peuters voor het eerst naar school te brengen. Ook vaders mogen nu proberen de kleuters zover te krijgen dat ze zich overgeven aan de zorgen van de juf of de meester. Op de kleuterschool Douve Weien in Heerlen kreeg één van

de vaders gistermorgen toch wel een psychologisch zwaar karwei op te knappen toen zoonlief zich huilend aan zijn borst wierp, alvorens zich over te geven aan de goede zorgen van jufvrouw Kitty (FOTO). Zo'n eerste dag is altijd een beetje moeilijk, niet alleen voor de kleuters, maar ook voor de moeders en hier en daar zelfs voor pa.

Jubilerend bestuur pleit tevens voor derde sporthal

Sportraad Kerkrade wil lege Rodahal weer vullen

KERKRADE - Het bestuur van de Kerkrade sportraad, die komend weekeinde de festiviteiten in het kader van het zilveren jubileum start, vindt het onjuist dat een zo grote binnensportaccommodatie als de Rodahal, op de weekeinden na, de hele week leeg ligt. Voorzitter Dovern van de sportraad spreekt zelfs van een 'kwalijke zaak' en plaatst de plannen voor een derde sporthal in het licht van de sportieve non-activiteit in de Rodahal.

Dovern: „Vanaf vier of vijf uur 's middags zou de Rodahal gebruikt moeten kunnen worden. Ik weet ook dat er in het verleden problemen zijn geweest met de georganiseerde sporters die, als er een of andere antiekmarkt of autoshow plaatsvond of als er een huilebalk kwam zingen, het veld moesten ruimen. Maar persoonlijk vind ik dat de hal voor de uren dat er geen commercieel aantrekkelijke zaken plaatsvinden, gebruikt moet kunnen worden door de recreatieve sporters die gewoon lekker een balletje willen gooien of trappen.”

Daarnaast wil de sportraad ook een derde sporthal (naast de hallen 'Kerkrade-West' en 'Rolduc') waarvan de locatie nog niet vaststaat. Dat de hal ergens in Bleijerheide of Chevremont moet komen te liggen lijkt wel aanbevelenswaardig. „Maar dat kan me verder ook niet schelen. Als ze er maar komt,” aldus Dovern.

Een probleem is ook het hoge tarief dat sportverenigingen moeten betalen om gebruik te mogen maken van de Rodahal. Vijftienhonderd gulden tellen de verenigingen mo-

menteel neer voor een avondje Rodahal. Een eerder pleidooi van de sportraad bij de gemeente voor verlaging van dat tarief heeft geen resultaat gehad. Volgens bestuurslid Zeguers van de sportraad hadden er veel meer nationale en internationale kampioenschappen en andere sportevenementen kunnen plaatsvinden in de Rodahal. Maar de huurprijs bleek voor sommige sporttakken veel te hoog.

Sanering

De roep om een sporthal erbij voor

Kerkrade spruit ook voort uit de constatering dat er een duidelijke tendens waarneembaar is van de buitensporten naar de binnensporten. In gemeenten als Maastricht, Landgraaf en Brunssum heeft dat al geleid tot sanering van voetbalvelden. Aan dat laatste wordt in Kerkrade nog niet gedacht. Maar het bestuur van de sportraad is ervan overtuigd dat met de realisering van het hockeyveld voorlopig de laatste buitensportaccommodatie in Kerkrade gereed is gekomen.

Ambtenaar Harrie Handels van sportzaken, als secretaris/penningsmeester deel uitmakend van het dagelijks bestuur van de sportraad, spreekt in dat verband van 'pas op de plaats'. De groei is er volgens hem uit in de buitensporten.

Eén uur uit geheugen verdwenen

Meisje kreeg 'black out'

KERKRADE - De politie van Kerkrade vraagt zich af, wat er met een 11-jarig meisje is gebeurd, dat zaterdagmiddag een totale 'black out' heeft gehad.

Het meisje vertrok rond half zes met haar fiets vanaf de Ailbertuslaan waar ze woont in de richting van de Voortstraat waar familie woont. Ruim een uur later arriveerde het meisje daar met een wond op haar voorhoofd. Inmid-

dels verbonden met een pleister.

Van wat er in het afgelopen uur gebeurd was wist zij zich niets meer te herinneren.

Het meisje werd door een arts onderzocht. Uit het onderzoek bleek dat zij alleen een lichte hersenschudding had. Toch is de politie geïnteresseerd in hetgeen er gebeurd is. Heeft het meisje een ongeluk gehad? Wie heeft haar verbonden? Is ze misschien gevallen met de fiets? Wie iets dergelijks heeft gezien of wie het meisje heeft geholpen, gelieve contact op te nemen met de politie van Kerkrade, tel. 452345, toestel 242.

Strandweer...

HEERLEN - Lekker warm, echt strandweer. Je hoeft niet naar Zandvoort of Scheveningen om van zand en water te genieten. Het kan ook in de Sigrano-groeven bij Palemig in Heerlen. Hoewel de politie blijft waarschuwen voor gevaar, wordt er op warme dagen naar hartelust gezwommen. En sinds bekend is, dat de overheid voornemens is er een naaktstrand van te maken, verschijnen er ook dames in ééndelige bikini's. Of zou het daarom juist zo druk zijn.....?

(ADVERTENTIE)

VAN DEN BURG

Oranje Nassastraat 14, Heerlen

GAAT REORGANISEREN.

Daarom van woensdag 22 aug. t/m zaterdag 1 sept. een FANTASTISCHE UITVERKOOP van topmerken damesbovenkleding, -lingerie en foundation.

DIT BUITENKANSJE MAG U NIET MISSEN!!!

Op vrijdag 14 september heropent mevrouw Van den Burg Heerlen haar zaak onder de naam „Body Mode”, als de ondermode-, nachtmode- en badmodespecialist voor het gehele gezin. „BODY MODE” wordt een begrip in Heerlen!

(ADVERTENTIE)

slaap-adviescentrum

VAN SLOUN SLAPEN

Industriestraat 4A - Sittard - Tel. 04490-21839

Competitie van start in één zaal

Gerommel in kegelwereldje van Bocholtz

BOCHOLTZ - Het rommelt in het Bocholtzer kegelwereldje. Er is enige wroel ontstaan tussen de Bocholtzer Kegelbond (BKB) en de baanhouders, die steeds hun banen ter beschikking stelden van de vele Bocholtze kegelclubs. Het resultaat hiervan is, dat bij de start van de competitie van de BKB op 9 september, slecht één zaal met banen beschikbaar is, namelijk zaal Glavimans. De banen in de zalen Coerver, Olislagers en Arnoldi zullen - zoals het zich nu laat aanzien - onbenut blijven.

Voorzitter Bernhard Franken van de BKB: „Wij hebben een uitnodiging gestuurd aan de baanhouders. Wij kregen geen antwoord

en stonden daarmee voor een volledige feit. We gaan nu in Glavimans van start. Daar wordt hard gewerkt aan uitbreiding van het aantal banen. Gelukkig doen de kegelverenigingen uit de andere zalen toch mee in de competitie. Slechts twee clubs hebben zich niet opgegeven.”

Chris Olislagers, is één van de baanhouders die het nu zonder de competitiewedstrijden moeten doen. „Het kwam voor ons als een donderslag bij heldere hemel. Wij werden uitgenodigd voor de jaarvergadering bij Glavimans. Maar we hebben een zaak en kunnen niet zomaar weg. Daardoor was Glavimans alleen op de vergadering. Ik heb nooit moeilijkheden gehad met de BKB en ook nooit een baan geweigerd. Zomaar uitsluiten vind ik dan ook geen stijl.” Zegt hij.

Staatsloterij

2^e trekking

737^e Staatsloterij, 2^e trekking 30 augustus 1937

50.000 zijn gevallen op alle nummers;
20.000 zijn gevallen op alle nummers;
5.000 zijn gevallen op alle nummers;
2.000 zijn gevallen op alle nummers;
1.000 zijn gevallen op alle nummers;
1.000 zijn gevallen op alle nummers;
1.000 zijn gevallen op alle nummers;
1.000 zijn gevallen op alle nummers;
1.000 zijn gevallen op alle nummers;
1.000 zijn gevallen op alle nummers;

en prijzen van

500 op alle nummers eindigende op:
100 op alle nummers eindigende op:
100 op alle nummers eindigende op:
50 op alle nummers eindigende op:
50 op alle nummers eindigende op:
50 op alle nummers eindigende op:
50 op alle nummers eindigende op:
20 op alle nummers eindigende op:

Zetfouten voorbehouden

De meeste kans in de Staatsloterij

Nu tien jaar voor moord op Marjo

Gerechtshof spitte in leven van Marcel N.

door jan a.c. de klerk

DEN BOSCH – Het ontging maandag Marcel N. (37) uit Maastricht volkomen dat het gerechtshof in Den Bosch urenlang diep spitte in zijn persoonlijkheidsstructuur. President mr. J. Moons en de twee raadsheren van het hof besteedden bijna een dag lang aan de vraag of de Maastrichtenaar de moord op zijn ex-vrouw, fysiotherapeute Marjo Otten (34), in maart van vorig jaar aangerekend kan worden. Aan het eind van de behandeling in hoger beroep van deze geruchtmakende moordzaak viel advocaat-generaal mr. Wolfs officier van Justitie mr. Franssen in Maastricht af door ter beschikking van de regering te vorderen, maar wel gecombineerd met een gevangenisstraf van tien jaar. De Maastrichtse officier van Justitie had vijftien jaar celstraf zonder de maatregel voor verpleging van regeringswege gevraagd, waarna de Maastrichtse rechtbank Marcel – Pieta – N. in april van vorig jaar tot acht jaar en ter beschikkingstelling van de regering had veroordeeld.

Daartegen waren zowel Marcel N. als de officier van Justitie in beroep bij het Bossche hof gegaan. President mr. Moons stapte aan de hand van de verklaringen van Marcel van de rechtbank in Maastricht over de dramatische feiten heen. Zeer summier schilderde hij het langdurig plannen maken van Marcel met zijn vriendjes Paul van R. (19) en Ralph van D. (18) om Marjo Otten uit de weg te ruimen en het uitvoeren daarvan door overmeestering van de vrouw, de verdoving met ether, de wurging in het bos bij As in België en de begrafenis daarna in een lang van tevoren daar gedolven graf.

Nuanceverschil

Heel wat tijd werd besteed aan het horen van districtpsychiater dr. van Leeuwen uit Maastricht en de nuwaarts dr. L. Adriaans van de psychiatrische observatiekliniek Pieter Baan-centrum in Utrecht die beiden over Marcel N. hebben gerapporteerd. Beiden zijn van mening dat de Maastrichtenaar – hoewel met enig nuanceverschil – sterk verminderd toerekeningsvatbaar geacht moet worden en dat hij wel het inzicht heeft gehad waar hij mee bezig was, maar zijn wil niet meer geheel zelf had kunnen bepalen.

Marcel N. boog onder de discussie daarover het hof en de psychiaters steeds verder het hoofd en reageerde met geen enkel woord of gebaar. Hij zat roerloos en apathisch op de verdachtenbank. Mr. Moons trachtte tevergeefs met 'Overman uzelf om te zeggen wat gezegd moet worden' hem een eigen lezing van zijn gevoelens te onttrekken. Marcel herhaalde slechts dat het idee voor de moord van zijn jongere vriend Ralph was geweest en dat hij tijdens de wurging in het Belgische bos het gevoel had gehad weer met zijn vrouw verenigd te zijn geweest. Dat komt niet zo gemakkelijk over', reageerde mr. Moons daarop.

De psychiaters legde opnieuw uit dat de storingen in Marcel's persoonlijkheid voor een zekelijk pathologisch narcisme hebben gezorgd en dat Marcel N. voor en na de moord in een schijnwereld heeft geleefd die evenwel niet als een echte waanwereld aangemerkt kan worden. De scheiding tussen Marcel en Marjo en de beslissing hun enig kind bij de moeder te laten heeft volgens dr. van Leeuwen een grote rol gespeeld.

Kritiek

Op dat punt uitte de psychiater niet malse kritiek aan het adres van de kinderbescherming. „In Nederland zorgt het beleid van de kinderbescherming rond de toewijzing van kinderen bij echtscheiding te vaak voor ernstige conflicten en een traumatisch effect op een van de partijen", aldus dr. van Leeuwen.

Advocaat-generaal mr. Wolfs ging in zijn requisitoir ook nauwelijks nog op de feiten in. Hij volstond met de wettig en overtuigend bewezen te verklaren en wijdde verder alleen uit over de mogelijkheid en wenselijkheid van verpleging van Marcel N. Er is ruimte voor schuld en de Maastrichtse rechtbank heeft die schuld te weinig aan de verdachte toegerekend", argumenteerde mr. Wolfs de tien jaar vrijheidsstraf die aan de tbr gekoppeld diende te worden. Overigens kan de verpleging van regeringswege al tijdens die straf worden aangevraagd. Mr. Max Moszcwicz uit Maastricht pleitte ook voor ter beschikkingstelling van de regering maar dan wel met een heel wat kortere gevangenisstraf er bij. Als het aan hem ligt hoeft die niet langer te zijn dat de tot nu toe in voorlopige hechtenis doorgebrachte tijd.

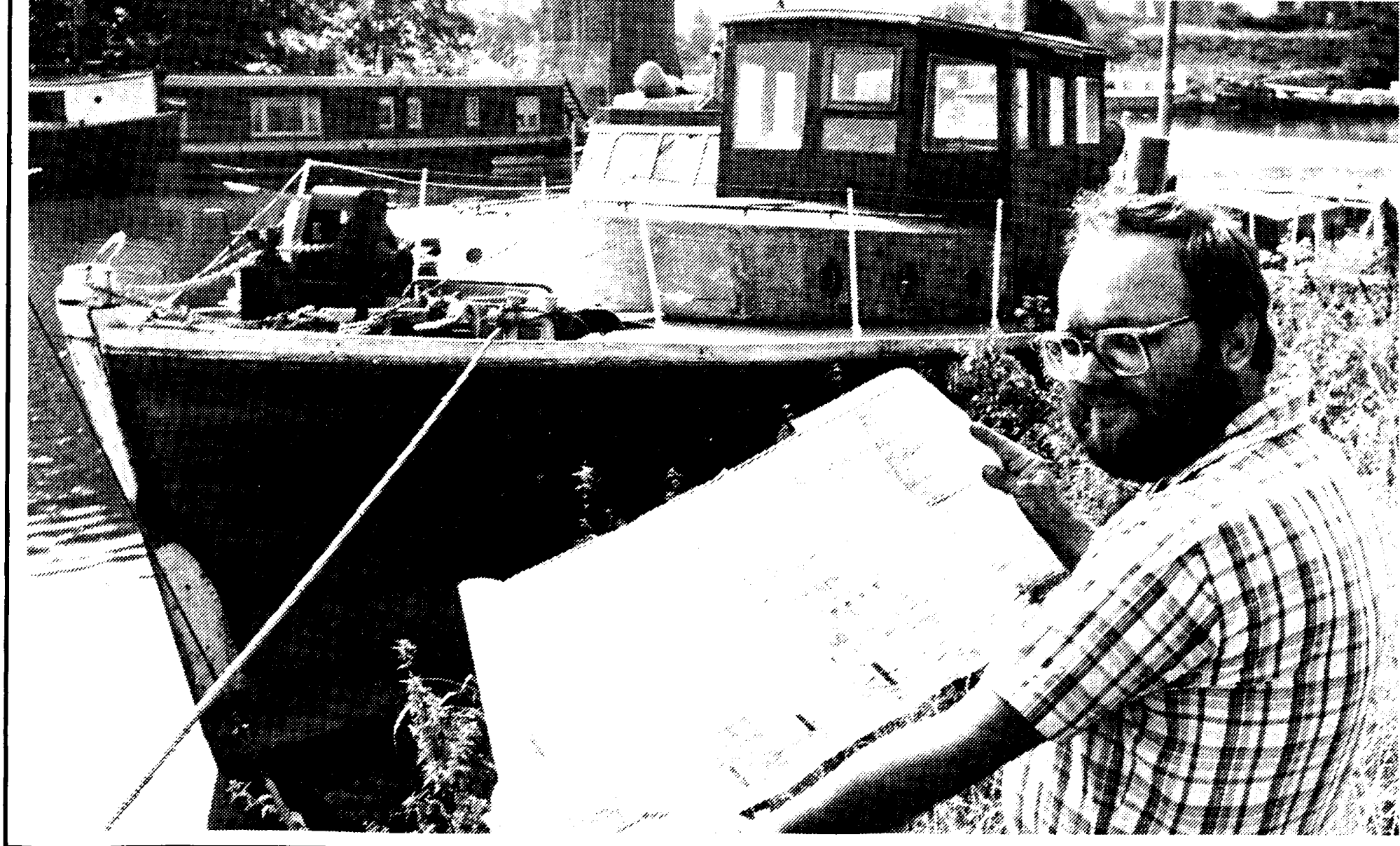
Rechtvaardig

„Ik hoop op niet meer dan rechtvaardigheid", hield de Maastrichtse strafpleiter het hof voor en de president wil hij het liefst naar

oud gebruik in het Joodse recht ook de tegelijk de rol van advocaat voor Marcel N. toebedelen. De rapportage van de psychiaters benadert hij vanuit het schuld en boetebegrip. „Er kan geen sprake zijn van meer straf dan de mate van schuld. Of hebben we in dit land geen schuld-strafrecht meer", wierp hij het hof voor de voeten.

De schuld vindt mr. Moszcwicz vooral beperkt doordat de psychiaters de mate van die schuld zelfs niet in een percentage hebben durven uitdrukken en het houden bij verminderde toerekeningsvatbaarheid.

Het hof wijst op maandag 3 september arrest.

MAASTRICHT – De een houdt (vredes)duiven als hobby, de ander knapt uit liefhebberij een Nazi-torpedojager uit 1942 op. Dat laatste doet Doy Lejeune (zie foto), een 35-jarige Maastrichtenaar die

vijf jaar uitgetrokken heeft om deze 22 meter lange oorlogsbboot in de oorspronkelijke staat terug te brengen. „Dank zij een kopie van de originele bouwtekening, verkregen via bemiddeling van het Westduitse consulaat in Maastricht, weet ik exact hoe het schip er tijdens de oorlog heeft uitgezien. Uit die tekening blijkt dat het achterschip niet meer origineel is, maar met het oog op vakanties laat ik dat maar zo.”

En Lejeune voegt er nadrukkelijk aan toe dat „de oorspronkelijke vlag het schip ook niet meer zal sieren....”

In Kritzraedthuis

Suppoost in Sittard overvallen

SITTARD – Afgelopen weekend is de bewaker van het Kritzraedthuis in Sittard door twee jongemannen neergeslagen. Rond twaalf uur vrijdagnacht meldde de twee jongens zich bij het expositiecentrum. De suppoost, die informeerde of zij zich wilden inschrijven in het gastenboek, kreeg ten antwoord: „Dat is niet nodig. Wij kijken alleen even rond. We zijn zo weer weg”.

Op het moment dat de bewaker hen de rug toedraaide, werd hij met een hard voorwerp op het hoofd geslagen. Hij bleef enkele minuten bewusteloos liggen. Het is nog niet bekend of er iets vermist wordt. Een van beide jongemannen droeg een hanekam. Beide spraken Limburgs met Sittards accent. De politie van Sittard verzoekt eventuele getuigen zich te melden. ☎ 04490 - 19444.

Cursussen Eurodidakt

HEERLEN – Eurodidakt Vakonderwijs start in september met twee nieuwe opleidingen. Naast de opleiding bloemist-winkelier beginnen in september handelskennis ambulante handel en ambulante handel in bloemen en planten.

De opleiding tot bloemist-winkelier is bestemd voor hen, die een zodanige belangstelling hebben voor het bloemenvak, dat zij de nodige tijd kunnen en willen vrijmaken om op professioneel niveau te komen. Met het diploma handelskennis ambulante handel kan men, beschikkend over het vakbekwaamheidsdiploma, zich vestigen als zelfstandige in de ambulante handel. Het genoemde vakbekwaamheidsdiploma wordt verkregen wanneer de opleiding ambulante handel in bloemen en planten met succes is afgerond. De ambulante handel betreft het aan particulieren verkopen van bloemen of planten. Het is de ambulante handelaar niet toegestaan uit bloemen of planten een bruidsboekje of een grafkrans samen te stellen. Daarvoor is het diploma bloemschikken en -binden noodzakelijk.

Meer informatie en een gratis studiegids kan men verkrijgen bij Eurodidakt, Sir Winston Churchillweg 2, 2251 CX Voorschoten, of bellen: 0117-7840. De opleidingen worden gegeven in de Henricus MAVO in Heerlen.

Opleidingen in gezondheidszorg

HEERLEN – In de Henricus MAVO te Heerlen starten eind september vijf beroepsopleidingen voor de gezondheidszorg. De opleidingen worden verzorgd door de SBOV, de Stichting Bevordering Onderwijs aan Volwassenen.

Tegenwoordig gaan alle opleidingen uit het gebied van de gezondheidszorg uit van een bepaald beginniveau. Er worden eisen gesteld inzake de vooropleiding. Als men daar niet aan voldoet zijn de brugdiploma's verplegende en verzorgende beroepen een uitkomst. Behalve deze opleiding kunnen in Heerlen ook diploma's worden behaald voor doktersassistentie), primaire medische kennis, medisch secretaresse en schoonheidsverzorging.

Meer informatie en een gratis studiegids is verkrijgbaar bij Stichting Bevordering Onderwijs aan Volwassenen. Sir Winston Churchillweg 2, 2251 CX Voorschoten, of bellen: 0117-2010.

MILIEUCOMMISSIE VLEGVELD ZUID-LIMBURG

Moeizaam akkoord met 50-50-variant

houden met de lucht-, water- en bodemaspecten.

Later voegde Lodewijks er aan toe „plus de opmerkingen van de commissieleden" en daar zal de minister een hele klus aan hebben. Op verzoek van de leden wordt ook in de tekst opgenomen dat „adequate informatie naar de commissie toe dient te komen om, noodzakelijk voor een goed functioneren, in te kunnen spelen op de ontwikkelingen van de milieuaspecten". Behalve

wethouder Lenoir van de gemeente Nuth en de heer Kerstges namens enkele milieuorganisaties die beiden de baan afwezen, konden de commissieleden zich in die tekst vinden.

Noord-Zuid

Nog meer moeite had een groot deel van de commissie met het zogenaamde interim-beleid dat van start zal gaan op het moment dat het besluit tot de aanleg van de Oost-Westbaan is ge-

nomen. Uiteraard heeft de luchthaven een aanlooptijd nodig waarin het aantal vluchten geleidelijk aan wordt opgevoerd (op de Noord-Zuidbaan) om na realisatie van de Oost-Westbaan een groot deel van die vliegbewegingen over te kunnen nemen op de nieuwe baan. In de tussentijd wordt N-Z zwaar belast (tot in het begin van de jaren '90), d.w.z. met de helft van de invulling van de 50-50 variant oftewel 13.500 vliegbewegingen per jaar overdag en 6.000 's-nachts.

Het werd Lodewijks niet toegestaan te rapporteren dat de commissie het eens is met de opvatting dat de luchthaven in afwachting van het expressenotario (de 50-50 variant) in staat moet worden gesteld te anticiperen op de nieuwe situatie. Ook andere teksten waarin voorwaarden tot nadere informatie waren opgenomen, werden verworpen. Wethouder Piet Pinxt van de gemeente Meerssen: „Die tekst gaat mij te ver en is voor Meerssen niet acceptabel”.

Het definitieve advies van de commissie over het interim-beleid zal nu worden geformuleerd als er nadere gegevens bekend zijn met betrekking tot contourenlijnen en nachtvluchten. In oktober komt de commissie hiervoor weer bij elkaar. Piet Pinxt wilde en kreeg de garantie dat tussen nu en de formulering van de regeringsbeschikking, de hele zaak 'op nul wordt gezet'.

Onvoldoende begeleiding van kostbaar projekt

Bouw Provinciehuis staat onder spanning

door servé overhof

MAASTRICHT – Twee hoofddoorzaken beheersen de problemen die zijn ontstaan bij de bouw van het nieuwe Provinciehuis in Maastricht en die G. S. en architect Snelder aan de ene en de aannemerscombinatie Hagerhof 2 (Wilma Zuid en J.P.A. Nijssen) aan de andere kant aanleiding hebben gegeven een bindend advies in te winnen bij twee onpartijdige deskundigen. Enerzijds blijkt het niet altijd even makkelijk dit 'fraai' maar tegelijk ook kostbaar plan te realiseren binnen de grenzen van het financiële budget en anderzijds wrekt zich, juist in die situatie, somtijds een allerminst optimaal te noemen begeleiding namens de opdrachtgever: het provinciaal bestuur.

Naar verluidt zouden de meerkosten reeds een bedrag van zeven miljoen gulden bedragen. De woordvoerder van de provincie deelde gisteren echter desgevraagd mee, dat nog geen claims zijn gedeponneerd en bijgevolg geen zekerheid bestaat over de omvang van eventuele meerkosten. Het bindend advies van de geraadpleegde deskundigen schrijft evenwel voor, dat binnen zes weken na uitbrengen van dat ad-

vies meerkosten in rekening gebracht dienen te worden en de principaal daarna eenzelfde periode ter beschikking staat om een met redenen omkleed standpunt ten aanzien van die claims kenbaar te maken.

Verzwegen

De interne moeilijkheden bij de bouw van het nieuwe Provinciehuis zijn afgelopen zaterdag aan de oppervlakte gebracht door Paul van der Hijden, lid van Provinciale Staten voor de PPR. In een aantal vragen aan het college van Gedeputeerde Staten verwijst deze naar het tot dan toe verzwegen advies dat bouwheer en uitvoerder hebben ingewonnen bij de deskundigen P. Kroesen uit Vught en ir. P. Mulder in Rotterdam, welk advies medio april werd aangevraagd en reeds op 11 mei werd uitgebracht. In zijn vragen laat Van der Hijden misnoegen doorklinken over de zwijgzaamheid van G. S., met name ten opzichte van de Commissie voor de huisvesting van het Provinciaal Bestuur en Administratie.

Was de bouw van het nieuwe provinciaal bestuurscentrum annex dienstgebouwen aanvankelijk, in

1979, geraamd op 134 miljoen, toen gouverneur Kremers op 15 september van vorig jaar de eerste steen metelde, was de kostenraming reeds opgelopen tot 147,5 miljoen. Er werd 11,5 miljoen nodig geacht om eventuele tegenvallers op te vangen als gevolg van loon-, prijs- en rente-ontwikkelingen en mogelijke tegenvallers bij het verkopen van thans in gebruik zijnde gebouwen.

De beschikbare bouwsom mag dan niet gering lijken, de wensen van het provinciaal bestuur en het daarmee corresponderend plan van architect Snelder zijn afgestemd op 'waar voor dat geld' en blijken in menig opzicht erg hoog te grijpen. Ingewijden ontkennen, dat sprake zou zijn van een scherpe controverse tussen architect en aannemer, maar schrijven de spanningen op het bouwterrein veeleer toe aan een totaal verkrampte sfeer in alle geleidingen.

„Er heerst veel opwinding onder de diverse staven", aldus een van hen. Wrijfpunten hebben diverse malen geleid tot vertraging in de uitvoering, mede als gevolg van het feit dat in voorkomende gevallen ter plaatse niet onmiddellijk kon worden beslist over een noodzakelijk geoordeelde wending in

de werkzaamheden. De namens de opdrachtgever met toezicht en begeleiding belaste functionarissen blijken niet volledig opgewassen tegen de zware taak een omvangrijk projekt als het onderhavige te coachen.

Coördinatie

Het functioneren van slechts één bouwcoördinator wordt als niet toereikend gekenschetst. G. S. hebben intussen dit hiaat in de begeleiding vrij onopvallend kunnen vullen door na het heengaan als zodanig van ir. J. van Zon, betrokken bij de ABP-affaire, het management consultantsbureau Wijnstra Gudde N.V. te belasten met de organisatie en coördinatie van de uit te voeren bouwwerkzaamheden.

De Commissie voor de huisvesting van het Provinciaal Bestuur en Administratie komt aanstaande woensdag in besloten vergadering bijeen om de gerozen moeilijkheden rond de bouw van een nieuw Provinciehuis te bespreken. Aanleiding daartoe vormen vooral de schriftelijke vragen die de Statenleden S. Huys (PvdA) en J. Geelen (CPN) hebben gesteld over de positie van ir. Van Zon in relatie tot het provinciaal bestuur.

(ADVERTENTIE)

LIMBURGSE GEZINSBEURS

Een gezellige kijk- en koopbeurs voor het hele gezin

Voorlichting en informatie over het leven in en om huis. Praktische tips over isolatie, lekker eten en drinken, gezond leven, meubelen en stoffering, het houden van dieren, tuinieren, najaars- en wintermode enz. enz., stands vol ideeën en verrassingen. Dagelijks modeshows en demonstraties.

STADSSPORTHAL

woensdag t/m zaterdag
13.00 t/m 17.00 uur
en van 19.00 t/m 22.00 uur
zondag 11.00 t/m 18.00 uur.

22 t/m 26 aug.

Tot ziens in Sittard

DOOR KRAKERS AMSTERDAM

Verfbommen op rondvaartboot

AMSTERDAM – Een grote groep Amsterdamse krakers heeft gistermiddag een rondvaartboot met verfbommen, kettingen en pijpen bekogeld. Ook werden camouflagekettingen over de rondvaartboot gegooid. De krakers zeggen met hun actie het 'jachtseizoen op de toeristenindustrie in de hoofdstad' te hebben geopend. Zij zijn van mening dat de toeristenindustrie in het centrum van de stad voorrang heeft gekregen boven de belangen van de Amsterdamse bevolking.

De rondvaartboot werd in de Leliegracht tot stoppen gedwongen door een ijzeren kabel die over het water was gespannen. Nadat het schip tot stilstand was gekomen, werd een stok tussen de schroef geduwd om verder varen onmogelijk te maken.

Vervolgens bekogelden de actievoerders de rondvaartboot met onder meer witte verf, waardoor veel toeristen aan boord van het schip werden besmeurd.

Na hun actie vluchtten de krakers de binnenstad in. De Amsterdamse politie heeft geen aanhoudingen verricht; er raakte niemand gewond.

HOOFDDIRECTEUR WILDE GEEN ONDERZOEK BIJ ABP

Zwak geheugen speelt Van der Dussen parten

door martin huppertz

ZWOLLE – De betiteling 'chanteur' voor de zakenman Willem Meijer, de man die de aanstichter genoemd mag worden van de hele ABP-affaire, is waarschijnlijk het eerst gevallen in een persoonlijk gesprek tussen hoofddirecteur dr. J.W. van der Dussen van het ABP en zijn directeur beleggingen mr. E. Masson. De met buitengewoon verlof gezonden Van der Dussen zei gisteren tijdens het openbaar getuigenverhoor voor de rechtbank te Zwolle dat in dat gesprek, waar- schijnlijk de betitelingen 'ongoorloofde druk' en 'chantage' door elkaar werden gebruikt.

Het woord chanteur in verband met Willem Meijer werd ook gebruikt door drs. Gruijters, de man die in opdracht van minister Rietkerk een onderzoek instelde naar mogelijke malversaties bij het ABP. Gruijters gebruikte het woord 'chanteur' in gesprekken met Van der Dussen en schreef naderhand in zijn eindrapportage aan de minister de indruk te hebben, dat directeur Masson van het ABP door Willem Meijer werd ge- chanteerd.

Meijer heeft die zinsnede in het rapport-Gruijters vanaf het begin als een smet op zijn naam beschouwd.

Na aanvankelijk een schadeclaim bij het ABP te hebben ingediend richtte hij halverwege dit jaar zijn aandacht op oud-minister J. Gruijters, thans burgemeester van Lelystad en lid van de Centrale Beleggingsraad, die transacties van het ABP moet goedkeuren. Meijer claimt nu 12 miljoen gulden tegoed te hebben van Gruijters. Onder voorzitterschap van mr. J. Schunck, vice-president van de rechtbank te Zwolle, startte gisteren het getuigenverhoor, dat tot doel heeft aan te tonen of de claim van Willem Meijer gegrond is of niet.

Een zeer voorzichtig formulerende dr. Van der Dussen, die bij dit getui-

genverhoor de spits afbeet, bleek zich lang niet alle feiten, gesprekken en brieven over de contacten met onroerendgoed-handelaar Meijer te kunnen herinneren. Hij ontken- de zelf Meijer chanteur te hebben genoemd, in elk geval niet de bedoeling te hebben gehad hem daarvoor uit te maken. Van der Dussen vond dat door de brief, waarmee Meijer probeerde Masson te pressen zaken met hem te doen, wel on- geoorloofde druk op een der direc- teuren van het ABP werd uitgeoefend.

De in het rapport-Gruijters voorkomende zinsnede „Niet jij (Masson, red.), maar het ABP wordt gechant- teerd”, die Van der Dussen gebe- zigd zou hebben in een gesprek met Masson, werd door Van der Dussen afgezwakt. „Ik druk mij steeds in termen der voorzichtigheid uit. Ik zal wel iets gezegd hebben in de trant van: 'Als er sprake is van chan- tage dan is dat niet op jou, maar op het ABP'”, verklaarde Van der Dus- sen.

Van der Dussen zei gisteren dat hij het indertijd niet nodig gevonden heeft een diepgaand onderzoek naar de gang van zaken bij de afdeling Onroerend Goed van het ABP in te stellen. Ook niet na de bewuste brief van Willem Meijer en ook niet nadat Meijer in een gesprek met ABP-ad- vocaat J. Wouters had beweerd, dat

● Voormalig ABP-hoofddirecteur J. van der Dussen op weg naar de rechtszaal om gehoord te worden.

Masson steekpenningen zou ben aangenomen van tennishal- exploitant A.F. Poot. Van der Dussen vertelde voor de rechtbank besloten was de 'naar chantage ken- de' brief van Meijer in handen geven van advocaat Wouters, en daarmee de zaak zou zijn afge- sluit.

Toen Wouters echter merkte dat desondanks toch nog door Mas- zaken werden gedaan met Mas- besloot hij de minister persoon- hiervan in kennis te stellen. Min- ter Rietkerk vroeg opheldering aan Van der Dussen, maar was het door het ABP geleverde woord niet tevreden. Hij liet Grui- ters een onderzoek instellen daaruit vloeide het strafrecht- onderzoek voort, waarmee de titel in Maastricht nog steeds is.

Aanvankelijk zou gisteren ook geschorste ABP-directeur Mas- gisteren in Zwolle als getuige hoord worden. Dat ging niet op omdat de advocaat van Masson, A. Pfeil uit Maastricht, gisteren dat getuigenverhoor niet aan- kon zijn. Omdat Masson's advocaat tot 28 september afwezig zal zijn werd 2 oktober als nieuwe date voor het verhoor van Masson ge- teerd. Het is echter nog de vraag Masson verplicht kan worden antwoorden. Aangezien hij dachtte is in een andere straf- kan hij niet gedwongen worden woorden te geven, die voor hem lastend zouden kunnen zijn.

Vijf dagen heeft de rechtbank Zwolle voor het onderzoek naar schadeclaim van Willem Meijer uitgetrokken. Komende vrijdag gaat het getuigenverhoor van Dan zullen mr. W.E.G. Verbeek, rechtskundig medewerker van ABP en de secretaris van de Centrale Beleggingsraad worden hoord.

(ADVERTENTIE)

Nu 8% rente 3-5 of 10 jaar lang

"OVER 10 JAAR HEBBEN WIJ PENSIOEN EN 63.480,- EXTRA."

Zij wilden niet langer te hooi en te gras sparen. Dan weer eens 'n fors bedrag ineens en dan weer maanden niets.

Zij sparen nu f 350,— per maand met het Rentevast Spaarplan van de Spaarbank Limburg, om straks wat achter de hand te hebben als het salaris wegvalt.

Dat is in tien jaar f 42.000,—. En met 8% rente vast groeit dat uit tot het lieve sommetje van f 63.480,—.

Tegen die tijd komt dat bedrag als geroepen. Als aanvulling op hun pensioen misschien. Of als extra hypotheekaflossing. Enfin, ze zullen wel zien. Het eindbedrag hebben ze verzekerd (ze zouden normaal al gauw het dubbele aan premie kwijt zijn), zodat het meteen wordt uitbetaald als een van hen iets overkomt.

Met het Rentevast Spaarplan spaart u 3, 5 of 10 jaar (u kiest) tegen 8% vast. Elke maand een vast bedrag (tussen de 50 en 1000 gulden). Maar: een spaartermijn overslaan, het maandbedrag veranderen, tussentijds een gedeelte opnemen, blijft mogelijk.

Kom voor details eens langs bij de Spaarbank Limburg. Des te eerder is ook uw spaarrente hoog en vast.

Het Rentevast Spaarplan verloopt exakt volgens plan.

maandspaar- bedrag	Eindbedrag		
	na 3 jaar sparen	na 5 jaar sparen	na 10 jaar sparen
f 50,— min.	f 2.032,25	f 3.672,49	f 9.068,59
f 100,—	f 4.064,49	f 7.344,98	f 18.137,18
f 250,—	f 10.161,23	f 18.362,46	f 45.342,94
f 500,—	f 20.322,46	f 36.724,92	f 90.685,88
f 1.000,— max.	f 40.644,93	f 73.449,84	f 181.371,76

Verzekeren op een of twee levens is mogelijk tegen een geringe premie.

spaarbank limburg

HOOFDKANTOOR Markt 17-18, Maastricht Tel. 043 841222 DISTRIKTSKANTOOR Prinsenhofstraat 4, Venlo Tel. 077 11555 BIJKANTOREN Maastricht (18), Amby, Beek, Berg en Terblijt, Blerick (3), Borgharen, Bunde, Cadier & Keer, Eijsden, Gronsveld, Heer (3), Meerssen, Roermond, Sittard (3), Tegelen, Vaals, Valkenburg, Velden, Venlo (3), Venray

Nu
8%

Auto's en motoren

Te koop te k. 1 ALLEGRO
stat. car. 76, Valkenburger-
weg 90, Heerlen

Te k. CITROEN Visa, su-
per E 1100 CD, 25.000 km.,
2 en Kennedyplants 38,
Siberg Tel. 414955

AUTOS - Hallo, opgelet!
Wij betalen f 300,— tot
f 2000,— voor uw auto.
Ook sloop. Tel. 045-411572

RENAULT 3TL, b.w., 75,
1e st. Ford Transit (diesel)
verlengd, daardoor ideaal
voor opbouw tot Camper,
b.w., 77, 1e st. Tel. 045-
750562

Record 2.0 N Laxe '80, Ka-
dett Haterback '81, Kadett
75, 76 en 79, Ascona 1.6 S',
76, Citroen Dyane 71, J.
DENNEMAN, Raadhuis-
str. 107, Heerlen

VW LT 35 D, 79, open gesl.,
keper, Merc. 207, D pers.,
bus, Merc. 497 D, 79, Merc.
313 D open en gesl., Fiat
242, bestel, lina, 79, VW
bus, 80, Talbot Fourgon-
nette F2, 80, Mercedes 240,
TD, 79, Opel Kadett 5-drs.,
stat. car., 82, W. Fevts
auto's - Vaesrade, 61-63,
Vaesrade Nuth, Tel. 045-
243317

Te k. RENAULT 4TL, b.w.,
78, Peugeot 504 GLD, 77,
VW Polo, geel, zeer mooi,
76, VW gesl., bestel, b.w.,
75 en 77, D.H.Z., Garage
De Kissel, Kissel 42 Heer-
len

Jeep SUZUKI '83, 6000
cm., nieuw, Fiat Panda 45
S, 83, nieuw en 81, Opel
Kadett Coupe 1600 Berli-
netta 78, Opel Kadett Cou-
pe 1600 Rally, 78, Opel Ka-
dett 1200, 4-drs., 77, Opel
Ascona 1600, 76, VW Pas-
sat GL diesel, 81, Audi 80
Quattro 4 wheel drive, 83,
BMW 730, 80, nieuw,
BMW 320i, 79, Citroen
Pallas GSA, 81, Talbot
1100 LS, 81, Datsun Cher-
ry 1200 GL, 80, Honda Ci-
vico, 5-drs., autom., 80 en

79, Daihatsu 1400 Char-
mant, 80, Jeep Lada Niva,
79, Buggy VW Ruskia, 81,
Ford Taunus 1600, 78,
Ford Escort 1300 autom.,
79, 79, 77 en 76, Peugeot
305 SR, 79, Peugeot 104,
74, Mazda 626, 79, Mazda
318, 77, Volvo 264 GL, 76,
Volvo 242 DL, 76, Toyota
Corolla 1200, 78 en 77, VW
Kever 1200, 72, Fiat 127,
76, Garantie 3 mnd., of
10.000 km., Elke keuring
toegestaan. Inruil en finan-
ciering mogelijk. Auto
John Vermeeren, Schels-
berg 31, Heerlen, Tel. 045-
720536 750531.

Na een leven dat in het teken stond van goedheid
en bezorgdheid, is op de leeftijd van bijna 82 jaar in
de vrede van Christus van ons heengegaan, voor-
zien van de h. sacramenten onze dierbare broer,
schoonbroer, oom en neef

Frans Jozef Ritzen

Familie Ritzen

6333 CS Schimmert,
19 augustus 1984
Kruisstraat 2

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de
begrafenis, zal plaatshebben donderdag 23 augus-
tus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Re-
migus te Schimmert.

Avondmis woensdag om 19.00 uur in voornoemde
kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er
geen condoleren.
Bezoek rouwkapel Barbara ziekenhuis Geleen van
18.30 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen ge-
heven deze als zodanig te beschouwen.

Heden is van ons heengegaan te Heerlen, op 24-jari-
ge leeftijd

Olga Stark

echtgenote van

Wim Sterk

moeder van David

Wim Sterk en familie

6371 AK Schaesberg, 19 augustus 1984
Markiesstraat 36

De afscheidsmis zal zijn op donderdag 23 augustus
1984 om 12.00 uur in de streekparochie Eikse,
waarna crematie in het crematorium te IJmstade
om 13.30 uur

Geen condoleren. Geen huisbezoek.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te
bedanken voor het medeleven, ondervonden bij
het overlijden en de begrafenis van

Mitzie Hecker-Petras

willen wij u langs deze weg hartelijk danken voor
de vele condolances, h. n. missen en bloemen, als-
mede voor uw aanwezigheid bij de begeleiding
naar haar laatste rustplaats

Fam. H. van Hugten-Coenen
Fam. Petras
Fam. Hecker

De zeswekdienst zal worden gehouden op zater-
dag 25 augustus a.s. om 19.00 uur in de dekenale
kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg.

OVERLEDEN

Anna Penners, 63 jaar, echtgenote van Leo Du-
pont, Maastricht, Willem Alexanderstr. 63. De
plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op
woensdag 22 aug. a.s. om 10.00 uur in de parochie-
kerk van St. Jan de Doper te Limmel-M'stricht.
Avondmis dinsdag 21 aug. om 18.45 uur in voor-
noemde kerk. Geen condoleren.

Het nieuwe huiswerk van de gemeente Kerkrade

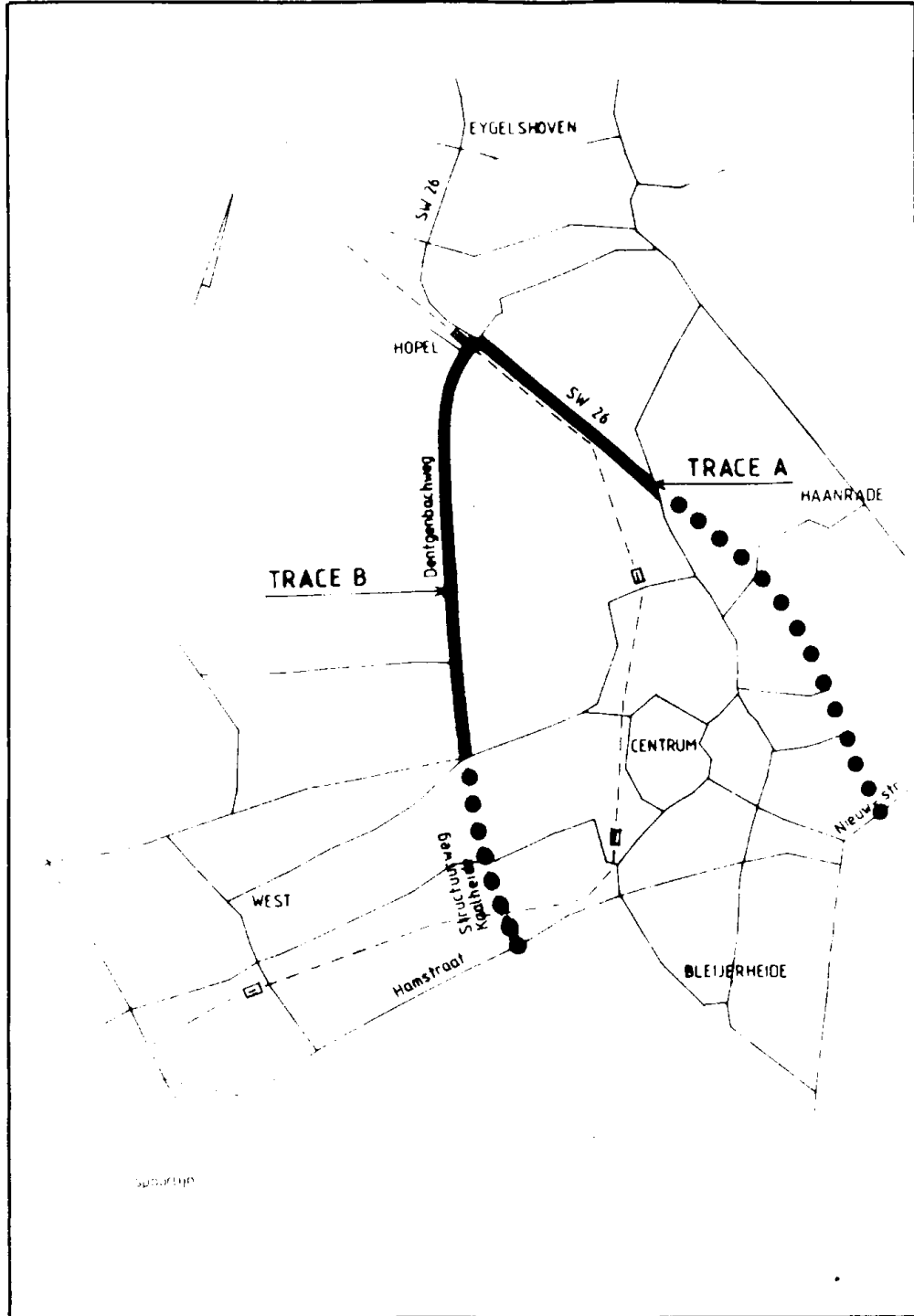
SW-26: minder groots maar op dezelfde plaats

KERKRADE – Nog steeds stopt de SW-26 vlak voor het viaduct over de St. Pieterstraat in Kerkrade. Het was jarenlang de bedoeling, deze vierbaans autoweg vanaf Brunssum door te trekken tot aan de grensovergang Nieuwstraat in Kerkrade, met een enorme tunnel onder de Pastoor Heijdenlaan door, een verdieping en viaduct nabij Rolduc en een nieuwe grensovergang met aansluiting op het Duitse wegennet nabij de Nieuwstraat. De Kroon dacht er anders over. Naar aanleiding van bezwaren, onder andere van de Stichting Actiecomité Noord-Zuid en directeur J. Stassen van Rolduc, veege de Kroon de plannen van tafel. Het plan was te groots, kostte teveel geld en er was geen deugdelijk onderzoek naar alternatieven geweest. Kerkrade moest het huiswerk overdoen.

Dat is inmiddels gebeurd. Er ligt een nieuw plan voor de SW-26 op de tafels en de gemeente kiest voor het oude tracé. Waarom? „We hebben een onderzoek laten uitvoeren door bureau Haskoning en door de ATD van onze gemeente. Uit dat onderzoek blijkt dat er een alternatieve route is, via de structuurweg Dentgrietenbach naar de structuurweg Gracht (route B, zie kaartje). Om rechter een weg te krijgen met een regionale functie is de oude route (A) beter, je krijgt dan meer noord-zuid verkeer. Hoewel er geen grensovergang komt van grote allure, is het toch wel duidelijk dat route A aangesloten wordt op het Duitse wegennet. Bij B is van aansluiting op Duitsland geen sprake. Ten derde is trace A, de oude route, beter voor de verkeersstructuur en de kwaliteit van het woonklimaat in heel Kerkrade”, aldus de heren Van Rijdt (ATD) en Ooijen (stadsontwikkeling) van de gemeente Kerkrade.

Pieterstraat

Kerkrade kiest dus voor het oude tracé, zeker ook met het oog op de ontlasting van de Pieterstraat-Zonstraat. Nu gaat al het verkeer dat via de SW-26 wordt aangevoerd, door de straten richting centrum van Kerkrade. Uit een recent Stadsgeografisch Verkeersonderzoek blijkt dat in 1995 de problemen kunnen zijn opgelost, als de SW-26 door de Pastoor Heijdenlaan wordt geleid en in de St. Pieterstraat verkeersbepalende maatregelen worden genomen.

nomen. Rijden er bij een situatie zoals die nu is in 1995 nog 18.500 auto's per etmaal door de St. Pieterstraat, bij afbouw van de SW-26 worden dat er 12.000 en als er verkeersdrempels worden aangebracht nog maar 4.500. Consequentie daarvan is, dat het verkeer in de Pastoor Heijdenlaan toeneemt tot 15.000 per etmaal en dat er ook meer verkeer komt in de Nieuwstraat (van 3.500 naar 9.500). „We lossen de problemen in Chevremont op en in de Pastoor Heijdenlaan willen we extra voorzieningen treffen, zodat de overlast daar beperkt blijft”, aldus Van Rijdt. Die oplossing is een soort 'open bak' waar het verkeer doorheen geleid wordt. Er komen bruggen over die bak en op sommige plaatsen wordt die gesloten, zodat de verkeersbak gedeeltelijk aan het zicht onttrokken wordt. Berekeningen hebben uitgewezen dat er een geluidbelasting van 50 dB zal ontstaan in de Pastoor Heijdenlaan, terwijl 65 dB het maximaal toelaatbare is. „We

laan willen we extra voorzieningen treffen, zodat de overlast daar beperkt blijft”, aldus Van Rijdt. Die oplossing is een soort 'open bak' waar het verkeer doorheen geleid wordt. Er komen bruggen over die bak en op sommige plaatsen wordt die gesloten, zodat de verkeersbak gedeeltelijk aan het zicht onttrokken wordt. Berekeningen hebben uitgewezen dat er een geluidbelasting van 50 dB zal ontstaan in de Pastoor Heijdenlaan, terwijl 65 dB het maximaal toelaatbare is. „We

kieszen dus voor minder overlast voor de mensen die aan de verkeersader in Chevremont wonen (1720) en wat meer overlast voor de mensen in de Pastoor Heijdenlaan en dat zijn er 250, met alle maatregelen die we daarvoor kunnen nemen”, aldus Ooijen.

De keuze is er dus, maar nu de vorm van de weg. Van Rijdt: „Een enkelbaans weg, met gelijkvloerse kruisingen bij Rolduc en de Nieuwstraat. Bij Rolduc willen we de kruising met een bocht verleggen in de richting van de sporthal. Op die manier laat je Rolduc meer in een landelijke omgeving en krijg je een wat gebogen weg, hetgeen meer past in een geaccenteerd terrein dan een rechte, strakke weg. Er komt een fietspad langs tot aan de kruising bij Rolduc. Minder groots van opzet dus, minder viaducten en daardoor wordt de weg tientallen miljoenen gulden goedkoper.”

Twee viaducten zijn reeds klaar. Dat over de St. Pieterstraat en onder de Beukenbosweg door. Vanwege een procedurekwestie mochten die bruggen wel al gebouwd worden. Uiteraard maakt de afgeslankte SW-26 daar gebruik van.

De procedure om te komen tot het aanleggen van dit laatste deel wordt nu gestart. De gemeenteraad van Kerkrade krijgt een en ander te beoordelen en de gemeente is van plan te gaan praten met de mensen die in het verleden bezwaar maakten tegen de SW-26; het actiecomité en ook met de bewoners in de buurt. Tevens zijn er gesprekken met de provincie, want de SW-26 is een provinciale weg.

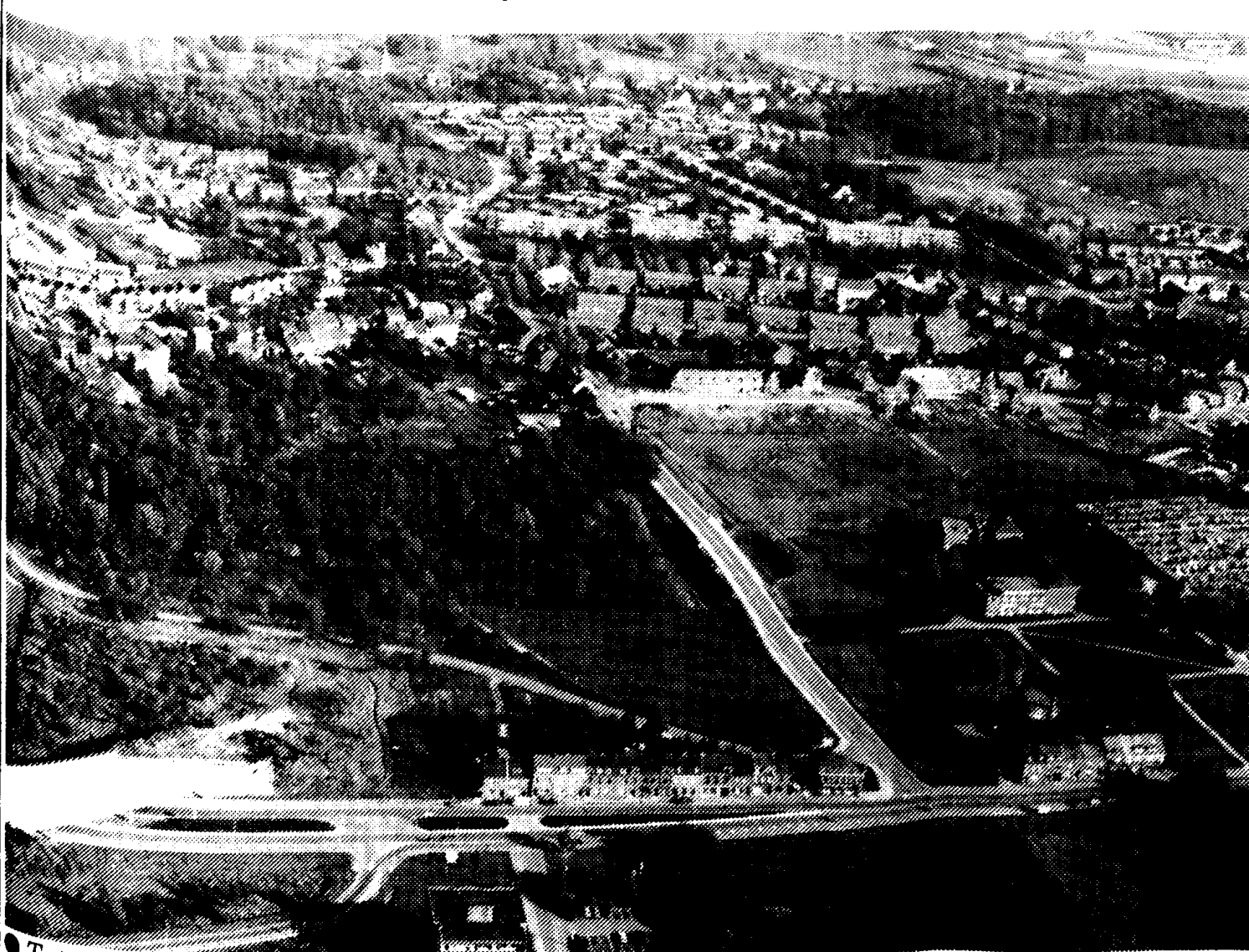
André Coumans is lid van het actiecomité. Hij ziet niet veel heil in de nieuwe plannen. „Het gaat weer precies dezelfde kant op als met de eerste plannen. Om de problemen in de St. Pieterstraat op te lossen, moet de SW-26 afgebouwd worden. Ik begrijp dat argument niet goed. Ik wil dan eerst wel eens weten wat precies die problemen in de St. Pieterstraat zijn en of die niet op een andere manier opgelost kunnen worden.”

Duitsland

„Daarbij is het nog steeds een vraag of de weg wel aan Duitse zijde wordt voortgezet. Die Duitse aansluiting had te maken met de verkeersproblemen in Herzogenrath, maar Herzogenrath heeft inmiddels al heel andere oplossingen gevonden voor het probleem. Daar denkt men niet meer aan doortrekken van de SW-26 naar het Duitse wegennet. Nee, er moet nog heel wat gepraat worden over deze plannen. In de grond van mijn hart ben ik er niet van overtuigd, dat de weg nodig is.” Van Rijdt, directeur van de ATD van Kerkrade over de Duitse connectie. „Als je gemeentelijke ambtenaren vraagt, dan twijfelen ze aan de verbinding, maar bestuurders en ambtenaren van het land Noord-Rhein Westfalen zijn er zeker van dat er een verbinding tot stand gebracht wordt.”

Het is dus afwachten, wat betreft de mogelijkheden voor het doortrekken van de SW-26 in afgeslankte vorm naar de grens. Afwachten ook wat het precies gaat kosten, want behalve dat het tientallen miljoenen gulden goedkoper is dan het oorspronkelijke plan, heeft men op financieel gebied nog niet veel inzicht. Afwachten ook wat betreft de tijd, want als de weg wordt aangelegd kan dat toch weer een vrij lang gaan duren, vooral als men het in Kerkrade weer niet eens kan worden en mogelijke beroepsprocedures en uitspraken van hoge gerechtscolleges, nodig zijn.

WIM DRAGSTRA.

Tot zover loopt de SW 26 nu (zie links onder)

BIOSCOPEN

HEERLEN
H 5: Indiana Jones, the temple of doom, dag. 14.30, 17 en 20.30 uur.
Kuijfe en het haaienmeer, a.l. dag. 14 uur.
Cannonball run 2, a.l. dag. 21 uur.
Silkwood, 16 jr. dag. 14 en 21 uur.
De verliefde apothekersdochter, 16 jr. dag. 13.45 en 20.45 uur.
Don Camillo, a.l. dag. 14.15 en 21.15 uur.
Kuijfe en het haaienmeer, a.l. dag. 14 uur.
Passage: Sex society, 18 jr. dag. van af 14 uur doorlopend.

SCHAESBERG
Autokino: Schatjes, 12 jr. di en wo 22.00 uur.
Piranha 2, flying killers, 16 jr. di en wo 00.15 uur.

VALKENBURG
Duoscoop: Porky's 2, de volgende ochtend, 16 jr. ma t/m wo 14.30 en 20.30 uur.
Garantie tot de hoek, a.l. ma t/m wo 14.30 en 20.30 uur.
Hot Lips, 18 jr. do t/m di 23 uur.
Pruimenbloesem, 18 jr. do t/m wo 23 uur.

MAASTRICHT
Festival: Hot Bubblegum op herhaling, 16 jr. dag. 14.30 en 20.30 uur.
Palace 1: My tutor, 16 jr. dag. 14.15

OOSTELIJKE MIJNSTREEK

REDACTIE: 739283

JOURNAAL

en 20.15 uur.
Palace 2: Verleider van Place Pigalle dag doorlopend vanaf 13.30 uur.
Studio: Silkwood, 16 jr. dag. 15 en 19 uur.
Royal 1: Jonge meisjes die de liefde leren, 18 jr. dag., doorlopend vanaf 12 uur.
That lady is a tramp, 18 jr. do t/m di 22.45 uur.
Royal 2: Cannonball run 2, a.l. dag. 14.30, 16.30 en 20.30 uur.
Pik in en starten maar, 16 jr. do t/m di 22.30 uur.
Mabi 1: Indiana Jones, 12 jr. 6e week, dag. 14, 16.30 en 20.30 uur.
Mabi 2: Odds and even, a.l. dag. 14 uur, 16.30 en 21.00 uur.
Mabi 3: Yentl, a.l. dag. 14, 16.30 en 21 uur.

EXPOSITIES

HEERLEN
Galerie Jean Viehoff, Tempsplein

10: tekeningen en schilderijen van eigen werk. Te bezichtigen na afspraak, tel. 715426.
Galerie Stadhouders, Potgieterstraat 90: beeldhouwwerken en schilderijen van Alfons Stadhouders. Elke zaterdag 10 - 20 uur.
ABP, Oude Lindestraat 70: aquarellen en kleding van Bea Vossen. Open zo 19 augustus van 13 - 17 uur.

HOENSBROEK
Bibliotheek, Past. Schleidenstraat: foto's van Piet Craenen. Open ma, wo, do 10 - 18 uur, di en vr 10 - 20 uur. Tot 15 september.
Fotogalerie 68 - Kasteel: foto's van Bob Busking. Open ma t/m vr 10 - 12 en 13.30 - 17 uur, za en zo 13.30 - 17 uur. Tot en met 2 september.

KERKRADE
Mijnmuseum Klein Rolduc: tal van

Naast de vele andere cadeaus werd pater Boermans ook door deze 'kleine' bloemhulde verrast.

VAN PATER LEO BOERMANS

Eygelshoven vierde jubileumfeest mee

EYGELSHOVEN – Eygelshoven heeft zondag het robinen priesterjubiläum van pater Leo Boermans meegevierd. In de prachtige versierde Van Ars-kerk werd een h. mis opgedragen.

Na een veelzijdige priesterlijke loopbaan assisteert Pater Boermans, nu hij het wat kalmer aan moet doen, in diverse kerken. In de Eygelshovense Van Ars-kerk draagt hij 's zondags stevast de mis van half twaalf op. Zo ook

zondag, maar nu geassisteerd door pastoor Vliexs, deken Schulp van Kerkrade en provinciaal overste Scholtes van de orde waartoe pater Boermans behoort.

Na een muzikaal intermezzo van harmonie St. Caecilia was in de parochiezaal een drukke receptie. Namens de parochie bood Jo Plum een financieel cadeau aan. Pater Boermans zal dat niet voor zichzelf gebruiken, maar ter beschikking stellen van de Van Ars-kerk voor de aanschaf van een gebrandschilderd raam.

Het moment waarop burgemeester Strous de filmgroep gelukkig maakt.

'Zegel-geld' voor Filmgroep '70

VOERENDAAL – Burgemeester Strous van Voerendaal heeft afgelopen zaterdag op het gemeentehuis van Voerendaal de bijdrage van 2.500 gulden aan de Filmgroep '70 overhandigd die de Stichting Comité voor de Zomerpostzegels Nederland in juli had toegekend aan de filmers. Het geld zal door de filmgroep worden gebruikt voor de aanschaf van een nieuwe filmprojector, een vlieger en een stripe-apparaat. Bij de uitreiking van de envelop met inhoud aan het bestuur van de filmgroep was ook het actieve plaatselijke postzegelcomité aanwezig.

Instellingen en ouderen dichterbij elkaar brengen

Themaweek voor ouderen Heerlen

HEERLEN – De Stichting Welzijn voor Ouderen houdt van maandag 5 tot en met vrijdag 9 november een themaweek voor ouderen in Heerlen. Het doel van de themaweek is om een duidelijk beeld te krijgen van de zorg en hulp waarop ouderen in Heerlen kunnen terugvallen.

De Stichting Welzijn voor Ouderen is een voortzetting van de vroegere Stichting Dienstencentra voor Ouderen Heerlen. De Stichting heeft negen dienstencentra c.q. dépendances, voor ouderen in Heerlen. Lag vroeger het accent op het ontwikkelen van deze dienstencentra, thans wordt meer de nadruk gelegd op de afstemming van de verschillende zorg- en hulpinstellingen, het signaleren van knelpunten en het aandragen van oplossingen. Zo is er de laatste jaren een aantal initiatieven genomen, onder andere een telefooncirkel als alarmersysteem, een dagopvang als tussenvoorzieningen en een uitbreiding van de bewegingsactiviteiten voor ouderen. Voorts heeft op initiatief van de Stichting een zogenaamd leefonderzoek plaatsgevonden onder

der de categorie hoogbejaarden, waarvan de resultaten eind 1984 bekend zullen worden. In 1983 kwam de stichting met een brochure waarin tien basisvoorzieningen werden opgesomd, nodig om tot een verantwoord ouderengebeleid te komen.

Met name wil men trachten de hulpverlening meer voor het voetlicht te brengen omdat er voor veel ouderen nogal wat drempels zijn om gebruik te maken van de geboden voorzieningen en hulp. Bovendien bestaan er nogal wat vooroordelen tegenover bepaalde voorzieningen. Door de themaweek in de wijken te houden wordt getracht de afstand tussen hulpverlening en ouderen letterlijk en figuurlijk te verkleinen.

der de categorie hoogbejaarden, waarvan de resultaten eind 1984 bekend zullen worden. In 1983 kwam de stichting met een brochure waarin tien basisvoorzieningen werden opgesomd, nodig om tot een verantwoord ouderengebeleid te komen.

Met name wil men trachten de hulpverlening meer voor het voetlicht te brengen omdat er voor veel ouderen nogal wat drempels zijn om gebruik te maken van de geboden voorzieningen en hulp. Bovendien bestaan er nogal wat vooroordelen tegenover bepaalde voorzieningen. Door de themaweek in de wijken te houden wordt getracht de afstand tussen hulpverlening en ouderen letterlijk en figuurlijk te verkleinen.

der de categorie hoogbejaarden, waarvan de resultaten eind 1984 bekend zullen worden. In 1983 kwam de stichting met een brochure waarin tien basisvoorzieningen werden opgesomd, nodig om tot een verantwoord ouderengebeleid te komen.

Nieuwbouwplannen in Simpelveld

Twintig woningen op terrein kleuterschool

SIMPELVELD – De woningvereniging Simpelveld wil op het terrein van de voormalige kleuterschool Harlekijn aan de Dr. Ottenstraat twaalf woningwetwoningen en acht premiehuurwoningen realiseren. Na de integratie van de kleuterschool met de basisschool Heipaal werd het gebouw aan de Dr. Ottenstraat afgebroken. De Woningvereniging Simpelveld kocht het terrein met de bedoeling een twintigtal woningen te bouwen. De gemeenteraad zal tijdens de komende vergadering, op donderdag 30 augustus om 19 uur, een beslissing nemen over de plannen van de woningvereniging.

De stichtingskosten van de twaalf woningwetwoningen worden geraamd op ruim een miljoen en van de acht premiehuurwoningen op negen ton. De woningwetwoningen worden door het rijk en de premiehuurwoningen door de Woningvereniging Simpelveld gefinancierd. Het plan omhelst vijftien eengezinswoningen (tien met drie en vijf met twee slaapkamers) en vijf bejaardenwoningen.

Carl Lewis held in Boedapest

BOEDAPEST – Viervoudig Olympisch kampioen Carl Lewis is gisteravond door de 50.000 toeschouwers in het Nép-stadion in Boedapest tijdens internationale atletiekwedstrijden als een held ontvangen. Toen de Amerikaan in een blauw shirt en een hel oranje broek op de baan stapte, kreeg hij een ovatie van de 50.000 toeschouwers. Lewis gaf in de Hongaarse hoofdstad weer een demonstratie van zijn enorme snelheid op de 100 meter. Hij nam na veertig meter de leiding en de rest van het veld leek daarna stil te staan. Lewis zegevierde in 10,05 seconden. De Hongaar Atilla Kovacs werd in 10,27 seconden.

Jarmilla Kratochvilova, de Tsjechoslowaakse wereldkampioene en recordhoudster op de 400 en 800 meter, werd op de 400 meter verslagen door haar landgenote Tatjana Kocembova. De 33-jarige atlete, die dit jaar langdurig is geplaagd door blessures, was geen schaduw van de loopster van een jaar geleden. Steve Cram, de Engelsman die bij de Olympische Spelen in Los Angeles tweede werd op de 1500 meter achter zijn landgenoot Sebastian Coe, won de 1500 meter in 33,13 seconden. De Engelse wereldkampioen, die in de eerste 800 meter werd getrokken door zijn landgenoot Rob Harrison toonde aan dat hij momenteel in topvorm is. De Brit wil vrijdagavond bij de internationale Ivo van Damme Memorial wedstrijden in Brussel een aanval doen op het wereldrecord, dat met 3.30,77 in handen is van zijn landgenoot Steve Ovett.

De voornaamste uitslagen zijn:
100 m: 1. Ingrid Averswald (ODI) 11,11; 2. Diane Williams (VSt) 11,26; 400 m: 1. Tatjana Kocembova (Tsj) 49,23; 2. Jarmilla Kratochvilova (Tsj) 49,35; 800 m: 1. Ljodmilla Borissova (Sov) 1:59,99; 2. Christiane Wartenberg (ODI) 1:59,99; 1500 m: 1. Svetlana Gerasimova (Sov) 4:03,35; 2. Alla Joessina (Sov) 4:03,36; 400 m horden: 1. Jordanka Donkova (Bul) 1:23,54; 2. Ginka Zavorotseva (Bul) 1:23,73; 800 m: 1. Silvia Costa (Cub) 1:54,19; 2. Ljodmilla Andanova (Bul) 1:54,19; Ver- 1. Anna Włodarczyk (Pol) 6:51,11; 2. Carol Lewis (VSt) 6:53,11; 1000 m: 1. Helena Fioravento (Ita) 2:10,33; 2. Cordula Schulze (ODI) 1:54,35; 1500 m: 1. Antje Kempe (ODI) 3:59,19; 2. Maria Caridad Colón (Cub).

Heren: 100 m: 1. Lewis (VSt) 10,05; 2. Kovacs (Hon) 10,27; 3. Penálver (Cub) 10,28.

Sittard in teken van waterpolo

SITTARD – Komend weekeinde staat waterpolo centraal in het Sittardse zwembad Hateboer. De zwem- en poloclub Hellas is de organisator van een internationaal toernooi, dat plaatsvindt in het kader van Sittard Sportstad.

Met „internationaal” is niets teveel gezegd: er verschijnen heren- en damesploegen uit België, Duitsland (o.a. Berlin en Hamburg), Oostenrijk en Tsjecho-Slowakije (Pilsen en Brno), die samen met de Nederlandse inbreng (van bijvoorbeeld PSV, Breda, Njord Veldhoven, VVZ Zoetermeer, Merlet Cuyk en Limburgse clubs als MZPC en ZVH Heerlen) het totale aantal deelnemende verenigingen op vierentwintig brengen.

Op vrijdag worden wedstrijden gespeeld tussen 18.00 en 21.00 uur; op zaterdag van 10.00-19.30 uur; op zondag van 09.30-16.00 uur. De finales spelen zich op laatstgenoemde dag af tussen 12.50 en 16.00 uur.

(ADVERTENTIE)

OVERBRUG DIE AFSTAND

LANDELIJKE MIVA-KOLLEKTE

25-26 augustus 1984

Voor 457 vervoermiddelen voor het werk van missionarissen en landeligen krachten

Giro 27 22 49 (MIVA)

MIVA Verkeersmiddelen Altruïstisch Verkeer 12 001 ST BRED

Van Mulken in achterhoede

STEIN – De Zwitser Guido Winterberg heeft gisteren de eerste etappe van de Grote Prijs Wilhelm Tell gewonnen. Winterberg kwam na de 149 kilometer lange rit van Brug naar Stein met drie seconden voorsprong over de eindstreep. Hij nam daarmee de leiding in het algemene klassement omdat de tijden van de proloog van zondag niet werden meegeteld. Winterberg reed de 149 kilometer in 3 uur 55 minuten en 26 seconden. De beste Nederlander was Marcel Hofstede, die met een achterstand van 2 minuten en 55 seconden als 32 e eindigde. Armand van Mulken finishte in de achterhoede: 82e op 23 minuten.

AMSTERDAM – De organisatoren van het voetbaltoernooi Amsterdam-709 komen uit de kosten als 48.000 betalende toeschouwers vrijdag en zondag de tribunes van het Olympisch stadion bevolken. Dit heeft Jack van Zanten, secretaris van het organisatie-comité maandag verklaard.

Met Roemenië doet voor het eerst in de tienjarige geschiedenis van het evenement een nationaal elftal mee. Van Zanten liet weten de Oosteuropese formatie te hebben gecontracteerd toen de ploeg zich voor de eindronde om het Europees kampioenschap had geplaatst. Roemenië schakelde onder meer wereldkampioen Italië uit. Hoewel de

Amsterdam-toernooi bij 48.000 kijkers uit de kosten

Roemenen zeer behouden voetbal spelen en in Frankrijk al in de eerste ronde werden uitgeschakeld, heeft Van Zanten geen spijt van zijn keus.

De tweede buitenlandse forma-

tie is Atletico Mineiros. De Brazilianen konden voor een relatief gering bedrag worden aangehouden, omdat zij een Europese toernooi maken. Als gevolg van het contract dat een vroegere

speler van Atletico, Cerezo, met AS Roma tekende, werkte de ploeg een aantal wedstrijden in Europa af. Het deelnemersveld wordt gecompleteerd door Ajax en Feyenoord. Van Zanten had voor het aantrekken van de vier ploegen een bedrag van 650.000 gulden tot zijn beschikking.

De organisatoren verklaarden maandag speciale maatregelen te nemen om gewelddadigheden rond het veld te voorkomen. Tijdens het PSV-toernooi werden zaterdag 34 Ajax-supporters aangehouden. Stadion-directeur Otto Roffel liet weten, dat de aanhangers van Ajax en Feyenoord in de stadionvakken op de gebruikelijke wijze zullen worden gescheiden.

Limburgiarally laatste optreden voor kampioensduo • Hans Bullens in toekomst naast Henk Vossen

Pie Theunissen stapt uit

Van onze medewerker

HEERLEN – Na tien jaar actieve rallysport gaat het duo **Henk Vossen/Pie Theunissen** uit elkaar. De Limburgiarally, die zaterdag verreden wordt, is het laatste evenement waarin zij nog als equipe zullen fungeren. De 'stop' van Pie Theunissen geschiedt in goede verstandhouding met zijn 'chauffeur'. Na de internationale Limburgiarally zal Henk Vossen Hans Bullens als navigator aan zijn zijde weten.

Henk Vossen: „Pie wil het wat rustiger aan doen. Voor hem is het zo wel

goed geweest. We hebben samen grote en leuke successen gekend”. In het afgelopen decennium reden de Noord- en Zuidlimburger, met een kleine onderbreking, honderd rally's samen. In die periode 'sloopten' zij een groot aantal wagens. De naam die het huidige rallymonster van het duo draagt, 'Maria 12' spreekt in dat opzicht boekdelen. Slagen zij er zaterdag in om de Limburgiarally op hun naam te schrijven, dan is dat hun tiende rallyzege. De breuk van de nog regerende internationale Nederlandse kampioenen geschiedt in een periode dat ook de successen te wensen over laten. De scheiding is echter geenszins het gevolg van de vele tegenslagen en de verkeerde kansen met betrekking tot de prolongatie van hun titel.

Over zijn besluit zegt Pie Theunissen: „Dit heb ik gedaan in overleg met Henk. Toen we er achter kwamen dat de Limburgiarally onze honderste rally was, heb ik besloten om te stoppen. We zaten contractueel nog wel erg moeilijk maar hebben dat heel goed kunnen oplossen. Ik moet ook aan mijn maatschappelijke toekomst denken”.

Pie Theunissen blijft in de toekomst toch nog bij het rally-gebeuren betrokken. „Ik zit momenteel in het sectiebestuur van het rallywezen bij de KNAF. En daar blijf ik voorlopig bij,” aldus Theunissen.

De samenwerking heeft het Limburgse koppel in sportief opzicht tien jaar meer dan goed gedaan. Naast de Limburgia-rally prijken diverse andere evenementen op de overwinninglijst. Zo werd de ELERally liefst drie keer gewonnen. Tweemaal waren zij de snelste in de SLS-rally, zegevierden eenmaal in de BAC-rally en namen tweemaal deel aan de Rally-Monte-Carlo. Daarnaast werden ook nog verschillende rallysprints naar huis gereden. Kortom een behoorlijk staat van dienst.

Henk Vossen en Pie Theunissen weten dat de concurrentie hen de tiende overwinning en zeker de Limburgiarally niet cadeau zal doen. Kansloos achten zij zich niet, maar zijn zich er wel van bewust dat het hard knokken voor een van de ereplaatsen zal worden.

Henk Vossen: „Sentimenten tellen zaterdag niet. Weggevoertjes zijn er beslist niet. Daarentegen moeten wij, willen we de kleine titeltakken behouden, voorraan eindigen. Ik schud heel gemakkelijk een stuk of tien winnaars uit de mouw. Hieronder zijn een aantal Nederlanders om van de buitenlandse deelname nog maar niet te spreken”.

• Zaterdag voor het laatst in actie: het duo Vossen (rechts)/Theunissen (links).

Foto: THEO GIJZEN

Heerlen winnaar Leopard Topttoernooi

WAALWIJK – Eerste klasser Heerlen behaalde afgelopen weekeinde een opmerkelijke eerste plaats in het sterk bezette **Leopard Topttoernooi** in Waalwijk. De ploeg van Wim Vroesch incasseerde slechts een verliespunt in vijf wedstrijden, en kon na afloop een prachtige beker en de geldprijs van 1.000 gulden in ontvangst nemen. Heerlen behaalde de volgende resultaten: Heerlen-ODC 0-0; WSC-Heerlen 0-1; Heerlen-Deek 1-0; Willem 2C - Heerlen 1-2; Spijkensise-Heerlen 0-1.

Pedersen wint Noorwegen

OSLO – De Noor Dag-Erik Pedersen heeft de Open Ronde van Noorwegen gewonnen. De vijfde en laatste rit eindigde in een overwinning voor Fons de Wolf, voor Pedersen. De eindstand is: 1. Pedersen 20 uur 9 minuten en 31 seconden, 2. Kvals-voll op 34 seconden, 3. Jermatsjenko op 0.45, 4. Forest op 0.58, 5. Tegstrom op 1.04, 6. Golovatenko op 1.13.

• Wim Jennen, vanavond kanshebber in Geleen.

Avondcriterium voor amateurs in Geleen

GELEEN – WC De Ster organiseert vanavond in Geleen een avondcriterium voor amateurwielrenners. Om 19 uur worden in het centrum de beste Limburgers, met onder meer Harings, Jennen, Meulenberg, Demandt en Geerkens, van start geschoten. De amateurkoers (start en finish: Nieuwe Markt) gaat over 80 kilometer.

Gilissen zevende

POLLEUR – Maastrichtenaar Jos Gilissen eindigde gisteren op de 7e plaats in een amateurwielervedstrijd in het Belgische Polleur. De Belg Vlassaks won. De uitslag: 1. Ronnie Vlassaks 108 km in 2:35 uur; 2. Jos Gilissen 8. Enrico Goddery 12. Jo Meyers.

Arnold weer even Kraai

SITTARD – Gisteravond was Arnold Vanderlijde voor een paar uur terug op het oude nest: dat van de Kraaien in het Sittardse Limbrichterveld, waar op initiatief van o.a. de vroegere Sittard-trainer Frans Spronck een wedstrijd werd gespeeld tussen een combinatie-elftal van de Zwart-Witten en de jeugd-ploeg die in 1980 kampioen werd in Zuid 2. In dat laatste team speelde Arnold toen en dus ook gisteravond. Voor de aftrap van het duel, dat geleid werd door Charles Janssen, bood voorzitter Van Zwieten Arnold de bronzen (!) speld van de vereniging Sittard aan, bedoeld voor personen die de club of de sport in het algemeen bijzonder gediend hebben. Verder waren er bloemen, ook voor moeder Vanderlijde en Arnold's verloofde. Wat de wedstrijd betreft: beide ploegen slaagden er niet in, de tegenstander op de knieën te krijgen (0-0).

Periodestrijd eerste divisie ongewijzigd

ZEIST – De strijd om de periodetitel zal dit jaar op dezelfde manier worden afgewerkt als in de voorgaande seizoenen. Doordat RKC echter in de eerste divisie speelt, is niet langer sprake van een oneven aantal verenigingen. Daardoor zullen met ingaan van dit seizoen alle wedstrijden voor de strijd om de periodekampioenschappen mee tellen.

Iason oefent

HEERLEN – Het Valkenburgse Iason, dat afgelopen weekend in Roermond zo'n uitstekende indruk achterliet, oefent vanavond om 21.30 uur in de sporthal in Valkenburg tegen eredivisionist Ookmeer.

De heren van Herschi/V en L speelden afgelopen weekend tijdens een toernooi in het Duitse Emsdetten gelijk tegen het Hongaarse Honved (11-11). Vervolgens wonnen ze van Thier Dortmund (11-12), maar verloren met 12-9 van Emsdetten. Tot slot was ook Wanne Eickel (26-22) te sterk voor V en L.

John Somers, vorig seizoen werkzaam als trainer bij de eerste divisie vereniging PSV gaat komend seizoen Noav uit Susteren trainen. Somers, die in eerste instantie een jaar rust wilde nemen, ging graag op het aanbod van Noav in. Het tweede team van Sittardia/DVO zal getraind worden door Kitty Creemers, die hiermee Wil Siebers opvolgt die naar Rapiditas (Weert) vertrok.

Wim Velis: Grote Fokker

WASSENAR – De combinatie Wim Velis/Uno Hazelaar behaalt de laatste tijd de ene overwinning na de andere. Zondag was het weer raak. Op de baan van Duidig werd de prijzandraverij over 2500 meter voor 4- tot en met 6-jarige Nederlandse paarden, de Grote Fokkersprijs, gewonnen. De eerste prijs bedroeg achteeneenhalfduizend gulden. De zesjarige Uno Hazelaar staat daardoor nu geboekt met een win-som van royaal vier ton.

Swentiboldcup voor Susterse Boys

BORN – Susterse Boys, uitkomend in de eerste klasse van de Afdeling Limburg KNVB, heeft in het toernooi om de Swentiboldcup de 'grote broers' uit de tweede, derde en vierde klasse van het amateurvoetbal de loef afgestoken. Na een 0-0 eindstand in de finale tegen Buchten toonde Susterse Boys zich de beste bij het nemen van de beslissende strafschoppen. Susterse Boys had in de voorronden Armada, Holtum en FC Ria uitgeschakeld. De wedstrijd om de derde plaats, FC Ria-Susteren, eindigde na negentig minuten eveneens in 0-0. FC Ria won vervolgens de reeks beslissende penalty's.

Amby mikte ze in het Korfke

AMBY – De eindstanden van het districts dameskorfbaltoernooi van de KNVB dat werd georganiseerd door de dameskorfbalvereniging Amby's Korfke, waren als volgt: Junioren C: 1. St. Brigida; 2. DKR; 3. Amby's Korfke. Aspiranten A: 1. Gazelle; 2. Amby's Korfke; 3. Almania. Aspiranten B: 1. Korfmeesters; 2. DKR; 3. Amby's Korfke. Aspiranten C: 1. EKC; 2. Paalrakkers; 3. DKR. Pupillen: 1. Amby's Korfke; 2. Vitesse; 3. Korfmeesters. Combinatieklasse: 1. Vitesse; 2. Viod; 3. Roka. Senioren 3A: 1. Gazelle 2; 2. Vitesse; 3. Korfmeesters. Senioren 3B: 1. Almania; 2. DKR; 3. Gazelle. Junioren A: 1. Almania; 2. Viod; 3. Elsene. Junioren B: 1. Amby's Korfke 2; 2. Vitesse; 3. Amby's Korfke 1.

Fans Fortuna naar Kopenhagen

SITTARD – De supportersvereniging Fortuna Sittard organiseert een busreis naar de Europacupwedstrijd in Kopenhagen. De trip is zonder hotelovernachting. De prijs voor leden bedraagt 145 gulden, voor niet-leden 160 gulden. Vertrek: woensdagmorgen 19 september om 4.00 uur; terug: donderdagavond rond 18.00 uur. Opvang bij de heer Brasé, Jupiterstraat 38 Geleen en bij de heer Douven, Vaart 11 Oisbeek.

Fortuna Sittard tegen Leonidas

MAASTRICHT – Vanavond is het eerste en tweede team van Fortuna Sittard te gast in Maastricht. Het eerste elftal oefent tegen Leonidas. De wedstrijd die op het veld aan de Heukelommerweg te Wolder wordt gespeeld begint om 19.00 uur. Het tweede team van Fortuna Sittard speelt in de woonwijk Malberg tegen de daar gehuisveste afdelingsclub Polaris. Deze wedstrijd begint eveneens om 19.00 uur.

Willem de Rooy wint op punten

MÜNCHEN – Tijdens bokswedstrijden in Straubing in Beieren won Willem de Rooy van BVH'67 op punten van Prechling. Robbie Hardorf van BVH verloor niet in de eerste ronde (zoals bericht), maar in de derde ronde van zijn Duitse tegenstander.

• **MAASTRICHT** – Maastrichtenaar Jack Joosten werd tijdens de triathlon in Almere 233e. Zijn totaal tijd was 13.44.16.

Lubberding snelste in Kampen

KAMPEN – Henk Lubberding heeft gisteravond de profwielerronde van Kampen gewonnen. Hij had voor de 100 kilometer een tijd van 2 uur, 18 minuten en 39 seconden nodig. Adrie van Houwelingen werd tweede op acht seconden en de Amerikaan Greg Lemond eindigde als derde. Vijf kilometer voor het einde ontsnapte een kopgroep van zes renners en even later liet Lubberding zijn medevulsters alleen. De uitslag is: 1. Henk Lubberding de 100 km in 2.18.39; 2. Adrie van Houwelingen op 8 sec. 3. Greg Le Mond z.t. 4. Theo Smit op 15 sec. 5. Jos Lammertink 6. Mario van Vlimmeren 7. Jan Raas op 20 sec. 8. Gerrie van Gerwen 9. Ad Tak 10. Gerard Veldscholten

Commissielid Bert Jacobs: 'Systeem moet hardheid terugdringen'

KNVB schudt gele kaarten

Van onze sportredactie

ZEIST – Het nieuwe gele-kaarten-systeem voor het betaalde voetbal is sinds afgelopen weekeinde, met de start van de competitie in de eerste divisie, van kracht. Dit systeem houdt in dat schorsingen automatisch ingaan, geen geldboetes meer gegeven worden en alleen een rode kaart, die niet het gevolg is van twee gele kaarten in één wedstrijd, behandeld wordt als voorgaande jaren.

De derde gele kaart betekent automatisch een wedstrijd schorsing. De vijfde eveneens. Elke volgende gele kaart is vervolgens eveneens goed voor een wedstrijd schorsing. Twee gele kaarten in een wedstrijd, dus rood, staat eveneens voor één wedstrijd schorsing. De geldboetes zijn afgeschaft bij gele kaarten, omdat de meeste spelers in het betaalde voetbal niet meer dan het minimumloon verdienen. Rode kaarten voor grove overtredingen worden, zoals vroeger, apart door de tuchtkommissie behandeld.

De spelers beginnen elk seizoen met een schone lei. Alleen de kaarten uit het vorige seizoen na 15 april blijven staan en tellen mee in de nieuwe competitie. Spelers die op het ogenblik een schorsing hebben lopen, blijven geschorst.

• Bert Jacobs: „Speler weet voortaan direct welke straf hem boven het hoofd hangt.”

Bert Jacobs, trainer van Fortuna Sittard, was door de KNVB aangezocht zitting te nemen in de commissie die een nieuwe regeling met betrekking tot het gele en rode kaartenstelsel moest uitdokteren.

Voorbeelden

„Wij hebben er enkele vergaderingen aan besteed. Er lagen voorbeelden op tafel van onder meer

Duitsland en Engeland. Toch hebben we ons eigen systeem aan de algemene vergadering voorgesteld”, aldus Jacobs.

„Het grote voordeel is dat de speler precies weet welke schorsing hem boven het hoofd hangt. Voorheen moest hij wachten tot de tuchtkommissie een uitspraak had gedaan.”

Er schuilen echter enkele addertjes onder het gras. De commissie is kort geleden nogmaals bij elkaar geweest om aan onverwachte situaties het hoofd te bieden. „Zo was er de vraag, wat er gebeurt als een speler twee gele kaarten heeft staan en daarna in één wedstrijd twee gele prenten krijgt. Nou, die man wordt direct voor een wedstrijd geschorst omdat hij twee gele kaarten in een partij kreeg. De andere kaarten, dus in dit geval twee, blijven staan. Bij de volgende gele kaart gaat hij dus weer voor een wedstrijd aan de kant”, aldus Jacobs.

„Veel andere problemen verwachten we niet. Het systeem moet de hardheid in het hedendaagse voetbal terugdringen. Zeker als de beslissingen vallen, dus na 15 april, zullen de spelers minder hard ingrijpen omdat verworven kaarten blijven staan tot het volgende seizoen.”

Roda JC op trainingskamp in Nieuw Roden

Eijkenbroek op krukken

Europees record voor Berndt

MOSKOU - De Oostduitser Jens-Peter Berndt heeft bij de zwembadwedstrijden van de spelen van de vriendschap in Moskou het Europees record op de 400 meter wisselslag verbeterd en gebracht op 4 minuten en 18,29 seconden. Het oude record stond met 4.19,61 sedert 23 mei van dit jaar eveneens op naam van de Oostduitser. Hij leverde die prestatie destijds in Maagdenburg.

Oefenvoetbal

EHC-Alnahda	1-0
PEC/Zwolle - Leicester City	
Spakenburg - Haarlem	2-3 (0-2)
Appingdam - FC Utrecht	0-5 (0-1)
	0-3 (0-1)

DINSDAG

- Groene Ster-Kluis 19.00 uur
- IJsspoort 19.30 uur
- Heksenberg-ABP 19.00 uur
- Banholtia-Heksenberg 2 19.00 uur

WOENSDAG

KERKRADE - Gisteren vertrok Roda JC naar het trainingskamp in Nieuw Roden. De Kerkraadse eredivisieclub heeft deze week in de omgeving van deze Drentse gemeente vijf oefenwedstrijden op het programma staan. Gisteravond werd het eerste duel afgewerkt. Roda versloeg in Westerbork amateur-

club VKW met 0-6. Morgen spelen de Limburgers tegen FC Groningen, donderdag tegen Gruno, vrijdag tegen SVBO en zaterdag tegen Altevener, waarna het Roda-gezelschap (22 spelers, 4 man technische staf en 1 verzorger) terug naar Kerkrade komt.

Overigens leidt Hans Eijkenbroek het trainingskamp niet in normale

● Het Roda-gezelschap op weg naar Nieuw Roden: vlnr Harrie Klein, Marco Grassie, Martin van Geel, Jos Daerden, Joop Dacier, Chris Guthrie, Jim Calderwood en René Trost.

Foto's: DRIES LINSSEN

● Voor het vertrek naar Drente informeert manager Hans Coerver bij de gehandicapte Hans Eijkenbroek naar diens kuitspierblessure.

Geen geld voor Moses en Ashford

HANNOVER - Het lucratieve Europese wedstrijdencircuit, waarin de Olympische atletiekkampioenen de bankwaarde van hun medailles komen verzilveren, heeft Edwin Moses en Evelyn Ashford in Hannover slechts een lege beurs bezorgd. Het Amerikaanse tweetal kwam zondag, tot grote ergernis van de 16.000 toeschouwers bij de IHLAS-meting, niet aan de start. Ashford, die voor de 100 meter in de Westduitse stad 8000 dollar (26.000 gulden) zou incasseren, haakte af met een spierblessure. Moses, goed voor de dubbele gage van Ashford, klaagde over misselijkheid. Een glas melk bij het ontbijt was hem koud op de maag gevallen. De beide Amerikanen wilden toch geld zien, maar de Westduitse organisatie wenste niet verder te gaan dan het uitbetalen van de kosten van reis (een enkeltje West-Berlijn - Hannover) en verblijf. Voor Moses, de Olympisch kampioen op de

400 meter horden, betekende de teleurstelling in Hannover het eind van de wedstrijdserie in Europa. „Ik voel me niet in vorm. Ik zal woensdag niet in Zurich starten. En dit seizoen zien ze me niet meer in Europa”, verklaarde Moses vlak voor zijn vertrek uit Hannover.

Magath volgt Netzer op

HAMBURG - Felix Magath, de aanvoerder van Hamburger SV, zal na zijn actieve loopbaan als manager verbonden blijven aan de Westduitse Bundesliga-club. De 31-jarige Magath, wiens spelercontract in juni 1986 afloopt, wordt de opvolger van Günther Netzer, de huidige manager van HSV. Netzers verbintenis met de Hamburgse voetbalclub loopt in '86 af.

Autocoureur verongelukt

HAUSEN - Bij autosportwedstrijden in Hausen (WDL) is de 47-jarige Karl Jordan om het leven gekomen. Jordan reed bij de bergraces in het district Rhon-Grabfeld met zijn formule-2 March tegen een boom en was op slag dood. De race werd afgelast.

Ferguson coach Schots elftal

GLASGOW - De Schotse Voetbal Associatie heeft Alex Ferguson als coach benoemd van de nationale ploeg. Hij is de tweede man, achter manager Jock Stein. Ferguson, die vorig seizoen Aberdeen naar de „double” leidde, volgt Jim McLean, manager van Dundee United, op. McLean nam zijn ontslag toen bleek dat de Associatie zijn taken te zeer had beperkt.

MARIO VERLIJSDONK SNOERT CRITICI DE MOND

Van onze medewerker HENK HAFMANS

VENLO - Driemaal scandeerde de naam van Mario Verlijdsdonk afgelopen zaterdag tijdens het openingsduel FC VVV-RBC als goalgetter uit de mond van stadionspeaker Harrie van Dreumel. De Venlose „spreekbuis” raakte welhaast in extase toen hij met overslaande stem bijeen van de drie treffers Mario Verlijdsdonk als „een van de meest verguisde spelers van VVV” omschreef. Het moet voor de Venlose spits inderdaad een hele voldoening zijn geweest om bij de start driemaal succesvol uit te halen.

Inderdaad, die doelpunten (tweemaal met links en eenmaal rechts) gaven mij een mentale kick. Maar laten we alstublieft met beide benen op de grond blijven”, zegt Mario Verlijdsdonk. Veel krediet heeft Verlijdsdonk immers niet vaak gehad bij een groot deel van het Venlose tribunevolk, dat bijvoorbeeld tijdens recente oefenduels luidkeels in de richting van Sof Vergoossen een wisselspeler voor de „teleurstelling” van Verlijdsdonk eiste. Toch hield de VVV-trainer zijn pupil de hand boven het hoofd. „Het publiek ziet niet hoe waardeloos hij voor het elftal is. Hij verricht het vuile werk voor de spitsen Verbeek en Taihuttu. Niet spektakulair, maar uiterst nuttig”, zo liet Vergoossen dan weten.

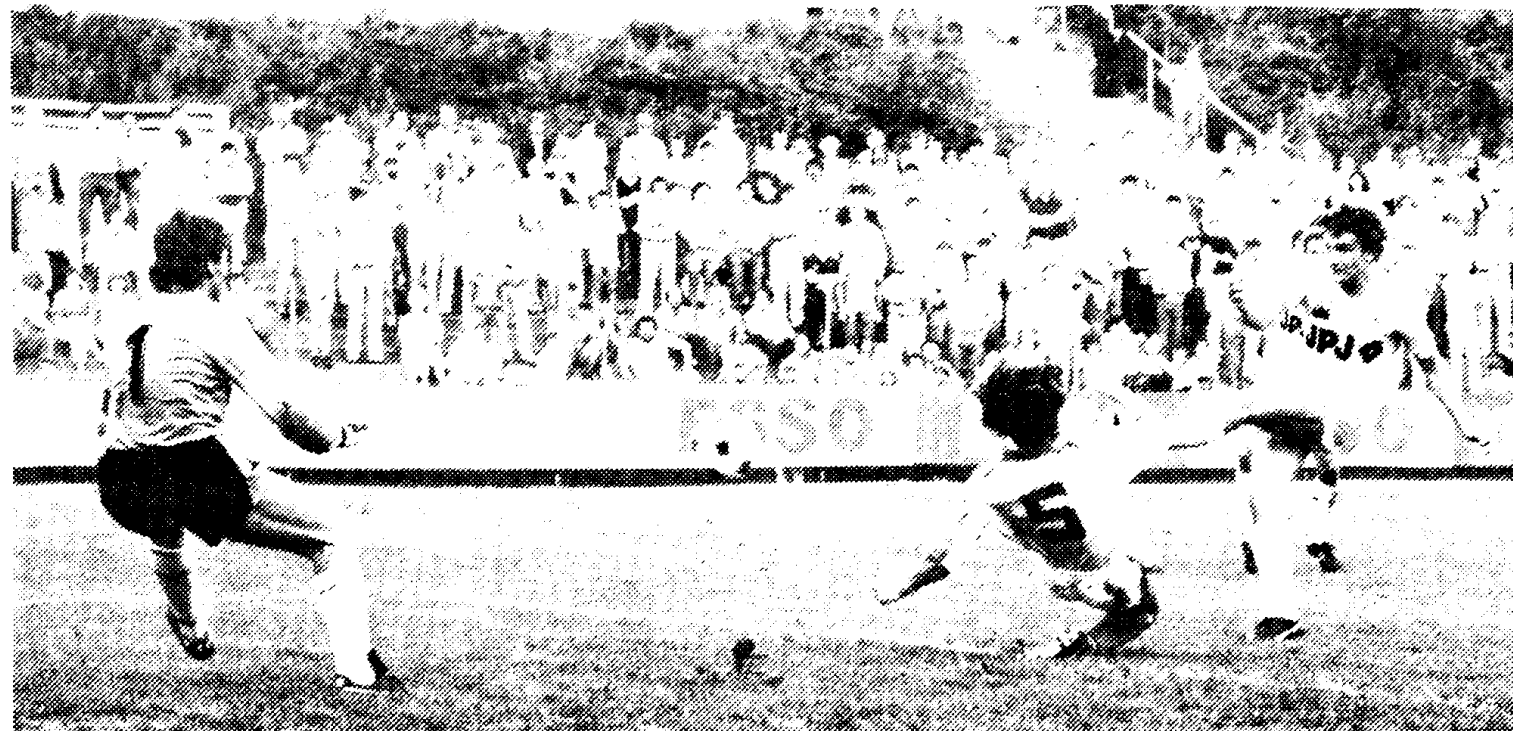
Centrumsplits

Verlijdsdonk: „In een persoonlijk gesprek met Vergoossen heb ik bij de trainingsaanvang gezegd dat deze positie in het elftal mij het beste ligt. Dat wil zeggen: fungeren als centrumspits en bij balverlies van de ploeg meteen terug om het middenveld en eventueel de defensie te ondersteunen. De twee pure spitsen (Taihuttu-Verbeek) hebben zo meer bewegingsvrijheid; ze worden min of meer ontlast van hun defensieve taken. Bovendien kan ik, al zeg ik het zelf, goed organiseren binnen het veld. Veel aanwijzingen geven en de spelersgroep steunt mij daarin prima”.

Verlijdsdonk moet dan ook een kilometerwreter zijn, een conditioneel loopwonder. Hij blijft jakkeren van voor naar achteren en weer terug; rustpauzes kent hij nauwelijks. „Mijn uithoudingsvermogen is nog nooit zo groot geweest. Mijn gewicht is ideaal (80 kg bij een lengte van 1,81). Ik heb me lichamelijk nog nooit zo fit gevoeld”, meldt de 26-jarige Verlijdsdonk.

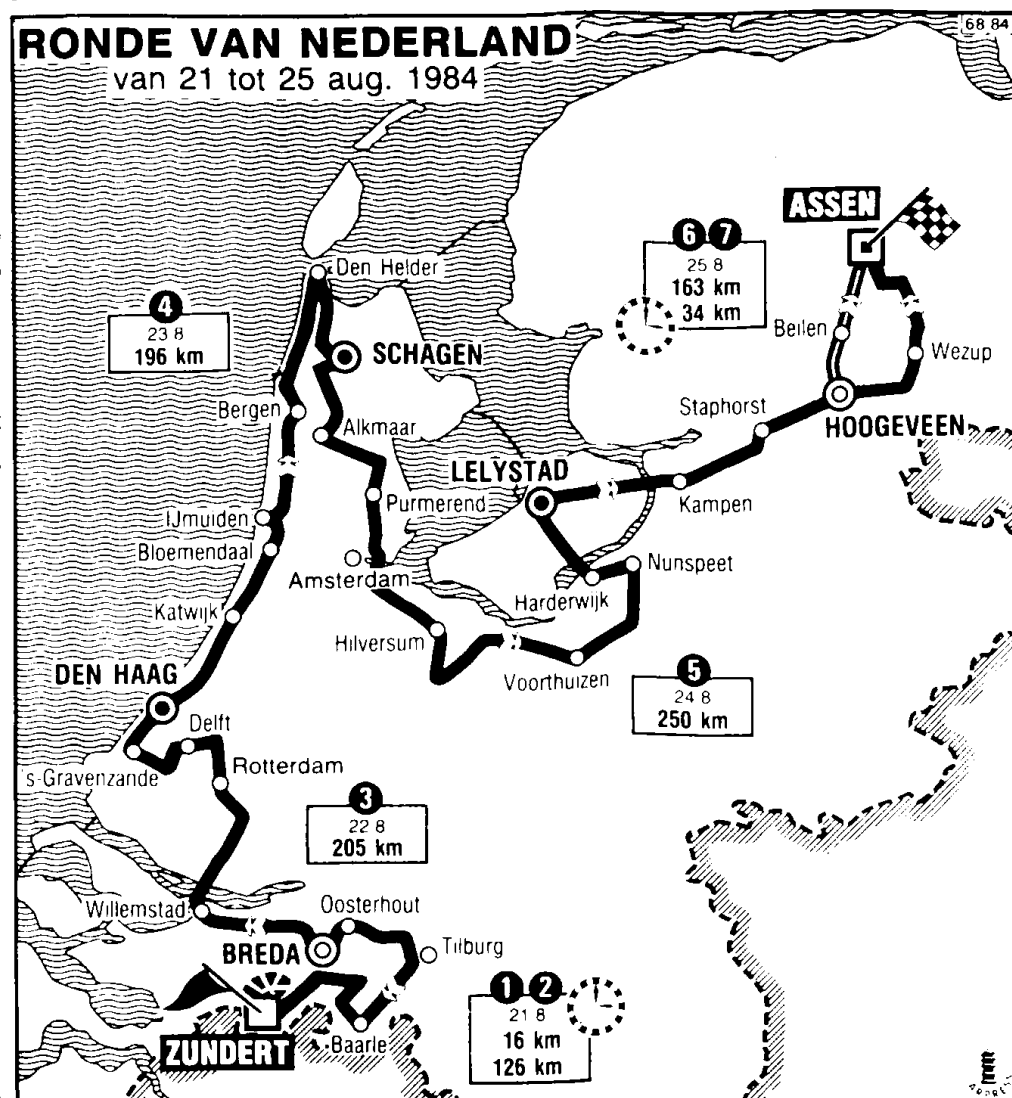
Dat is wel eens anders geweest in het recente verleden. Blessures als gescheurde enkel en schouderbanden plus een gebroken sleutelbeen, om maar de ernstigste kwetsures te noemen, hielden hem noodgedwongen voor langere periodes aan de kant. Typisch voor zijn mentaliteit is het feit dat hij pas na afloop van de nacompetitie de chirurg opzocht om een aangebrachte metalen staafje naar aanleiding van een sleutelbeenbreuk tijdens de wedstrijd Vitesse-VVV op 11 september 1983 operatief te laten verwijderen. „VVV had nog een kans op promotie en daarom stelde ik dat steeds uit. Bovendien ging ik toch niet op vakantie”.

Verlijdsdonk kwam tijdens het voorlopig laatste eredivisiejaar (seizoen 1978-1979) bij FC VVV. Twee scouts van de Venlose club gingen op zoek naar de goal-getter Verlijdsdonk van de vierde klasser ZSV in Deurne. Langs de lijn wees men vijfmaal naar spelers met de naam Verlijdsdonk. Met vijf broers speelden ze immers in het eerste elftal van ZSV. En gekserend werd bij VVV later wel eens verteld „dat ze de verkeerde Verlijdsdonk hadden gepakt”.

● Het moment waarop Mario Verlijdsdonk (rechts) het eerste competitiedoelpunt voor FC VVV scoort in beeld.

Foto's: PIETER VAN DAAL

● Zo trekt de karavaan deze week van Zundert naar Assen.

Aanval Cruz mislukt

NICE - De Braziliaan Joaquim Cruz, de Olympische kampioen op de 800 meter, heeft gisteravond in Nice een vergeefse aanval gedaan op het wereldrecord op de 1000 meter, dat met 2.12,18 sedert 11 juli 1981 op naam staat van de Engelsman Sebastian Coe. Cruz passeerde de 800 meter in de Zuidfranse stad in 1.46,58 en leek goede uitzichten op een verbetering van het record van Coe te hebben. Op de laatste 200 meter verzakte de 20-jarige Zuidamerikaan echter dermate dat hij met zijn tijd van 2.14,09 bijna twee seconden te kort kwam.

Van uitstekend gehalte was de 1.44,71, waarmee de zevenvoudige Amerikaanse kampioen James Robinson, die zich niet voor de Olympische Spelen van Los Angeles kwalificeerde, de 800 meter op zijn naam bracht. Roger Kingdom, de Olympische kampioen op de 110 meter horden, won in Nice zijn specialiteit in 13.19 seconden.

De Fransman Thierry Vigneron, derde op de Olympische Spelen, probeerde tot driemaal toe vergeefs de wereldrecordhoogte met de polsstok van 5,91 meter te halen. Hij won nu met 5,70 meter.

Vijfdaagse etappekoers zonder heuvels

Ronde van Nederland in teken van WK Barcelona

door wiel verheesen

HEERLEN/ZUNDERT - Ruim anderhalve week voordat in Barcelona de strijd om de wereldtitel voor profs wordt uitgevochten, staat de samenstelling van de Nederlandse ploeg nog niet precies vast. Tien man werden aangewezen. De resterende twee plaatsen zijn in de Ronde van Nederland te verdienen. Het geeft apart cachet aan de vijfdaagse etappekoers, die vandaag in Zundert begint en zaterdag in Assen eindigt.

Adrie van der Poel, Hennie Kuiper, Ad Wijnands, Teun van Vliet, Johan Lammerits, Frits Pirard, Gert-Jan Theunisse, Henri Manders e.s. hebben nog kans op een selectie voor Spanje.

Reeds gekozen werden Jan Raas, Peter Winnen, Theo de Rooij, Johan van der Velde, Leo van Vliet, Jacques Hanegraaf, Henk Lubberding, Gerard Veldscholten, Steven Rooks en Joop Zoetemelk, met dien verstande dat laatstgenoemde een slag om de arm heeft gehouden. Zoetemelk belist pas een dezer dagen of hij op het parcours van Montjuich aan de slag gaat. Mogelijk moet de sportcommissie van de KNWU derhalve nog drie in plaats van twee renners een retourticket Barcelona bezorgen. Knetemann en Oosterbosch gaan so wie so naar de Catalaanse kust, maar genoemd tweetal rijdt niet de wegkoers. Zowel de Kneet als zijn vroegere ploegmakker doen een gooi naar de wereldtitel achtervolging. Als laatste voorbereiding hierop zijn beiden present in de Ronde van Nederland.

Van Houweligen

Present in de vaderlandse rittenkoers is ook de winnaar van vorig jaar: Adrie van Houweligen. De renner uit Zaltbommel, deeltuitmakende van de Kwantum-ploeg, voelt zich overigens niet de gelukkigste man van het peloton. Hij heeft, nadat hij in de Tour de France staakte, nog steeds geen contract voor 1985 op zak.

„Hoe het verder moet? Ik weet het niet”, aldus de bijna 31-jarige Adrie van Houweligen. „Ik heb van de ploegleiding niets gehoord over verlenging van de verbintenis. Wat er allemaal achter steekt is mij een raadsel. Vast staat in ieder geval dat ik niet van plan ben om ten koste van alles op de fiets te blijven. Ik ben prof sedert 1978. De tijd van avonturen of, bijvoorbeeld, een dienstverband in Italië is voor mij voorbij. Afwachten dus hoe het afloopt”.

Adrie van Houweligen heeft in de

afgelopen week deelgenomen aan de Ronde van België. Hij bezette in de eindstand de dertiende plaats. De meeste Nederlandse renners die op de Belgische wegen aan de slag waren, staan vandaag in de ronde door eigen land aan de start. Zij krijgen dit keer overigens geen geaccidenteerd parcours voor de wielen. De wedstrijd speelt zich af in het zuidwesten en noorden van ons land.

Het deelnemersveld mag er zijn: Sean Kelly, Greg LeMond, Fons de Wolf, Frank Hoste, Jan Bogaert, de Canadese profdebutant Steve Bauer (2de in Los Angeles), Eric Vanderaerden, Phil Anderson, alsmede het overgrote deel van de topfiguren uit Nederland: Jan Raas, Joop Zoetemelk, Hennie Kuiper, Adrie van der Poel, Steven Rooks, Henk Lubberding en het reeds genoemde tweetal Oosterbosch-Knetemann.

De route

Dinsdag: Individuele tijdrit over 16 kilometer in Zundert, gevolgd door een etappe door West-Brabant over 126 kilometer, start in Breda, finish in Zundert.

Woensdag: Breda-Den Haag 205 kilometer.

Donderdag: Den Haag-Schagen 196 kilometer.

Vrijdag: Schagen-Lelystad 250 kilometer.

Zaterdag: Lelystad-Assen 163 kilometer en ploegentijdrit Hoogeveen-Assen over 34 kilometer.

(ADVERTENTIE)

ZWEMMEN

LEER HET IN EEN WEEK

PIERRE ZENDEN

St Bernardusstraat 5, Maastricht Tel 043-10226

Motorbootpiloot Percival overleden

LUIK - De Britse motorbootpiloot Tom Percival is gisteren in het Bavaria-ziekenhuis van Luik aan de gevolgen van een ongeval tijdens de Grote Prijs van België overleden. Bij de snelheidswedstrijden van zondag, op de Maas bij Luik, kwam de motorboot van Percival in botsing met het vaartuig van de Italiaan Fabrizio Bocca. De boot van de Brit vloog door de lucht en kwam op de oever terecht. Percival liep levensgevaarlijke verwondingen op, waaraan hij gisteren bezweek. De gezondheidstoestand van Bocca is stabiel. De race om de Grote Prijs van België werd na het ongeval gestopt.

GLASPALEIS SUPERMARKT

Limburgse vla groot formaat	Ariel koffer 4½ kilogram
498	1595
Kersen op siroop 1070 gram per pot	Gouda's Glorie slasaus ¾ liter per fles
198	179

GLASPALEIS MARKT HEERLEN

Literblik appelmoes per stuk	79	Pakje Croma	99
Calvé mayonaise 500 ml. per pot	375	Brio margarine 250 gram per pakje	99
Koffie Hag snelfiltermaling 250 gram per pak	498	Magere kwark 250 gram per bakje	98
Appelstroop 450 gram per beker	119	Friesche Vlag goudband koffiemelk ½ liter	182
Gold-pack instant pudding div. smaken per pakje	30	D.E. koffie roodmerk 250 gram per pak	449
Brekies vis of rundvlees 1000 gram per pak	279	Gesneden veredeld tarwebrood 800 gram p. stuk	186
Diepvries saté 3 stokjes per zakje	99	Gesneden Oberländer 800 gram p. stuk	186

Dreft pak 1100 gram	399
Macleans tandpasta 2 grote tubes	298
Edet tissue keukenrollen decor 2 stuks per pak	189
Amstel bier krat a 20 halve liters	1699
Natuur-azijn 1½ liter per fles	89
Frolic met vlees 500 gram per pak	199
KASSA-KNALLER!	
Frou-frou	per pak 129

SPECIAAL KOOPJE	
Rang- of kingrollen 4-pak	165
Campina magere yoghurt literpak	129
VLEES	
Steel-karbonade hele kilo	975
per pak 129	

EEN KEI IN LAGE PRIJZEN

GELD LENEN IS MAATWERK

Wij verstrekken alle soorten geldleningen. Onze adviseurs adviseren U een krediet op maat: zeer snelle afwikkeling veelal binnen 1 dag. Kwijtschelding bij overlijden.

Gaarne informatie: maandelijke betaling van:

f 1.000,-	f 2.500,-	f 50,-	f 300,-
f 2.500,-	f 5.000,-	f 100,-	f 350,-
f 5.000,-	f 10.000,-	f 150,-	f 400,-
f 7.500,-	f 25.000,-	f 200,-	f 450,-
f 10.000,-	f 30.000,-	f 250,-	f 500,-

en: enz.

Voor vrijblijvende informatie: bon invullen of telefonisch contact met ons opnemen.

Naam: _____

Straat: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Uw intermediair:

ASSURANTIËN H.M. GEURTS BV,

Nieuwstraat 22-24, Hoensbroek
Tel: 045-211668 of 221090

DEKORA PARKET FABRIEK

Wij leveren alle soorten massief parket uit eigen fabriek zowel gelegd als ongelegd. Tevens uw adres voor binnen- en buitendeuren - Oudhollandse en eiken plafonds - konfektorroosters - plinten, deurlijsten en verhuisbaar parket. Speciaal massieve eiken plankenvloeren.

PARKETVLOEREN

Beitel 114 Heerlen tel. 045-418989

Open ma. t/m vrij. 8.30 tot 17.30 uur. Donderd. koopavond tot 20.00 uur. Zat. 10 tot 13 uur.

ONZE NAAM WAARBORGT KWALITEIT

VISSERS AUTOMATEN BV

Daelderweg 23, 6361 HK Nuth tel. 045-243900

Ter overname aangeboden:

HORECABEDRIJF EN FRITURE

Voor inlichtingen: Vissers Automaten BV Daelderweg 23, Nuth Tel. 045-243900

Bij vonnis van 16 augustus 1984 van de arrondissementsrechtbank te Maastricht is **Andreas Antonius Walschot**, wonende te Heerlen aan de Weijenbergstraat 334, in staat van faillissement verklaard, met benoeming van de edelachtbare vrouwe mr. G.M.Ch.J. Gemmeke-van Delft tot rechter-commissaris en van ondergetekende tot curator.

Mr. E.R.Th.A. Luijten, Raadhuisplein 12, 6411 HK Heerlen.

VEILING HEERLEN

Vanmiddag om 14.00 uur, vanavond om 19.00 uur en volgende dagen eveneens om 14.00 en 19.00 uur kunst-, antiek-, meubilair- en inboedelverveiling t.o.v. gerechtsdeurwaarder J.L. Dohmen in de Stadsschouwburg te Heerlen.

Veilingmeester A.C. Pijnenburg
Tel.: 04105-2403

Internationaal erkende heiderziende. Rabindra de grootste en verreweg bekwaamste telepaat en heiderziende van Europa, met ruim 40-jarige praktijk heeft, als donderdag, 23 augustus, spreekuur van 10-19 uur in hotel De Proosdij, Beekstraat 52 te Meerssen. Rustige, steer. Rabindra zegt u alles, waar ook ter wereld, wat u weten wilt. O.a. toekomst, zaken, reizen, gezondheid, vriendschap, liefde, wat u vermijden of ondernemen moet en helpt met al uw problemen.

Rabindra de enige telepaat met meer dan duizend dankbetuigingen o.a. van zijn laatste aanwijzingen van vermiste personen. De internationale pers schreef: dit is ongekend. Rabindra sprak waar anderen moesten zwijgen. Ook schriftelijk consult is mogelijk. Geh. verzekerd. Antwoord in blando-veloppen. Corres.adres: Rabindra, p.a. Dr. Kuipers Bovenweg 58, 9649 CE Muntendam, prov. Groningen.

Rabindra heeft vrijdag 24 augustus ook spreekuur van 10-16 uur in hotel Cocagne, Vestdijk 47, dichtbij het station te Eindhoven.

Vakopleiding

- Bloemist-winkelier
- Ambulante handel bloemen en planten
- Handelskennis ambulante handel

De opleidingen starten binnenkort in uw omgeving te: **HEERLEN, in de Henricus Mavo, en te MAASTRICHT, in de Scholengemeenschap 'Jeanne d'Arc'.**

Eurodidakt geeft de cursussen in opdracht van Stichting Bevordering Onderwijs aan Volwassenen (SBOV) tegen het laagst mogelijke cursusgeld. De examens worden afgenomen onder toezicht van het Ministerie van Economische Zaken.

BON

Deel Mw. _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Inruyngepaas onder postzegel sturen aan: EURODIDAKT, Antwoordnummer 20050, 2250 VB Voorschoten.

Van Winsten (huur) huiweg 2, 2025, K. VOORSCHOTEN.

Eurodidakt

Bel 01717-7840*

KOOP HET BESTE. BETAAL HET MINSTE

in de Piet Klerkx prijzenslag!

Nú kan Nederland rustig (en niet te duur) slapen!
Een complete slaapkamer met alles d'rop en d'ran voor nog geen f 1.000,-

WITTE SLAAPKAMER.

Als afgebeeld: ledikant 140x200 cm, schuifkast met spiegeldeur, nachtkastjes en bovenbouw met indirecte verlichting.

998,-

Compleet

Hoe kan Piet Klerkx zo voordelig zijn met die fantastische meubelen? Heel eenvoudig, door scherp en groot in te kopen en niet meer te berekenen dan strikt nodig.

piet klerkx bv maastricht

Sint Jacobstraat 4 (in het centrum bij het Vrijthof). Tel. 043-10944. Parkeergarage aanwezig.

DONDERDAG KOOPAVOND TOT 9 UUR

Reiskosten vergoed. Bij aankoop van f 1.500,- of hoger zijn de reis- of benzinekosten voor rekening van Piet Klerkx.

* spreiding betaling mogelijk * ook op maandag en zaterdag geopend * donderdag koopavond tot 9 uur * gratis thuisbezorgd.